

A

—ADVOKATBLADET—

NR. 5 2023 103. ÅRGANG

managing partnere

SLIK STYRER DE INN I FREMtiden

- Økt bruk av kunstig intelligens
- Inn med flere yrkesgrupper
- Mer human ledelse
- Mer work-life balance
- Flom av nye reguleringer
- Mangfold får økt betydning

Mette Yvonne Larsen
Advokatfellesskapet Mette
Yvonne Larsen & Co
Oslo, Svolvær

Mona Søyland
Simonsen Vogt Wiig
Oslo, Trondheim,
Kristiansand

Per Bjørge
Bjørge - Skaaraas
Sarpsborg

Geir Sviggum
Wikborg Rein
Oslo, Bergen,
London, Shanghai,
Singapore

**Chirsti
Erichsen Hurlen**
Lund & Co
Oslo

Harald Alfsen
Stiegler
Bergen

Line Wefald
Grette
Oslo

Randi Granvold
Tofte
Kristiansand

Preben Brecke
Haavind
Oslo

Elisabeth Voldsund
Bauta
Ålesund

Bestill
tilgang på
juridika.no

post
@juridika.no

Bøker fra Juridika

På Juridika finner du Universitetsforlagets
jusstidsskrifter, fagbøker og ajourførte
lovkommentarer samlet på ett sted.

Juridika

en tjeneste fra Universitetsforlaget

INNHold

Nr. 5 2023

IKKE BARE BUSINESS AS USUAL

Urolige tider og et fall i transaksjoner og børsnoteringer i første halvår ser ikke ut til å kaste skygger over norske advokatfirmaers fremtidsplaner. Ledere i ti firmaer av ulik størrelse forteller om hvor skoen trykker og om trendene som påvirker driften.

TEMA SIDE 12

FASTE SPALTER:

Bøker
SIDE 43

Generalsekretærens
kommentar
SIDE 51

Medlemsnytt
SIDE 56

Advokatansvar
SIDE 59

Nytt om navn
SIDE 60

Sosiale medier
SIDE 67

Rullet ut AI-tjeneste

Advokat Erling Arntsen har fått med seg milliardær Sigurd Aase på å bygge opp en digital arbeidsrettstjeneste basert på kunstig intelligens.

SIDE 11

Advarer mot Kina

– Kina investerer i kritisk infrastruktur og er en stor trussel mot Norge, sier Thommessen-advokat og tidligere PST-nestleder Hedvig Moe.

SIDE 44

Tiltalt etter mafia-lov

Tidligere president Donald Trump og 18 andre er tiltalt etter rico-loven, en lov som ble innført for å bekjempe organisert kriminalitet.

SIDE 48

SAGT I DETTE BLADET

– Jeg tror det vil komme eksempler på advokater som har brukt AI-verktøy uten å kvalitetssjekke resultatet tilstrekkelig før det sendes videre.

TONJE SKJELBOSTAD, advokat og medlem av Advokatforeningens etikutvalg, SIDE 10

– Å være upopulær er befriende. Jeg synes synd på Geir Lippestad, som ble så populær.

BRYNJAR MELING, advokat i Sjødin Meling & Co, i debatt på Arendalsuka, SIDE 46

– Når ferske lovendringer gjøres om hver gang en ny regjering kommer inn, setter jeg spørsmålstegn ved om det ikke lenger er ønskelig å være enige om visse underliggende prinsipper.

MAGNUS LÜTKEN, managing partner i Schjødt, SIDE 55

SIGNANT

ALLE AVTALER ÉN SIGNATUR

ELEKTRONISK SIGNERING

Kundetiltak og AML

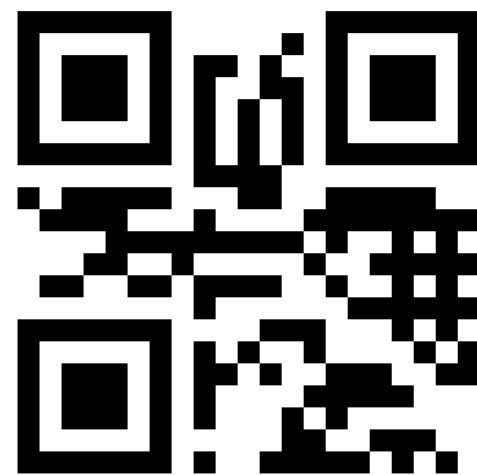
Kontrakter, fullmakter, attestasjoner

Ikke noe problem!

Arkiv med LTV-vedlikehold

BankID, Buypass, NemID, iDIN

Vær så god!

SKANN MEG
FOR MER INFO

REDAKTØR

Nina Schmidt
nina@advokatbladet.no
Mobil: 915 59 602

JOURNALISTER

Thea N. Dahl
thea@advokatbladet.no
Mobil: 482 58 420

Kari Hegstad
kari@advokatbladet.no
Mobil: 402 03 534

REDAKSJONSRÅD

Emanuel Feinberg (leder)
Jens Johan Hjort
Rune Opdahl
Ida Andenæs
Liv Minde

Advokatbladet betinger seg rett til å arkivere og utgi stoff i elektronisk form. Redaksjonen forbeholder seg retten til å redigere og forkorte innlegg.

SEKRETARIATET

Den Norske Advokatforening
Universitetsgt. 9,
PB 362 Sentrum, 0102 Oslo
post@advokatforeningen.no
www.advokatforeningen.no
Telefon: 22 03 50 50

Merete Smith,
generalsekretær,
ms@advokatforeningen.no

Baard Amundsen,
kommunikasjonssjef,
ba@advokatforeningen.no

GRAFISK FORMGIVER

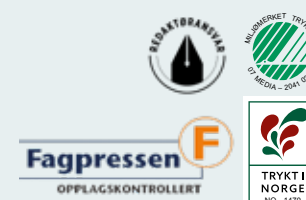
Mediamania.no

TRYKKERI

Aksell – aksell.no
Telefon: 63 86 44 00

TIPS REDAKSJONEN

redaksjonen@advokatbladet.no

Den manglende balansen

«Største ulempe med å være advokat?», spør en bruker på den anonyme chatte-appen Jodel. «Goodbye arbeidsmiljøloven hva gjelder arbeidstid!», svarer én. «Dårlig work/life balance som gir mye stress og lite fritid», svarer en annen.

«Arbeidsmengde og arbeidspress. Sjelden skryt eller noen som sier takk», svarer en tredje.

I gruppen @advokatfullmektig på Jodel diskuteres blant annet arbeidsoppgaver, kleskoder, firmakultur og arbeidstid, og det deles erfaringer fra forskjellige firmaer.

«I hvilke advokatfirmaer kan man jobbe tilnærmet «normaluke», det vil si rundt 40 timer», spør en trådstarter.

«Hvorfor være advokat og jobbe så lite? Timelønna er jo ikke noe å skryte av», er ett av svarene. «Ganske mange av de mellomstore», er et annet.

Hovedsaken i denne utgaven av Advokatbladet er trender mot 2030, sett fra ståstedet til ti ulike advokatfirmaer. En trend som peker seg ut, er kravet til større balanse mellom jobb og fritid.

Flere av lederne vi har snakket med, forteller at de unge i dag stiller høyere krav til en mer forutsigbar arbeidshverdag enn tidligere. Faktisk er det slik noen steder at det er de unge som går hjem til vanlig tid, mens partnerne blir sittende igjen utover kvelden.

I en undersøkelse av 3100 heltidsansatte jurister i Norge, Sverige og Danmark, svarte hele 61 prosent at de var villige til å si nei til en forfremmelse for å få en bedre balanse mellom jobb og fritid.

Undersøkelsen Fremtidens Jurist er gjort av det juridiske forlaget Karnov, og ble publisert i fjor høst. I Norge svarte over halvparten av de som jobbet i advokatfirmaer at de har vurdert å slutte i sin nåværende jobb, et flertall for nettopp å få mer fritid.

«Muligheten for å kombinere yrkes- og privatliv vil være avgjørende for advokatfirmaers overlevelse», uttaler en kvinne som siteres i undersøkelsen.

«Manglende balanse gjør det vanskeligere å tiltrekke seg og beholde talenter, samtidig som det svekker likestillingen», ifølge en annen.

En bedre jobb-fritid balanse er ett av hovedtrekkene i fremtidens jusbransje, mener Karnov.

Alle som kjenner noen advokatfullmek-tiger, advokater eller partnere for den saks skyld, har hørt historier om planlagte helgeturer som gikk i vasken fordi det dukket opp en viktig jobb fredag ettermiddag. For når det «brenner på dass», som det heter, så må jobben gjøres. Det skjønner alle.

Det som derimot kan være vanskelig å leve med, er hvis arbeidstiden alltid er uforutsigbar, og det alltid forventes at man jobber lange dager, kvelder og helger.

Skal man tro noen av historiene man hører, og altså kan lese på Jodel, så opplever en del folk i advokatbransjen nettopp dette.

Å ha mulighet til å ta noen dager fri etter en intensiv jobbe-økt, eller ha frihet til å jobbe hjemme-fra når det passer, vil kunne oppveie for noe av trykket. Men dersom det sitter en kultur i veggene om at «hos oss jobber alle alltid mye», så kan gode medarbeidere forsvinne ut døren.

Til syvende og sist handler villigheten til å yte alt for klienten om konkurranse og lønnsomhet: Eat or be eaten.

Vinn eller forsvinn.

Kan denne iboende bransjesæregenheten – at man alltid vil gi jernet for klienten – løses med større team og flere folk, bedre planlegging og kloke, organisatoriske grep – uten at penger og klienter går tapt?

Dette er en utfordring som mange firmaer strever med. Flinke ledere i advokatbransjen ser ut til å være opptatt av å utvikle sine firmaer i tråd med de nye generasjonenes forventninger. Ifølge framtidsscenariene vil de som lykkes best økonomisk, nettopp være de som finner gode løsninger for å ta vare på sine ansatte.

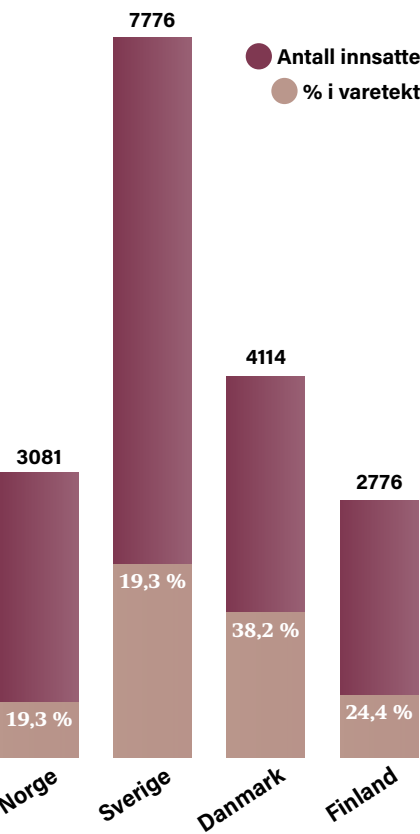
Tilbake til Jodel: «Hva anses som chillest innen forretningsjuss», spør en bruker. Og får svar: «Det er ofte ikke arbeidsmengden, men forutsigbarheten som avgjør om noe er chill.»

NINA SCHMIDT

REDAKTØR
nina@advokatbladet.no
mobil: 915 59 602

Danmark
varetektsfengsler
mest i Norden

Andel innsatte i varetekt pr. 31. januar 2022.
KILDE: Europarådet / Space 1 2022 Report

NYTT OM FOLK

Etter åtte år som ordfører i Lier for Høyre, vender **Gunn Cecilie Ringdal** tilbake til advokatbransjen og blir partner i Hjort fra 1. november.

Gunn Cecilie Ringdal

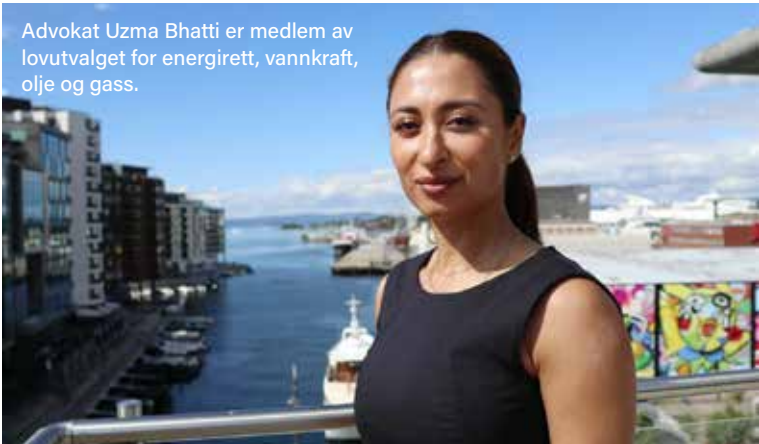
Sigurd Opedal er ny styreleder i Wikborg Rein, etter Geir Sviggum, som overtok som managing partner etter Finn Bjørnstad.

Sigurd Opedal.
Foto: Sten E. Eriksen

3 AV 47

Siden 2015 har kun tre av 47 drapsdommer blitt omgjort i lagmannsretten. Lagdommer Rune Bård Hansen sier til NRK at statistikken er et kvalitetstegn, og at det ville vært urovekkende om mange ble frikjent i anneninstans.

Advokat Uzma Bhatti er medlem av lovutvalget for energirett, vannkraft, olje og gass.

Nå kan du søke om plass i lovutvalg og faste utvalg

- Disse lovutvalgene søker nye medlemmer:**
- Avgiftsrett
 - Bank, finansiering og valuta
 - Bygningsrett og regulerings spørsmål
 - Børs- og verdipapirhandelrett
 - Energirett, vannkraft, olje og gass
 - IKT og personvern
 - Miljø, klima og bærekraft
 - Reindrifts- og samerett
 - Skatterett
 - Skjønns-, ekspropriasjon- og vassdragsrett
 - Velferds- og trygderett

- I tillegg trenger to faste utvalg nye medlemmer:**
- Internadvokatutvalget
 - Utvalg for bistandsadvokater

Send inn søknad med kort CV i pdf-format til lovutvalg@advokatforeningen.no
FRIST: 27. OKTOBER

VISSTE DU AT...

Advokatforeningen vil finansiere en doktorgrad om forsvarerrollen i samarbeid med juridisk fakultet ved Universitetet i Bergen? En avhandling vil kunne bidra til å avklare sentrale problemstillinger knyttet til retten til forsvarer, og til myndighetenes plikt til å sikre en rettfærdig rettergang, ifølge generalsekretær Merete Smith. Retten til praktisk og effektiv forsvarerbistand er et tema som ikke tidligere har blitt behandlet i en norsk doktorgradsavhandling. Justisskandalene som de siste par årene er avdekket illustrerer samfunnets behov for forsvarere, mener foreningen.

Steingrim Wolland (til h.) og hans prosessfullmektig Rune Berg.
Foto: Kari Hegstad

Krever millionerstatning fra Rogstad

Advokat Steingrim Wolland mener han ble utsatt for «utsulting, langvarig utfrysning og trakassering» .

TEKST: NINA SCHMIDT

Slutten av august møttes Steingrim Wolland og advokatfirmaet Rogstad i Oslo tingrett. Wolland, som er tidligere styreleder i firmaet, hevder å ha blitt utsatt for «utsulting, langvarig utfrysning og trakassering». For dette krever han erstatning begrenset oppad til 2,2 millioner kroner, samt erstatning for ikke-økonomisk skade.

Wolland krever også at Advokatfirmaet Rogstad AS pålegges å innløse hans aksjer i selskapet til en verdi fast-

satt av retten. Wolland eier 25 prosent av aksjene i firmaet. Mens Wolland mener aksjene har en verdi på drøye 4,4 millioner kroner, mener Rogstad at verdien er 154.000 kroner.

I stevningen hevder Wolland at han fra oktober 2021 til mars 2022 ikke fikk tildelt et eneste oppdrag fra arbeidsgiver, selv om selskapet registrerte rundt seks hundre nye saker i perioden. Advokatfirmaet avviser alle anklager.

Toril Marie Øie.
Foto: Henrik Evertsson

Advokatforum i Høyesterett

Forumet blir arrangert 26. oktober kl. 16 til 18. Høyesterett ønsker seg særlig innspill og forbedringsforslag til domstolens advokatveiledning. Først til mølla-prinsippet gjelder for advokater som ønsker å delta. Påmelding via Advokatforeningen.

» Advokatene forklarer
Programledere: Wiersholm-advokater
NYESTE EPISODER:
• Internprising: Forretningsutvikling i konserner • Havbruk: Ny grunnrenteskatt i havbruksnæringen

» IBA Global Insight
Programledere: Polly Botsford og andre
NYESTE EPISODER:
• Protecting the beautiful game: In search of sustainability
• Climate justice in practice

» Det store bildet
Programledere: Sofie Høgestøl og Eirik Bergesen
NYESTE EPISODER:
• Er Greta Thunberg-generasjonen & Proud Boys død?
• Hva avgjør hvordan vi stemmer?
• Mugshot + Georgia-tiltale + republikanske presidentdebatt

» Advokatens hemmelighet
Programledere: Ida Thune Øritsland og Christian Thorkildsen (VG)
BESTÅR AV TRE DELER:
• En mystisk telefon
• Det hemmelige lydopptaket
• Farlig og grenseløs

Søker advokat-sponsorer

Kirkens Bymisjon, som drifter rettshjelpstilbudene Gatejuristen, Ung rettshjelp, Rettshjelpssentralen og Fattig tilreisende, inviterer sammen med advokatfirmaet Ræder til et nettverksmøte for sponsorer den 25. september.

– Vi trenger flere advokatkontorer som ønsker å gjøre en forskjell. Som sponsor vil firmaene bidra til å bekjempe fattigdom og forebygge utenforskap. Et samarbeid med oss vil skape intern stolthet, samtidig som man kan hospitere og utveksle erfaringer, sier Gunn Kvalsvik i Kirkens Bymisjon. Interesserte kan ta kontakt på telefon 90977037 eller gunn.kvalsvik@bymisjon.no.

UELAND-SAKEN:

- Jeg tar irettesettelsen til meg

Disiplinærnemnden mener at advokat Erling Uelands opptreden representerer «et eklatant brudd på sentrale bestemmelser i de advokatetiske regler, og at det er snakk om et betydelig beløp».

TEKST: NINA SCHMIDT

Advokat Erling Ueland i Schjødt er meddelt irettesettelse for brudd på punkt 1.3 i Regler for god advokatskikk, der det heter at en advokat skal opptre saklig og korrekt, og ikke skade standens anseelse.

— Jeg konstaterer at Disiplinærnemnden legger til grunn at mine uttalelser i møtet skapte en uklar situasjon og at det ikke er tilstrekkelig at jeg understreket at en eventuell løsning måtte være lovlig og tåle dagens lys, sier Erling Ueland i en felles uttalelse til flere medier.

— Jeg tar irettesettelsen til meg. Mine hensikter har vært de beste, sier han.

Disiplinærnemnden skriver i avgjørelsen at det er «svært skadelig for tiliten til rettssystemet om det etterlates et inntrykk av at advokater kan betale seg ut av situasjoner med misfornøyde samarbeidspartene, motparter eller andre som måtte ha noe negativt å utsette på en advokat eller et advokatfirma».

NEKTET KLIENTER Å BRUKE SCHJØDT

Bakgrunnen for klagen er et møte i september i fjor mellom administrerende direktør Jon Christian Syvertsen i Klaveness Marine Holding og advokat Erling Ueland, som da var managingspartner i Schjødt, og en annen Schjødt-advokat.

Ifølge advokatfirmaet Schjødt var bakgrunnen for møtet at Syvertsen over tid og via sine ulike arbeidsgivere hadde forsøkt å nekte ulike aktører i næringslivet å benytte Schjødt.

Det skal ha skjedd etter at advokater ved Schjødts kontor i Bergen representerte Spar Shipping i et søksmål mot blant andre Jon Christian Syvertsen.

- TILBØD ÉN MILLION KRONER

I klagen til Disiplinærnemnden anklages advokat Erling Ueland for å ha tilbudt Syvertsen én million kroner for at advokatfirmaet Schjødt skulle få oppdrag for firmaet, og bedre forholdet mellom investeringsselskapet Klaveness Marine og advokatfirmaet Schjødt.

Også Klaveness Marine Holding har levert inn en klage på Ueland. Disiplinærnemnden har behandlet de to klagegene samlet (sak 16244).

Dommer Cecilie Lysjø Jacobsen ledet nemndens behandling av Ueland-saken. Foto: Monica Kvaale

Ifølge klagen, mener Syvertsen og Klaveness Marine at Ueland har brutt korrupsjonsbestemmelsen i straffeloven.

SCHJØDT: - ULIKE SYN PÅ HENSIKTENE

— Partene har hatt ulike syn på Erling Uelands hensikter i møtet. Disiplinærnemnden har slik vi leser avgjørelsen ikke tatt stilling til dette, men meddelt en irettesettelse med henvisning til at Ueland har vært vag og utydelig og dermed skapt en uklar situasjon.

— Vi avventer nå utfallet av Økokrims etterforskning og vil deretter foreta en samlet vurdering. Ueland vil fortsette i permisjon inntil videre, uttaler advokatfirma Schjødt i en melding.

- DREV AKTIV BOIKOTT

I sitt tilsvaer viser Ueland til at det var tre forhold som lå til grunn for møtet med Syvertsen. Det første var det som beskrives som en «aktiv boikott av Advokatfirmaet og samtlige av selskaps advokater».

Ueland mener at Syvertsens aktivitet ga «preg av gjengjeldelse som rammet tredjeparter og deres frihet til å velge advokat», og at Syvertsen «har uttrykt liten forståelse for at andre har rett til å velge advokat etter eget ønske».

Ueland viser til at advokater har krav på ikke å bli identifisert med sin klient.

Den andre årsaken til møtet, ifølge Ueland, var Syvertsens kritikk av en mangeårig partner i Schjødt. Den tredje skal ha vært konkrete tilbakemeldinger til en advokat i selskapet fra klienter om at de ikke lenger kunne benytte seg av hans bistand, og at årsaken var aktivitet fra Syvertsen.

- OPPTRÅDTE IKKE SOM ADVOKAT

Advokat Erling Ueland har hele tiden fremholdt at han ikke deltok i møtet i egenskap av å være advokat, men som administrativ leder av advokatfirmaet.

Begrepet advokatvirksomhet favner videre enn kjerneområdet, og dette følger av langvarig rettspraksis og disiplinærpraksis og er presisert i forarbeidene til ny advokatlov, skriver Disiplinærnemnden.

Nemnden mener at rollen som administrerende leder i et advokatfirma «ikke kan isoleres fra rollen som advokat eller anses som en annen type næring, da disse rollene henger tett sammen».

At Ueland deltok i møtet for å få Syvertsen til å slutte med sin aktivitet mot firmaet, trekker også i retning av at det er snakk om advokatvirksomhet, mener nemnden.

At advokater påtar seg oppdrag vederlagsfritt, såkalt pro bono, er ikke bemerkelsesverdig eller uvanlig, påpeker nemnden.

ENIGE OM ØKONOMISK KOMPENSASJON

Disiplinærnemnden viser til korrupsjonsanklagen i avgjørelsen, og skriver at det tillegges andre myndigheter å vurdere om det foreligger et straffbart forhold.

Partenes syns å være enige om at Ueland ga uttrykk for at Schjødt kunne kompensere klager økonomisk, påpeker nemnden.

«Uenigheten knytter seg hovedsakelig til formålet med denne ytelsen, samt at advokaten mener det kun ble «løftet en tanke» om dette.».

Den viser til at det alminnelige beviskravet er sannsynlighetsovervekt, og at det er klager som har bevisbyrden.

Men:

«Et kjernepunkt fra klagers side er imidlertid at selv den opptreden som partene er enige om må anses egnet til å skade advokatstandens anseelse og i strid med de advokatetiske regler. Disiplinærnemnden tar derfor utgangspunkt i det faktum partene er enige om, vurdert opp mot Regler for god advokatskikk punkt 1.3.»

Nemnden mener at det trygt kan legges til grunn at det var tale om at Ueland uttrykte en økonomisk kompensasjon på et betydelig beløp.

- ADVOKATEN HAR VÆRT FOR VAG

«Selv om det legges til grunn at advokaten mente å dekke klagers udekkede sakskostnader, og med et forbehold om at slik kompensasjon var lovlig, er det Disiplinærnemndens syn at advokaten har vært for vag og utydelig med hva som skulle være formålet med kompensasjonen og rammene for en slik eventuell kompensasjon», skriver nemnden.

- Vanskelig å bevise korrupsjon

Professor Geir Woxholth ved UiO tror Økokrim vil ha vanskeligheter med å bevise at Ueland har hatt forsett om korrupsjon, dersom særorganet ikke besitter annet bevismateriale enn Disiplinærnemnden.

— Det kan synes vanskelig å føre et slikt bevis, ettersom Disiplinærnemnden ikke engang fant det begrunnet å basere seg på klagerens versjon av saken, men valgte å ty til bevisbyrdebetraktninger, sier han.

— Videre er bevistemaet etter straffeloven § 387 om korrupsjon ganske annerledes enn etter RGA punkt 1.3. Dette ikke bare fordi man har et skyldkrav, men også fordi skylden må dekke gjerningsbeskrivelsen i straffebudet. Og straffebudet i § 387 er naturligvis helt annerledes enn «gjerningsbeskrivelsen» i RGA punkt 1.3, sier Woxholth.

Førstestatsadvokat Trude Stanghelle i Økokrim sier at Disiplinærnemndens avgjørelse står på egne ben og ikke vil være avgjørende for Økokrims etterforskning.

NY OG AKTUELL FAGBOK!

MADS KARLSRUD HAUGSE
MARIA STOKSETH HURLÉN
OLE ANDRÉ OFTEBRO
TJØNNE PLATOU
NILS KRISTIAN LIE

ÅPENHETSLOVEN i praksis

Boken er en praktisk veiledning for å oppfylle åpenhetslovens plikter, og gir forståelig oversikt over de grunnleggende prinsippene og hensynene som ligger bak.

Mads Karlsrud Haugse, Maria Stokseth Hurlén, Ole André Oftebro, Tjønne Platou og Nils Kristian Lie

Åpenhetsloven i praksis

ISBN: 9788202794026 || Pris: 599,-

CAPPELEN DAMM AKADEMISK

Vebjørn Søndersrød og
Tonje H. Skjelbostad.

ETIKK-EKSPERTER:

- Vær varsom ved bruk av kunstig intelligens

Advokatene Vebjørn Søndersrød og Tonje H. Skjelbostad i Advokatforeningens etikkutvalg advarer mot flere mulige etiske fallgruver ved advokaters bruk av kunstig intelligens.

TEKST OG FOTO: THEA N. DAHL

Advokatbransjen er i endring, og etter at ChatGPT traff verden som en teknologisk revolusjon i fjor, har advokatene for alvor fått øynene opp for kunstig intelligens som et nytt og effektiviserende arbeidsverktøy.

Føyen-partner Vebjørn Søndersrød og advokat og konsernsjef i Alt Legalt, Tonje H. Skjelbostad, er begge teknologi-optimister, men advarer advokater mot uaktsom bruk av teknologi, og minner om at advokatetikken gjør seg gjeldende i alle steg av en AI-prosess.

— Den gjelder ved valg av verktøy, implementering, input av data og så videre. Så lenge det gjøres som ledd i advokatvirksomhet, er hele prosessen omfattet av etikken, understreker Skjelbostad.

— Og så må man være varsom med AI-løsninger installert lokalt, slik at det ikke deles for mye informasjon internt. Der blir det nok syndet mye, tror de to.

DATATRYGGHET

Når advokater tar i bruk arbeidsverktøy basert på kunstig intelligens (AI), er det særlig viktig å verne om taushetsplikten.

— Advokaten plikter å sørge for at uvedkommende ikke får tilgang til klientinformasjon, og må før bruk av kunstig intelligens vurdere om klientopplysninger kan havne på avveie, for eksempel ved at andre brukere kan få tilgang til dem.

Advokaten bør være restriktiv med å tillate at AI-motoren trenes på ekte klientopplysninger. I tilfellet må advokaten være helt sikker på hva konsekvensene blir, noe som i dag er vanskelig å overskue, mener Søndersrød.

Advokatene plikter å sette seg såpass godt inn i brukervilkår og avtaleverk at de kan være sikre på at informasjonen som puttes inn i en maskin, er trygge.

— Men så blir spørsmålet om leverandøren rent faktisk klarer å levere et helt sikkert system. Her er det en risiko, sier Skjelbostad.

- MÅ FORSTÅ DATAENE

De to etikk-ekspertene oppfordrer advokatvirksomheter til å lage egne retningslinjer for god AI-bruk. Eksempelvis at teknologien kan brukes til rettskildesøk og utkast, men at man ikke kan mate verktøyet med reell klientinformasjon.

— Taushetsplikten er hellig for advokater i denne sammenhengen også, og man må forstå dataflyten og datatilgangen i systemene man velger å bruke. Det er helt grunnleggende, sier Søndersrød.

— Jeg tror det vil komme eksempler på advokater som har brukt AI-verktøy uten å kvalitetssjekke resultatet tilstrekkelig før det sendes videre, sier Skjelbostad.

RGÅ GJELDER HELE TIDEN

Foreløpig har ikke Advokatforeningens utvalg for advokatetikkk sett behov for å lage egne retningslinjer for advokaters bruk av kunstig intelligens. Men dette kan endre seg.

— Diskusjonen internt i etikkutvalget er påbegynt. Regler for god advokatskikk er et generelt regelverk for god advokatetikkk. Det gjelder hele tiden, uavhengig av hvilken teknologi eller arbeidsmetoder advokater benytter seg av, sier Skjelbostad. •

Advokatetiske risikoer ved bruk av AI

- Tilkobling til skytjenester gjør det mulig for uvedkommende å trenge inn.
- Black box-problemet: Verktøyets struktur og databehandling kan være skjult for brukeren.
- Risiko for diskriminering avhengig av hvilke data verktøyet er trent på.
- Trussel mot fortrolighetsplikten: Data som legges inn kan brukes som opplæringsdata og videreformidles.
- Trussel mot taushetsplikten: Risiko for at sensitiv klientinformasjon kan brukes og spres av verktøyet.
- Trussel mot advokatens plikt til å opptre saklig og riktig ved at verktøyet gir gale svar.

KILDE: CCBE (Den europeiske advokatforeningen).

Har utviklet norsk AI-verktøy om arbeidsrett

Advokat Eivind Arntsen har fått med seg en av Norges rikeste investorer og bygget opp LawAI, en tjeneste som ifølge Arntsen kan norsk arbeidsrett, norsk arbeidsmiljølov og alle de sentrale dommene på området.

TEKST: NINA SCHMIDT

Tjenesten ble lansert i forrige uke på et arrangement i Oslo.

— Sigurd Aase, som er industribygger og er mest kjent for å ha bygget opp en stor barnehagekjede, har kommet inn på eiersiden med sin erfaring og kunnskap, og satset økonomisk, sier Arntsen til Advokatbladet.

Aase eier ifølge Finansavisen femti prosent av aksjene.

— Dette kan bli stort, vi skal gjøre en revolusjon innen kunstig intelligens. Jeg satser whatever it takes, sier Aase til Finansavisen.

Advokat Eivind Arntsen er partner i Varder i Oslo, som både er et advokatfirma og et revisjons-selskap. Han er også gründer av Juridisk ABC, et nettsted som tilbyr e-læringsprogrammer i arbeidsrett og en egen podkast, som for øvrig var Norges første jusspodkast.

Målgruppen for LawAI - som uttales Lavaii og er oppkalt etter en øy i Hawaii-arkipelet (men selvsagt med dobbelt klangbunn) — er primært ikke-jurister i store virksomheter, som HR-folk og ledere.

— Tjenesten er blitt en god arbeidsrettsrådgiver og en juridisk førstelinje. Du kan stille den et spørsmål og få et velbegrunnet svar, basert på norske rettskilder, sier Arntsen.

Han forteller at tjenesten er bygget opp slik at den også kan identifisere vanskelige spørsmål som det ikke finnes enkle svar på.

— Man vil da få en tilbakemelding om at spørsmålet krever en kompleks vurdering, og at man derfor bør vurdere å kontakte en advokat.

DIKTER IKKE OPP SVAR

Alle kildene i programvaren er håndplukket og kvalitetssikret, forteller han.

— Derfor unngår man «halluseringsproblematikken» man for eksempel ser i ChatGPT. Kommunikasjonen skjer i et lukket system, slik at man ikke

behøver å bekymre seg for at sensitiv informasjon og forretningshemmeligheter kommer på avveie.

Han håper at LawAI på sikt kan ta et jafs av advokatmarkedet innenfor arbeidsrett.

— Det er ingen andre vi kjenner til som har utviklet en slik tjeneste innenfor dette området før, vi er først ute, på godt og vondt. Så vi må skape et marked. I første rekke retter vi oss mot selskaper med over hundre ansatte, der det er et visst trykk på HR-funksjonen, og der de gjerne mottar en endeløs rekke av spørsmål. Vi håper at tjenesten kan ta unna mye, og gjøre hverdagen deres enklere.

Tjenesten er utviklet av en ekstern teknologipartner, og arbeidet har pågått siden påske. Det er ikke tilfeldig at tjenesten er bygget for arbeidsrett, som er Arntsens eget spesialfelt.

— Det har vært en voldsom profesjonalisering av personalledelse i virksomheter, og en stor regulatorisk utvikling.

Prisen på produktet er konkurransedyktig, sier han. — Kostnaden vil ikke være ubetydelig, men vil ligge på nivået til profesjonelle software-lisenser. Verktøyet som er utviklet kan skaleres til andre rettsområder, forteller Arntsen.

— Vi har for eksempel et samarbeid på trappene med både Glittertind og Kvale, som vil bidra innen andre rettsområder. Jeg kan ikke rope så mye mer nå, men det er et stort potensial for utvikling. •

Eivind Arntsen har vært tidlig ute både med egne nett-tjenester og podkast.

”
Dette kan bli stort, vi skal gjøre en revolusjon innen kunstig intelligens. Jeg satser whatever it takes.

Skjerpede krav til spesialisering

Høyere krav til sjefens menneskelige kvaliteter

Flom av nye reguleringer

Mer work-life balance

Nye fagområder i vekst

Nye krav til drift av advokatvirksomhet

Nye yrkesgrupper inn i firmaene

Mangfold får økt betydning

Utstrakt bruk av kunstig intelligens

TRENDER MOT 2030

Mange flere fusjoner

Dette er trendene for advokatbransjen frem mot slutten av 2020-tallet, ifølge internasjonale eksperter og norske advokat-topper.

Vi har snakket med ti ledere av norske advokatfirmaer om deres utfordringer og vyer, og om hvordan fremtiden ser ut sett fra deres ståsted.

Vellykkede advokatfirmaer i 2030 vil være de som utnytter menneskelig kreativitet, empati og innsikt, og utvikler dype og tillitsfulle personlige relasjoner, ifølge australske Ray D'Cruz, som holdt foredrag om temaet på det årlige Managing Partners Forum i Australia tidligere i år.

Han mener at teknologi vil bli mer tilgjengelig og rimelig, at de fleste bedrifter vil bli teknologisk jevnbyrdige, og at nye teknologier bare vil ha forbigående konkurransefortrinn.

Ny teknologi vil føre til at advokatfirmaer vil være annerledes på tre kritiske områder i nær fremtid.

Det skriver tre DLA Piper-eksperter som er knyttet til firmaets innovasjonsavdeling i et ferskt innlegg på Bloomberg Law. DLA Piper er ett av verdens største advokatfirmaer.

Utstrakt bruk av kunstig intelligens (AI), en totalforandring i opplæringen av medarbeidere og en potensiell sterk økning i antallet klienter er de tre endringene de peker på.

Advokatfirmaer vil kunne skalere opp kraftig og bli langt mer effektive med støtte fra AI, «noe som betyr at en enkelt advokat kan utføre arbeidet til dusinvis, eller at en juridisk praksis skalerer uendelig for å betjene alle mulige klienter på planeten uten fundamentalt å endre sin arbeidskraft eller faste kostnader», skriver de. •

NORGES 3. STØRSTE FIRMA ER 100 ÅR

– Flere megatrender treffer oss på likt

Wikborg Rein-topp Geir Sviggum mener advokatbransjen er på vei inn i en transformasjon, og at klientenes krav vil endre seg radikalt. Han peker på to utfordringer som preger bransjens øvre sjikt.

TEKST OG FOTO: THEA N. DAHL

Det er på dag én som ny managing partner i landets tredje største advokatfirma at Geir Sviggum møter Advokatbladet for å snakke om fremtiden. Han spår at advokatbransjen kommer til å se helt annerledes ut om fem år.

– Enhver som tar lederansvar i et større advokatfirma i 2023, vil lede sin virksomhet gjennom en betydelig transformasjon. Flere megatrender treffer oss nå samtidig.

Mer spesialisering, flere fusjoner og mer samarbeid på tvers av bransjer og fagområder er blant det som vil prege advokatbransjen de neste årene, tror Sviggum. Det som likevel vil utgjøre den største endringen, mener han er teknologi.

– Det som raskest vil prege måten vi jobber på, produktene vi leverer og måten vi organiserer oss på, er kunstig intelligens. Vi vet ikke nøyaktig hvordan det kommer til å bli, men at teknologien vil erstatte oss, har jeg ikke tro på. Det er heller snakk om at vår relevans endres.

MINDRE PYRAMIDE, MER TÅRN

Wikborg Rein er selv i den nysgjerrige teknologi-fasen, hvor det testes, vurderes og lages retningslinjer for bruk.

– Vi forbereder oss på hvordan kunstig intelligens vil påvirke oss. Noe av arbeidet som i dag utføres av advokatfirmaer, særlig de enkleste og mest repetitive oppgavene, vil reduseres i

omfang. Samtidig vil nye former for juridiske tjenester vokse frem. Kravene til våre advokater vil endre seg radikalt, ikke minst forventningene til advokatens evne til å ta i bruk moderne teknologi i sitt advokatarbeid.

Han mener at selve organiseringen av de store advokatfirmaene vil endres, og at innslaget av mennesker med annen kompetanse enn juss i firmaenes tjenestetilbud vil bli mer synlig.

For Geir Sviggum betyr ikke nye organisasjonsformer at den tradisjonelle pyramidestrukturen flates ut. Heller at den rettes opp. Kanskje mindre pyramide, mer tårn. Det handler om flere ting, forteller han.

– Nå har vi en partnerskapsmodell hvor en rekke mennesker eier firmaet sammen. Jeg tror ikke at modellen er utdatert, spesielt når det kommer til uavhengighet og slike hensyn. Men samtidig vil teknologi blant annet sørge for at en del av oppgavene som gjerne ligger i bunnen, blir borte, og vi vil få færre folk nederst, mot flere høyere opp. Dermed vil nok den klassiske pyramideformasjonen rette seg ut.

BRANSJEPROBLEMET MANGFOLD

Selv om tallene viser gode advokat-tider, er ikke alt bare rosenrødt. Særlig er det to utfordringer som har preget de største advokatfirmaene spesielt.

– En av dem er mangfold, som er og blir et bransjeproblem. Hverken vårt firma eller andre reflekterer i tilstrekkelig grad mangfoldet i det norske

Geir Sviggum (47)

Bosted: Oslo

Opprinnelig fra: Horten

Familie: Gift, tre barn

– Det som raskest vil prege måten vi jobber på, produktene vi leverer og måten vi organiserer oss på, er kunstig intelligens, sier Geir Sviggum.

Wikborg Rein

ANTALL ANSATTE
380

NYANSATTE I ÅR
**29 advokat-
fullmektiger**

OMSETNING
2022: **1 394 359 000**
2021: **1 300 344 000**

samfunnet. Aller mest gjelder dette partnerskapene. Det er en vedvarende utfordring som det jobbes kontinuerlig med.

– Hva innebærer mangfold for Wikborg Rein?

– Vi skal til enhver tid speile det næringslivet som vi betjener, og det består ikke kun av hvite menn i sin beste alder. At vi treffer på dette mangfoldet er viktig for at vi skal kunne treffe blink når vi skal forstå klientens hverdag i rådgivningen.

– LEI AV RANGERINGER

Han mener det er tendenser til over-kommersialisering i bransjens øvre sjikt, og advarer mot å miste advokatens grunnverdier av syne.

– Fag og integritet er de viktigste ingrediensene i gullstandarden til ad-

vokatfirmaer. Det skal vi ikke glemme i kommersialiseringen; vi er først og fremst advokater. Etikk, integritet, uavhengighet og det ypperste innen jussfaget er det mest betydningsfulle.

– Jeg tror også at klientene er lei av advokatfirmaenes fokus på seg selv og sine konkurrenter, av hvordan vi rangerer hverandre, fokus på ligningstall, og så videre. Jeg tror bransjen kan oppfattes som både selvsentrert og over-kommersialisert, og det er en utvikling jeg mener vi har et felles ansvar for å motarbeide. Vi er til for klientene og rettsstaten, ikke for oss selv.

HØYEST TILLIT TIL NÆRINGSLIVET

Edelman Trust Barometer gjør hvert år en internasjonal måling av forbrukernes tillit til institusjoner som næringsliv, ideelle organisasjoner, presse og sty-

Kravene til våre advokater vil endre seg radikalt, ikke minst forventningene til advokatens evne til å ta i bruk moderne teknologi i sitt advokatarbeid.

FAGBOK DU IKKE KUNNE
KLART DEG UTEN

«Obligasjonsrett» av Viggo Hagstrøm.

PODKAST DU LÆRER MYE AV
«GPS» på CNN av Fareed
Zakaria.

SAK SOM HAR BETYDD MYE I KARRIEREN

**Frifinnelsen av kontreadmiral
Atle Torbjørn Karlsvik i 2007.**

FAVORITT-POLITIKER

Det politiske ordsiftet er for polarisert, jeg verdsetter politikere med innestemme. Her utmerker Peter Frølich (H) seg.

BESTE TIPS TIL FERSK
ADVOKATFULLMEKTIG

Vær nysgjerrig, ydmyk, ikke spesialisere deg for tidlig, og jobb med å utvikle et godt judisium.

fold. Vi ser hvordan de bruker krefter, tid og energi på å speile mangfoldet i det norske samfunnet i sin organisasjon. Skal vi, advokatene, assosieres med dem, må vi ha verdier som de kjenner seg igjen i.

RÅDGIVNING I NY DRAKT

Alt dette fører til at både næringslivet og forretningsadvokatene i større grad enn før er avgjørende drivkrefter i store strukturelle samfunnsendringer, ifølge Sviggum.

– Dette gir mening og formål. Det utgjør en svært viktig dimensjon utover den drivkraften ambisiøse advokater alltid har hatt; det å bli best mulig i sitt fag.

Til tross for skiftende markeder, skiftende tider og turbulens i verden, har det vært en jevn og kraftig vekst i advokatbransjen. Særlig blant de største firmaene.

— Da teknologien først gjorde sitt inn-
tog, ble det spådd arbeidsledige advoka-
ter, men det har ikke skjedd. Det vi har
sett, er at rådgivningen heller endrer ka-
rakter. Vi posisjonerer oss og forbereder
oss på ytterligere vekst. Vi tror den kom-
mer til å fortsette, og av flere grunner
tror vi det er en del stordriftsfordeler i
de største firmaene, og vi tror gapet mel-

Operaballetten fremførte eventyret om Tornerose, signert den tyske koreografen Christian Spucks.
Foto: Sten E. Eriksen, Wikborg Rein

lom de fem største virksomhetene og resten av bransjen vil vedvare – spesielt fordi det er de største advokatfirmaene som har mulighet til å investere mest i utviklingen av spisskompetanse.

TO VEKSTOMRÅDER

Fremtiden vil kreve at advokater i større grad blir næringslivsaktører utover den rene jussen, mener Sviggum.

— Advokatene vil trenge et mer komplett sett med egenskaper. Det teknologi vil erstatte sist, er den strategiske rådgiveren. Man må skjønne jussen, men man må også forstå selskapet man rådgir, den kommersielle konteksten og den geopolitiske virkeligheten selskapene opererer i. Den totalpakka blir

viktigere enn noen gang. I Wikborg Rein er stadig flere av våre unge advokater ute på secondments hos selskaper. På den måten får de et unikt innblikk hos klienten og opparbeider seg industriell forståelse.

Han er ikke i tvil om at de tradisjonelle fagområdene fremdeles vil være store, der et moderne forretningsadvokatfirma på mange måter defineres av sin corporate- og transaksjonspraksis. Men det vil samtidig komme en betydelig vekst innenfor særlig to bolker, mener han.

- Det ene er all juss som knytter seg til den digitale virkeligheten, data og teknologi. Det andre er ESG, eller bærekraft i vid forstand. •

Advokatfullmektig og spesialrådgiver i Wikborg Rein, Tonje H. Geiran, partner Elise Johansen og tidligere partner, og nå sjef for Datatilsynet, Line Coll. Foto: Thea N. Dahl

Partner Snorre Nordmo med sin kone, stipendiat Kristina Stenvik ved UiO. Foto: Thea N. Dahl

- Kanskje blir de neste hundre årene enda bedre enn de foregående hundre, sa Geir Svingum. Foto: Sten E. Eriksen, Wikborg Rein

Inviterte 1000 gjester til Operaen

Feiret firmaets 100-årsjubileum med
slam-poesi og ballett.

Kvelden åpnet med en faglig sesjon der statsviter Janne Haaland Matlary snakket om krigen i Ukraina, de internasjonale omstendighetene og vestlige interesser.

Da samtlige gjester samlet seg i storsalen, fremførte slam-poet Fredrik Høyer en gripende tekst om firmaet, de ansatte og årenes gang.

Og så var det managing partners tur.

— Det dere skal få oppleve her i kveld, er utslag av det ypperste en perfektionert prestasjonskultur har å by på. Dette er kunst, estetikk og følelser. Også den tradisjonelle advokatgjerningen, selve sakførerrollen, har lange og sterke forbindelser til kunsten og til skuespillet, sa Geir Sviggum.

– Selv om kunsten dere skal få oppleve her, visuelt sett er ganske langt unna den kunsten vi streber etter å etterleve i et moderne advokatfirma, gir den perfektegjorte akten oss verdifulle assosiasjoner til advokatstandens røtter, og til hvem vi ønsker å være. •

FASTE VERV SVÆRT VIKTIG I MINDRE BYER

– Små firmaer må ha et stort marked

For snart tre år siden etablerte de et lite boutique-firma i Ålesund innen miljørett, kystforvaltning og eiendomsrett. Konkurransen på fagområdene er hard, og utfordringene mange.

TEKST OG FOTO: KARI HEGSTAD

ÅLESUND
Advokatfirmaet Bauta i Ålesund ble etablert i 2020 av Kristine Devold og Elisabeth Voldsund, og målet var å jobbe utelukkende med miljø, hav og eiendom.

– Det er ikke så vanlig med en så spisset «boutique»-virksomhet blant advokater, i alle fall ikke i vår region, sa Devold og Voldsund ved etableringen.

Voldsund kom fra Kystverkets direktorat i Ålesund, som forvalter Norges kystsoner, mens Devold kom fra forsikringsbransjen med erfaring fra advokatfirma, forsikringsselskap og Kystverket.

Firmaet tok mål av seg blant annet å tilby spisskompetanse innen havne- og farvannsloven, og så for seg at kommuner og kommunale havner over hele landet vil kunne ha nytte av firmaets bistand.

I dag er de godt fornøyde med beslutningen.

– Vi opplever å ha etablert oss i en bransje som har behov for kompetansen vi tilbyr. Målet vi satte oss i 2020 står seg fremdeles, og vi synes vi har lyktes godt, sier Voldsund.

KONKURRANSEPREGET

Samtidig erfarer de at rettsområdene de har valgt er populære, og særlig på Vestlandet er konkurransen stor. Denne spesialiseringstrenden kan være utfordrende for mange små firmaer, sier Devold.

– Vi ser at utviklingen går mot en markant økning i klienter som etterspør spesialisert kompetanse. Er kompetansen for generell, så velger de noen andre. For å overleve som et lite advokatfirma bør man derfor operere i et stort marked som gir tilgang til mange

saker, eller så må man ha en stor geografisk bredde i hvor man tilbyr tjenester, forklarer hun.

– Selv har vi kunder over hele landet og er blitt flittige brukere av Teams.

Når det gjelder kunstig intelligens som verktøy i en slik advokathverdag, følger de nøye med på utviklingen, forteller Devold.

– Et ønske for fremtiden er at AI skal tas i bruk på rettskildeplattformer som Lovdata og Rettsdata for å gjøre arbeidet mer effektivt og kostnadsbesparende.

KONSEKVENSER AV SPESIALISERINGSTRENDEN

Advokatfirmaene blir også stadig større, og Voldsund har inntrykk av at mange av de store velger bort rettsområder som ikke betaler like godt.

– Jeg er nysgjerrig på hva som vil skje med kundegruppene som bruker advokater betalt av det offentlige. Når store firmaer velger bort saker innen barnevern og barnefordeling, for eksempel, så blir dette rettsområder som de mindre og mellomstore firmaene må ta seg av. For mange kan det kanskje bli utfordrende å få det til å gå rundt dersom porteføljen i stor grad blir bestående av saker på offentlig sats, samtidig som trenden går mot økende spesialisering, sier Voldsund.

Da er det avgjørende at de offentlig oppnevnte advokatvervene fordeles rettferdig, påpeker hun.

– Disse vervene er kjempeviktige for lokale advokater. Vi har for eksempel bostyreroppdrag innen konkurs fra det offentlige som er med på å gi oss en større forutsigbarhet i hverdagen.

– Uheldig er det riktignok at mange advokater typisk ender opp som «kre-

Elisabeth Voldsund (45)

Opprinnelig fra: Ålesund

Bosted: Ålesund

Familie: To barn på 11 og 14 år

Kristine Devold (45)

Opprinnelig fra: Ålesund

Bosted: Ålesund

Familie: Gift, tre barn på 25, 18 og 12 år

Bauta-advokatene Kristine Devold og Elisabeth Voldsund kurser andre advokater i oppstart og drift av advokatvirksomhet. Deres neste kurs er et webinar den 24. oktober i regi av Advokatforeningen.

Bauta advokatfirma

ANTALL ANSATTE

2

NYANSATTE I ÅR

0

OMSETNING

2021: 2 452 286

2022: 2 813 401

dittkasse» for staten, fordi det ofte tar lang tid før man får betalt for utført arbeid. Denne praksisen må endres, for det er urimelig å forvente at advokater skal legge ut for staten i lange perioder.

DRIFTSKOSTNADER TIL HIMMELS

Utviklingen mot høyere driftskostnader er en annen bekymring som mange av de mindre firmaene møter, forteller Devold.

De små er underlagt de samme kravene som de store når det gjelder ulike sertifiseringer, GDPR, anti-hvitvasking og avgifter knyttet for eksempel til Tilsynsrådet, økonomi, arkiver og andre medlemskap.

– Større selskaper har midler til å utvikle egne systemer, men de min-

dre har ofte ikke det. Det har heldigvis kommet flere skybaserte løsninger som vi er veldig fornøyde med. Vi er avhengige av at det tilbys gode løsninger til rimelige priser, og her må vi rose Advokatforeningen som har oppdatert sine veiledninger. Uten gode rammevilkår også for de mindre firmaene, risikerer vi å miste mange viktige rettshjelpstilbud i distriktene og småbyene.

– FREMTIDSRETTET STRUKTUR

I dag er de riktignok bare to advokater i Bauta, men hverken Devold eller Voldsund har noen motforestillinger mot å skulle ekspandere. Den tradisjonelle partnermodellen har de derimot ingen tro på.

– Vi ønsker en flat struktur der ad-

”
Vi ser at utviklingen går mot en markant økning i klienter som etterspør spesialisert kompetanse.

FAGBOK DU IKKE KUNNE KLART DEG UTEN

Voldsund: «**Twisteløsning**» av Jens Edvin Skoghøy. Devold: «**Avhendingsloven**» av Harald Benestad Anderssen.

PODKAST DU LÆRER MYE AV

Voldsund: **NRKs «Oppdatert»**. Devold: **Aftenpostens «Aftenpodden»**

SAK SOM HAR BETYDD MYE I KARRIEREN

Voldsund: **Jeg hadde noen barnevernssaker tidlig i karrieren som gjorde inntrykk på meg**. Devold: **Jeg har hatt et par foreldretvister som har vært viktige for meg**.

FAVORITT-POLITIKER

Voldsund: **Gro Harlem Brundtland**. Devold: **Jens Stoltenberg virker som en strålende fyr**.

BESTE TIPS TIL FERSK ADVOKATFULLMEKTIG

Voldsund: **Det er lurt å påta seg et bredt spekter av saker for å få innblikk i flere ulike sider av advokatrollen og av samfunnet generelt**.

Devold: **Stå i det, ting er ikke så farlig som du tror. Det er lov å spørre om hjelp og det går alltid bra til slutt**.

vokatenes aksjeposisjon i selskapet ikke skal ha noe med deres posisjon innad å gjøre. I tillegg har vi en tanke om at hver enkelt ikke «eier» sakene sine, men at det er fellesskapets prestasjon som er viktig. På denne måten vil provisjonsordningen bli nedprioritert til fordel for en mer balansert fordeling av kapasitet og arbeidstimer, forklarer Voldsund.

En slik struktur er fremtidsrettet, mener de.

– Dagens unge jurister er nok flinkere til å stille krav. Hvis de opplever at de ikke har nok tid til fritid og familie, så er nok ikke terskelen høy for å bytte jobb. Måten vi ønsker å organisere firmaet og arbeidshverdagen på, tror vi derfor er godt tilpasset den kommende generasjon advokater. •

VIL VÆRE «KOLLEKTIVT GENI»

– Bransjen må bli mer endringsvillig

– Internasjonaliseringen gir økt konkurranse utenfra, ifølge Preben Brecke, managing partner i Haavind. Samtidig utfordrer unge advokater firmastrukturene med tydeligere krav og andre mål enn tidligere, forteller han.

TEKST OG FOTO: THEA N. DAHL

I åtte år har Haavind hatt uavbrutt vekst. Den siste tiden har firmaet også markert seg i ulike bransjeundersøkelser. Da Kapital JUS' årlige advokatundersøkelse kom i februar, var Haavind blant de fem firmaene med flest topplasseringer. Av Prospera ble firmaet kåret til landets nest mest attraktive arbeidsgiver blant jusstudenter - på delt 2. plass med Wikborg Rein.

– Vi har jobbet knallhardt strategisk over flere år, hvor målet har vært å få toppnivå på vår kompetanse. Vi har satset tungt på kvalitet, bransjeforståelse, M&A og tvist, sier managing partner Preben Brecke.

– Resultatet er gode rangeringer, fornøyde kunder, god kultur og sterk rekruttering.

ÅPEN LEDERSTIL VIKTIG

Mange grønne piler til tross, legger han ikke skjul på at det er flere ting Haavind ønsker å videreutvikle.

– En positiv utfordring handler om nye generasjoner som kommer inn i arbeidslivet. De har andre drivere og andre mål enn det som var vanlig før, og de stiller andre og tydeligere krav. Disse er det viktig at vi møter på en god måte. Arbeidsplassen skal være noe mer enn bare jobb, og ha et tydelig formål, sier Brecke.

– Vi er opptatt av inkludering og medarbeiderutvikling. Det handler blant annet om at alle skal ha forståelse for prosjektet de jobber på, hva som

er målet og at man skal bli involvert tidlig.

Nye krav har endret firmaene betydelig, og fordrer kanskje en mer åpen lederstil enn det som man tradisjonelt har sett i bransjen, fortsetter han.

– Medarbeiderne er viktigere nå, og vi har gode systemer for individuell oppfølging og utvikling. Som leder er jeg veldig opptatt av kultur. Det bruker vi mye tid på.

– Hva er de største utfordringene akkurat nå?

– Bransjen må bli mer endringsvillig. I tillegg til teknologi, handler det om alt som skjer i samfunnet rundt oss, og alle endringene som våre kunder går gjennom. Vi må forstå endringene som skjer, og utfordringene klientene står i, svarer Brecke.

DET KOLLEKTIVE GENIET

Engasjement og interesse er to sentrale nøkkelord om man skal lykkes som advokat og advokatvirksomhet i fremtiden, mener han.

– Vi er overbevist om at dersom man skal være en god rådgiver for kundene, må man forstå konteksten våre råd skal brukes i. Man må se helheten, sier han.

– Har man mål om å ha de beste juridiske rådgiverne, må man ha medarbeidere med ulike egenskaper, erfaringer og perspektiver. Det sørger ikke bare for høy kvalitet til kunden, men det er også viktig for at vi skal tiltrekke oss de beste talentene.

Preben Brecke (53)

Bosted: Asker

Opprinnelig fra: Asker

Familie: Gift, to barn

– I Norge har advokatbransjen generelt hatt en jevn og stødig vekst over mange år. Vi kan ikke ta for gitt at denne utviklingen fortsetter, sier Preben Brecke.

Haavind

ANTALL ANSATTE
200

NYANSATTE I ÅR
Skal vokse med 30 årsverk i år

OMSETNING
2022: **580 390 415**
2021: **545 242 641**

Brecke bruker begrepet «kollektivt geni» for å beskrive Haavind.

– Det er det vi skal være. Derfor er vi også opptatt av å ha mennesker som passer inn her, og som underbygger, og kan være med å utvikle, den kulturen vi har.

REKRUTTERING OG MANGFOLD

Brecke understreker at det ikke betyr at de kun er opptatt av å ansette én type mennesker, snarere tvert imot.

– Mangfold er en styrke. Et inkluderende arbeidsmiljø for oss betyr at vi tar vare på hverandre, og verdsetter at vi har ulike egenskaper, bakgrunner og erfaringer, forklarer han.

– Vi har ikke nådd mangfoldsmålet, og kan definitivt bli bedre, men vi er på god vei. Vi har eksempelvis strukturert rekrutteringsprosessene slik at vi skal

forebygge at vi «bare» ansetter mini-versjoner av oss selv. Vi markerer Pride og kvinnedagen og fyller det med innhold og eksterne foredragsholdere. Vi kaller det «afterwork» fremfor «fredagspils», har fleksible helligdager, serverer alltid vegetar-alternativer og har mange andre tilsvarende tiltak.

INTERNASJONALISERING

I Haavind har de en veletablert tech-avdeling, i tillegg til en egen testgruppe med representanter fra alle avdelinger som prøver ulike verktøy og erfarer hva som egner seg til bruk i virksomheten. I tillegg til kunstig intelligens og teknologi, tror Brecke at internasjonalisering vil prege bransjen enda mer fremover.

– Våre kunder driver virksomhet i mange land, og vi har mange utenlandske kunder. Det gjør at konkurransen

”
Vi har gode systemer for individuell oppfølging og utvikling. Som leder er jeg veldig opptatt av kultur. Det bruker vi mye tid på.

FAGBOK DU IKKE KUNNE KLART DEG UTEN
«Aksjeloven og allmenn-aksjeloven» av Magnus Aarbakke og «Smart collaboration» av Heidi Gardner.

PODKAST DU LÆRER MYE AV
«In good company», «Aftenpodden» og «Rekommandert».

SAK SOM HAR BETYDD MYE I KARRIEREN
Jeg har ikke én sak som utpeker seg.

FAVORITT-POLITIKER
Gro Harlem Brundtland og Erna Solberg.

BESTE TIPS TIL FERSK ADVOKATFULLMEKTIG
Slipp deg litt løs. Vis hvem du er. Lær av gode kolleger. Vær engasjert og nysgjerrig.

utenfra øker, men vi har også fått oss flere gode samarbeidspartnere i andre land.

Samtidig skulle han ønske at Norge fulgte EU tettere og var mer fremoverlent i implementeringen av det som kommer derfra.

– Arbeidet med det grønne skiftet og ESG vil bli viktig i tiden som kommer. Vi har blant annet engasjert oss i grunnrenteskatten for vind og rammevilkårene for havbruk. Hvis vi skal gjøre Norge attraktivt å investere i, tror jeg vi er helt avhengig av utenlandsk kapital.

– Vi kommer ikke til å klare den reisen alene. Når vi samtidig får store endringer i skatteregimet, skaper det usikkerhet. Vi har også endringer i innleiereglene, som vi mener bryter med EØS-avtalen. Når vi i tillegg er trege i møte med nye EU- og EØS-regler, mister vi konkurransekraft. •

FÅR «INFORMATION OVERLOAD»

Balanserer naturkrisen og klimakrisen

– Innenfor våre fagområder pågår en rekke lovgivningsprosesser på en gang, sier Lund & Co’s nye managing partner. Hun forteller at de unge i spesialistfirmaet har forventinger som skjerper dem.

TEKST OG FOTO: NINA SCHMIDT

For seks år siden forlot Chirsti Erichsen Hurlen jobben som nestleder av den juridiske utredningsenheten i Høyesterett for å bli senioradvokat i Lund & Co. Året etter ble hun partner, og i år ble hun utnevnt til ny managing partner i firmaet som nå teller 35 ansatte.

– Som ansatt i Høyesterett, hadde jeg lagt merke til at Lund & Co ofte var i Høyesterett med saker. Når et firma i vår størrelsesorden har såpass mange saker der, betyr det at det jobbes med prinsipiell juss, sier Hurlen.

Før jobbet firmaet mest med energi, miljø- og naturressursrett, nå er porteføljen bredere. Offentlige anskaffelser, EU- og EØS-rett, immaterialrett, personvern, entrepriserett og arbeidsrett er firmaets spesialområder.

En utfordring er å klare å følge med på alt som skjer, både i politikken og på lovgiversiden.

– Det er så mye politisk arbeid som pågår på en gang, og man kan stille spørsmål om alle disse regjeringsoppnevnte utvalgene er nødvendige. Bare det siste året har vi hatt generalistkommuneutvalget, skatteutvalget, inntektssystemutvalget, energikommisjonen, og strømnnettutvalget, for å nevne noen. Mandatene til utvalgene glir litt over i hverandre, og for utenforstående kan de fremstå som ganske like. Det hadde vært fint om man kunne ryddet litt opp i dette.

EKSPLOSIV UTVIKLING

Ifølge FNs Naturpanel opplever verden en naturkrise, som er definert som «et

dramatisk tap av naturmangfold forårsaket av menneskelige aktiviteter». Samtidig forårsaker klimakrisen skogbranner og hetebølger.

– Vi jobber i et fagfelt som er i en veldig utvikling, noe som er kjempe spennende. Det kan være krevende å balansere klimakrisen opp mot naturkrisen, sier Hurlen.

Hovedtyngden av firmaets klienter er kommuner, fylkeskommuner og offentlige selskap, men også næringsdrivende, private grunneiere og andre private parter.

– Utbygging av fornybar energi får betydning for våre klienter når det gjelder kraftskatteinntekter og arealforvaltning. Kommunene må ha gode rammebetingelser. De ønsker å bidra til storsamfunnet ved å stille sin natur til disposisjon, men utbyggingen går jo på bekostning av deres arealer. Så det er behov for å modernisere rammevilkårene for i større grad å gi berørte kommuner nødvendige insentiver til ytterligere naturinngrep. Det er jo en form for ekspropriasjon.

– Vi bistår også kommuner som ikke ønsker utbygging, så vi må kjenne regelverket.

VIL MARKEDSFØRE SEG MER

Konkurransen på dette feltet er ganske hard blant advokatfirmaene, forteller hun.

– Absolutt. Vi har hatt en del utredninger for Kommunal- og distriktsdepartementet, og har vunnet flere anbud takket være våre dyktige folk. Men man skal alltid ha respekt for konkurransen.

Chirsti Erichsen Hurlen (45)

Opprinnelig fra: Sør-Odal

Bosatt: Lilleaker

Familie: Gift, to barn på 14 og 17 år

– Vi vil fokusere på å bli flinkere til å markedsføre oss fremover, men det viktigste er den jobben vi gjør hver dag i hver enkelt sak, sier Chisti Erichsen Hurlen.

Advokatfirmaet LUND & CO

ANTALL ANSATTE:

35

NYANSATTE I 2023:

4

OMSETNING

2022: 71 883 918

2021: 70 601 053

Den største endringen for advokatyrket fremover vil komme med kunstig intelligens, tror hun.

– Vi har ikke samme mulighet som de største firmaene til å ha en person som bare kan jobbe med dette, og foreløpig har vi ikke tatt noen strategiske valg. Vi følger med og er åpne for nye ting, men vi er ikke «first movers».

EN ANNEN TILNÆRMING

For partnerne, kan det være vanskelig å skille mellom jobb og fritid, forteller Hurlen.

– Vi er genuint opptatt av våre fagfelt, og liker å følge med. Hvis man ikke er interessert i politikk, vil det være litt vanskelig, for det er der beslutningene tas som får betydning for oss.

En endring som de litt eldre medarbeiderne har registrert, er at unge med-

arbeidere krever mer av sine arbeidsgivere enn tidligere.

– De har forventinger som skjerper oss. De liker forutsigbarhet om arbeidstidene. Dette er nå en selvfølge. Da jeg selv jobbet som advokatfullmektig, var det ikke regler, og da satt de unge og jobbet til langt på kveld. Nå er det nesten motsatt; det er partnerne som er her, og de unge går hjem. Men man kan jo ikke forutsi alt i vår jobb, og noen ganger må man bare hive seg rundt.

Firmaet stiller ikke budsjettkrav til fullmektigene.

– De er på opplæring og skal ha mulighet til å lese seg opp. Å jobbe her skal være både gøy og overkommelig.

GODE PÅ UTVIKLING

Fremover ønsker hun å opprettholde firmaets spesialistkompetanse.

”
Det er så mye politisk arbeid som pågår på en gang, og man kan stille spørsmål om alle disse regjeringsoppnevnte utvalgene er nødvendige.

FAGBOK DU IKKE KUNNE KLART DEG UTEN

Vassdrags- og energirett av Falkanger og Haagenesen.

PODKAST DU LÆRER MYE AV Politisk kvarter.

SAK SOM HAR BETYDD MYE I KARRIEREN

Jeg var dommerfullmektig i Hanekleivtunnelen-saken, der staten ble frifunnet for erstatningskrav fra kioskeiere ved E18 etter stenging av veien. Lagmannsretten kom til motsatt resultat, mens Høyesterett kom til samme resultat som tingretten.

BESTE TIPS TIL FERSK ADVOKATFULLMEKTIG

Vis engasjement for de oppgavene du får, og vær nysgjerrig.

– Tradisjonelt har firmaet vært gode til å følge med, for eksempel på teknologiutviklingen. Vi er også veldig gode til å utvikle ansatte. Fordelen med å jobbe i et firma som vårt, er at du lærer deg advokatrollen veldig tidlig. I større firmaer jobber man kanskje bare på en liten del av et prosjekt, mens her får du mulighet til å se hele fagfeltet.

Firmaet har ingen umiddelbare planer om å fusjonere med et annet firma for å bli større.

– Vi trives med den størrelsen vi har nå, men vi ønsker å gi de ansatte utviklingsmuligheter, og det betyr at vi vil få en naturlig vekst. Vi kan heller ikke se bort fra at vi vil snakke med et mindre advokatfirma om fusjon, uten at vi har noen konkrete planer. Men vi ser nå på muligheten for å åpne et pendlerkontor utenfor Oslo. •

ER MED I LANDSDEKKENDE SAMMENSLUTNING

– Dagens unge er flinkere til å sette ned foten

– Hos oss jobber partnerne i kjernetiden, og hit kommer flere unge fra de store som ønsker seg work-life-balance, sier managing partner Harald Alfsen i Stiegler.

TEKST OG FOTO: KARI HEGSTAD

BERGEN

Sola skinte i vestlandshovedstaden da Advokatbladet tok turen over fjellet for å ta temperaturen på Stiegler. Harald Alfsen har vært managing partner i firmaet siden 2021, og er godt fornøyd med strategiene firmaet har lagt for å være rustet for de nye trendene som preger bransjen.

Han mener at firmaets størrelse, med rundt 25 advokater totalt, kan utgjøre et konkurransefortrinn i møte med et dynamisk næringsliv.

– Sammenlignet med de aller største virksomhetene tror jeg vi har gode muligheter for å respondere hurtig på trender. Størrelsen vår gjør oss beslutningsdyktige både på papiret og i realiteten.

For å henge med på den omfattende utviklingen på teknologifeltet, har firmaet blitt med i Eurojuris Norge – en sammenslutning av 16 norske advokatfirmaer med formål om å tilrettelegge for felles kunnskaps- og erfaringsdeling.

– Gjennom Eurojuris er vi med i arbeidsgrupper og har felles IT-systemer. Her testes det stadig ut nye løsninger som kommer på markedet, sånn at vi tidlig får greie på hva som fungerer og ikke. Dette er en investering i fremtiden, forklarer Alfsen.

Blant systemene er for eksempel regnskap, ledelse, antihvitvasking, saksbehandlingssystemer og ulike lisenser og sertifiseringer.

TRUER RETTSSIKKERHETEN

Selv om han ser lyst på mulighetene

som følger med teknologiutviklingen, er han likevel bekymret over enkelte konsekvenser av effektiviseringspresset.

– Vi ser at domstolene stadig strammer inn sakene, og ofte setter av kortere tid enn det er behov for. Særlig på familierettsfeltet er det viktig at partene får fortelle og redegjøre godt for historiene sine, og det blir det lite tid til når det kun settes av en dag eller to. «Vi må skjære til saken», er en hyppig beskjed fra dommerbordet, og jeg mener at domstolenes skjerpede krav til effektivitet kan gå utover rettsikkerheten.

Da er det positivt at mekling er i ferd med å etablere seg tungt som en alternativ tvisteløsningsmekanisme, påpeker han.

– Utfordringene knyttet til pris og uforutsigbarhet – men også rettsikkerhet – gjør tvistemekling til en vinner for fremtiden. Hos oss er vi så optimistiske på denne fronten at vi faktisk har sertifisert tre meklere gjennom sertifiseringsordningen til Advokatforeningen og JUS.

PARTNERNE ER ROLLEMODELLER

Et annet grep de har sørget for å implementere i strategien, er work-life balance og betydningen av et normalt og sunt forhold til arbeidstiden, forteller Alfsen. Dette har de opplevd at flere utenfra har fått med seg.

– Vi har flere ganger erfart at fullmektiger og advokater kommer til oss etter å ha jobbet en periode i de største

Harald Alfsen (58)

Opprinnelig fra: Kolbotn

Bosted: Bergen

Familie: Gift, to barn på 19 og 25 år

– Mange firmaer mangler gode rutiner på overtidsbetaling. Jeg snakker mye med våre ansatte om at de er nødt til å føre all tid de jobber, og ikke sensurere egne arbeidstimer. Ingen får en særlig uavhengig stilling før minst ett år etter advokatbevilling, sier Harald Alfsen.

advokatfirmaene, fordi stressnivået og arbeidspresset der var så høyt. Mange virksomheter hevder å verdsette balansen mellom arbeid og fritid, men flere søkere kan fortelle om en litt annen opplevelse i praksis. Dagens unge er flinkere til å sette foten ned overfor arbeidsgiver enn det som har vært normen før, så mange firmaer kan nok risikere å miste viktig arbeidskraft i tiden som kommer hvis tiltak ikke settes inn.

Mye kunne blitt gjort hvis organiseringen fra toppen ble gjennomført på en bedre måte, mener han.

– Tidspresset fullmektigene pålegges er nok ikke alltid kundeskap, og jeg tror flere partnere kunne blitt mer bevisste på forutsigbarheten når de delegerer oppgaver til sine ansatte. Du behøver ikke utdele en oppgave fredag

ettermiddag med frist til mandag, når du fikk vite om denne oppgaven for flere dager siden, sier Alfsen.

– Jeg mener også at partnerne må gå foran som gode eksempler dersom de unge skal føle at det faktisk er akseptabelt å jobbe innenfor kjernetiden, og ikke til alle døgnets timer. Selv kommer jeg og går til normale tider, og synes tvert imot at det er fristende å sende kollegaer hjem hvis de sitter for lenge. Det betyr mye å kunne illustrere for de ansatte at fritid og familieliv er sentrale prioriteringsposter.

ØKONOMISKE KONSEKVENSER

Denne prioriteringen mener han har gjort at Stiegler antakeligvis stiller noe lavere krav til inntjening per hode enn det mange andre firmaer i bransjen gjør.

”
Selv kommer jeg og går til normale tider, og synes det er fristende å sende kollegaer hjem hvis de sitter for lenge.

FAGBOK DU IKKE KUNNE KLART DEG UTEN
«Mekling» av Camilla Bernt.

PODKAST DU LÆRER MYE AV
Dommerpodden med tingrettsdommer Ragnar Lindefjeld.

SAK SOM HAR BETYDD MYE I KARRIEREN
Som advokat og gründer i konsulent- og advokatfirmaet Inventura hadde jeg juridisk ansvar for å bygge ut Flesland. Det kostet 4 mrd. og ingen tvister oppsto.

FAVORITT-POLITIKER
Barack Obama, for hans talegaver.

BESTE TIPS TIL FERSK ADVOKATFULLMEKTIG
Eksponeer deg for kunder og prøv å utvikle en forretningsmessig forståelse.

– Vi er selvsagt nødt til å følge lønnsutviklingen, men vi kan ikke nødvendigvis ta igjen alle kostnadene i økte honorarer. Klientene stiller krav til konkurransedyktige priser, og disse satsene øker ikke uten videre i takt med lønnsnivået ellers. Når vi ikke automatisk kan hente disse pengene fra klientene, og heller ikke ønsker et arbeidsmiljø med høyt inntjeningspress, kan økonomien bli en utfordring.

Likevel opplever Alfsen at kostnadskontrollen i firmaet er god.

– Vi jobber smartere, mer effektivt og markedsorientert, og opplever at den teknologiske utviklingen kommer oss til gode. På sikt tror vi at våre strategier er lønnsomme både fra et økonomisk, faglig og et medmenneskelig perspektiv. •

UTFORDRER TRADISJONELLE STRUKTURER

– Viktig at vi er sultne og nyskapende

– Advokatbransjen er tradisjonelt ganske konservativ, og vi må utfordre dagens tilstand, også når det kommer til måter å drive advokatfirmaer på, mener Grette-topp Line Wefald.

TEKST OG FOTO: THEA N. DAHL

I snart seks måneder har Line Wefald vært managing partner i Grette. Landets 17. største advokatfirma har de siste årene gjort flere store strukturelle endringer. I 2021 var nær halvparten av partnerskapet byttet ut, og satsingen på bygg og anlegg, eiendom, industri og energi, IKT og corporate finans som hovedområder ble tydeligere. God og stødig vekst er resultatet.

Skal man være et advokatfirma for fremtiden, må man også være endringsvillig, mener Wefald.

– Jeg tror det er viktig at vi er sultne og nyskapende. Advokatbransjen er tradisjonelt ganske konservativ, og vi må utfordre dagens tilstand, også når det kommer til måter å drive advokatfirmaet på. Vi snakker mye om hvordan fremtidens Grette skal se ut. Vi er ofte ganske innovative på vegne av klientene, og jeg tror vi må bli mer innovative på vegne av oss selv og i egen organisasjon også.

NYE KRAV

Det er krevende tider for store deler av næringslivet, både på grunn av verdenssituasjonen, men også som følge av lokale forhold i Norge. Mange av Grettes klienter rammes av økte byggekostnader og lavere investeringsvillighet, og mange utbyggingsprosjekter blir satt på vent.

– Krevende tider gir samtidig gode muligheter til å tenke nytt. Et presset næringsliv, kombinert med stadig mer

reguleringer, skaper behov vi må møte uten at det går på bekostning av rettsikkerheten og kvaliteten i rådgivningen. Det krever at vi profesjonaliserer driften ytterligere. Vi må se nærmere på alternative prismodeller, og jeg tror også det vil kreve ytterligere økt grad av spesialisering. Både innenfor enkelte fagfelt, men også rettet mot bransjer, sier Wefald.

GRÜNDER-ADVOKATEN

Hun er ikke fremmed for at nye tider også vil presse frem andre måter å organisere advokatvirksomhet på i årene som kommer.

– Jeg vet ikke hvordan, men jeg tror at det kommer til å skje endringer. På et eller annet tidspunkt skal en ny generasjon ta over, og da tror jeg de kommer til å endre på de tradisjonelle metodene for drift og måling.

MP-en spår at fremtidens advokat må være mer kreativ og kanskje ha litt mer gründeregenskaper, i tillegg til å være mer tilpasningsdyktig til en bransje som stadig vil være i endring.

– De advokatfirmaene som vil lykkes i fremtiden tror jeg i større grad vil være sammensatt av mennesker med mer varierte bakgrunner, egenskaper og innstillinger. Ulike hoder tenker ulikt, og det er bare sunt for virksomheten, sier hun.

– Vi oppfatter at fremtidens advokater, i større grad enn tidligere generasjoner, ønsker og krever en bedre balanse mellom arbeid og fritid. Klarer vi

Line Wefald (42)

Bosted: Nesodden
Opprinnelig fra: Bamle

– Vi må se på andre prismodeller for oppdragene våre. Det som dominerer er timepriser eller fastpriser, sier Line Wefald.

Grette

ANTALL ANSATTE

115

NYANSATTE I ÅR

16

OMSETNING

2022: 321 950 485

2021: 303 590 064

da å bli mer effektive, og å jobbe på en annen måte, vil vi forhåpentligvis klare å innfri det.

TECH-ÅRET 2024

Effektivitet er også stikkordet for å snakke om digitalisering og teknologi. I Grette arbeider nå et tverrfaglig team systematisk med å bruke ChatGPT for å teste hvordan modellen kan integreres i advokatenes arbeid.

– Samtidig ser vi på andre konkrete løsninger og verktøy. I 2024 håper jeg vi er i gang med å bruke dette i praksis. Vi er inne i tid med rivende utvikling, som krever at vi følger med.

– Vi er klare til å tilpasse oss, og til å ta de grepene som blir nødvendig for å sikre fortsatt god lønnsomhet for Grette og helst også øke markedsandelene våre.

Advokatfirmaets tydelige fagsatsing gjenspeiler også det Wefald tror blir de mest sentrale fagområdene fremover.

– Det er viktig å satse på de fagene som bidrar inn i arbeidet med det grønne skiftet, det vil si regulatorisk, kontraktsrett, offentlige anskaffelser, eiendom og finansiering av prosjekter, samtidig som det er grunn til å tro at det vil være behov for restruktureringer i tiden som kommer.

– Hvis du kan velge på øverste hylle; Hva ønsker du deg fra lovgivers side?

– Foreldelsesloven er moden for en fornyelse. Loven er unødvendig uklar og konfliktskapende. Stortinget bør sende den på en «bli ny»-dag.

MANGFOLD BLIR VIKTIG

Wefald tror advokatfirmaene som vil

De advokatfirmaene som vil lykkes i fremtiden tror jeg i større grad vil være sammensatt av mennesker med mer varierte bakgrunner, egenskaper og innstillinger.

FAGBOK DU IKKE KUNNE KLART DEG UTEN
«Tvisteloven» av Tore Schei.

PODKAST DU LÆRER MYE AV
«Leger om livet».

SAK SOM HAR BETYDD MYE I KARRIEREN

Vi har nettopp fått dom i en stor entreprise-sak som gikk over åtte måneder i retten. Saken lærte meg enormt mye om utholdenhet, og om verdien av godt team-arbeid.

FAVORITT-POLITIKER
Gro Harlem Brundtland.

BESTE TIPS TIL FERSK ADVOKATFULLMEKTIG
Bruk fullmektig-tiden til å øve og til å lære av mer erfarne advokater.

lykkes i fremtiden, er mer mangfoldige enn i dag. Om hennes spådom er riktig, betyr det at advokatbransjen har en jobb å gjøre.

– Det er for lite mangfold i Grette og i advokatbransjen, særlig på toppen, konstaterer MP-en.

– Mangfoldsmålet vårt er at alle som har et ønske om å være forretningsadvokat opplever at Grette kan være en arbeidsplass for dem. Vi jobber hardt for at ingen skal slutte, eller ikke vurdere oss som et alternativ, fordi man opplever at man ikke passer inn.

– Å skape et arbeidsmiljø som er inkluderende og utviklende, bidrar til å holde på de beste hodene. Det er det også god økonomi i, legger Wefald til. •

STØRST PÅ SØRLANDET

– Sunnere drift med ikke-jurister i ledelsen

For en juristutdannet managing partner vil lederrollen i mange tilfeller være venstrehåndsarbeid, mener daglig leder i Advokatfirma Tofte i Kristiansand, siviløkonom Randi Granvold.

TEKST: KARI HEGSTAD

KRISTIANSAND

Med 25 advokater av totalt tretti ansatte er Tofte Sørlandets største advokatfirma.

I år har firmaet gått inn som partner i «Techpoint», som presenterer seg som Norges ledende tech-næringslivskonferanse. Konferansen ble arrangert i Kristiansand i midten av september, med om lag tusen deltakere.

Granvold er styreleder i Techpoint, og mener konferanser som denne er nyttige arenaer både for næringslivet og for advokatfirmaer til å holde seg oppdatert på den teknologiske utviklingen.

– Det er vanvittige endringer vi står overfor, både som samfunn og som bransje. Med ny teknologi vil vi møte utfordringer knyttet for eksempel til personvern og datasikkerhet, i tillegg til at vi til enhver tid er nødt til å holde tritt med internasjonale regelverk og alt som foregår i EU.

For å overleve som advokatfirma, så må denne utviklingen omfavnes, mener Granvold.

– Det ligger blant annet en stor jobb foran oss når det kommer til innovasjon og næringsliv: Vi skal ut av oljebransjen og inn i nye, grønnere bransjer. På Sørlandet finnes store leverandører til olje- og gassindustrien, så omveltningen til andre næringer, for eksempel havvind og offshore-energi, er enorm. Dette er superspennende, så her vil ad-

vokatene være veldig relevante i tiden som kommer.

ENDRINGSLEDELSE

Ifølge Granvold er «endringsledelse» et av stikkordene som blir viktige i møte med de nye trendene.

– Det kreves en årvåken og tilpassningsdyktig ledelse for å kunne implementere utviklingen på en effektiv måte. Selv følger jeg nøye med på det som skjer, og jeg tror det er nødvendig å tenke nytt og se på disse mulighetene som noe positivt. For eksempel er det mye snakk om kunstig intelligens som etter hvert vil komme for fullt, og her har jeg ett tips: Embrace it!

Ulikt de fleste andre toppledere i advokatbransjen, har ikke Granvold bakgrunn som jurist. Hun er utdannet siviløkonom og tror at dette kan bidra til en sunnere og mer fremoverlent drift.

– Jeg mener det er en fordel med utdanning innen ledelse for å være best mulig rustet for å lede firmaet gjennom de utfordringene vi vet er på vei. Dette gjelder både faglige og mellommenneskelige problemstillinger man må håndtere som leder. For en jurist uten denne kompetansen vil lederrollen i mange tilfeller utgjøre et venstrehåndsarbeid.

Nøkkelen til suksess kan derfor være å ansette ikke-jurister i spissen, sier hun.

– Vi trenger ledere som faktisk kan

Randi Granvold (52)

Opprinnelig fra: Kristiansand

Bosted: Kristiansand

Familie: Samboer, to barn og to bonusbarn på 19, 22, 24 og 25 år

– Jeg har tro på at det lønner seg å tenke nytt og annerledes allerede i studieløpet, og mener opplæringen av fremtidens jurister bør bli mer teknologifokusert, sier Randi Granvold. Foto Emma Fløde, Fædrelandsvennen

Advokatfirma Tofte

ANTALL ANSATTE

30

NYANSATTE I ÅR

2

OMSETNING

2022: **48 230 477**

2021: **45 250 959**

lede, og som er flinke med mennesker. Alle har behov for å bli sett og støttet, og for omsorg og tillit. Den mellommenneskelige kompetansen er ikke noe man nødvendigvis blir føret med på jusstudiet, så her kan man hente viktige konkurransefortrinn ved å rekruttere ledere uten juristbakgrunn.

LAGER PLAN FOR ANSETTELSE

Fokuset på advokatenes arbeidsvilkår og miljøet på arbeidsplassen vil trolig bli enda viktigere fremover, mener Granvold.

– De unge er reflekterte og vet hva de ønsker seg i en arbeidsgiver. De er også flinke til å stille krav, og jeg ser at mange av de som søker hos oss er opptatte av hvilke tiltak vi gjør når det kommer til samfunnsansvar, bedriftskultur og

bærekraft. Denne interessen er veldig positiv, og den gjør at vi behøver en klar strategi på hvilke verdier vi har og på hvor vi vil. Her må advokatselskaper med fokus på ledelse både kunne skape en konkurransedyktig arbeidsplass for eksisterende ansatte, men også gjøre firmaet attraktivt for nye søkere.

Med lederkompetanse kan det også følge en dypere forståelse og evne til å implementere den pågående utviklingen knyttet til mangfold, påpeker hun.

– Vi er nødt til å tenke mangfold i utvidet forstand, og i flere ledd. Selv anser jeg mangfoldsbegrepet å omfatte variasjoner knyttet både til alder, etnisitet, funksjonsvariasjoner og kjønn. I tillegg synes vi det er viktig å prioritere det vi kaller «arbeidstrening», nemlig å hjelpe mennesker med hull i CV-en

som kan oppleve utfordringer med å komme seg ut i arbeidslivet.

For å realisere målsettingen om økt mangfold, har Granvold forpliktet styret i firmaet til å lage en plan for fremtidige ansettelser.

– Det er mange hvite menn i sorte dresser i denne bransjen. Firmaene vi jobber i skal jo gjenspeile samfunnet vi lever i, og det er ikke tilfelle i dag. Dette er det utrolig viktig at vi tar innover oss, og jeg har ambisjoner både om å utdanne meg innen mangfoldsledelse og om å få firmaet vårt sertifisert innen likestilt arbeidsliv.

– Klientene kommer etter hvert til å velge de advokatfirmaene som har dette på plass, så slike tiltak vil være viktige investeringer for virksomheten, understreker Granvold. •

”
Det kreves en årvåken og tilpassningsdyktig ledelse for å kunne implementere utviklingen på en effektiv måte.

FAGBOK DU IKKE KUNNE KLART DEG UTEN
«Fyrsten» av Machiavelli.
Ledelse var like aktuelt for 600 år siden som nå!

PODKAST DU LÆRER MYE AV
Nicolai Tangens «In good company».

SAK SOM HAR BETYDD MYE I KARRIEREN

Ingen sak, men en situasjon: Som nyutdannet siviløkonom gikk selskapet jeg jobbet i konkurs. Det lærte meg viktigheten av god kostnadskontroll.

FAVORITT-POLITIKER

Erna Solberg har imponert.

BESTE TIPS TIL FERSK ADVOKATFULLMEKTIG

Sett deg kortsiktige og langsiktige mål sammen med arbeidsgiver.

STRAFFERETTSKLIENTENE ER TROLØSE

– Vi må ha flere bein å stå på

Å være strafferettsadvokat er blitt mer arbeidsintensivt, mener Mette Yvonne Larsen. – Det er ikke bare å gå i retten med en perm under armen. Og klientene forventer at alt skal gå raskt unna.

TEKST: NINA SCHMIDT FOTO: HENRIK EVERTSSON

Hun er en av Norges mest kjente forsvars- og bistandsadvokater, og har hatt en rekke medieprofilerte saker – som ordførenden i Vågåsaken og 22.juli-saken.

Rett før sommeren var hun forsvareren til en TV2-journalist som i lagmannsretten ble frifunnet for voldtekt, og i november skal hun til Høyesterett i flydropp-saken, en sak som opprinnelig var kollega Stian Mælands sak. Domstolen skal ta stilling til utlevering av taushetsbelagte lydopptak fra Eirik Jensens-sakens behandling i lagmannsretten.

Straffesakene er blitt mer kompliserte og omfattende, forteller Mette Yvonne Larsen.

– Du kan ikke lenger bare ta bunken med det grønne omslaget under armen og gå i retten. Du må være kjempegodt forberedt, og du må se ethvert avhør på video først. Men jeg tenker at når alle steiner snus, så blir resultatet bedre.

Klientene forventer høyt tempo i alt. – Det er et bilde på at alt i samfunnet går mye fortere. Jeg vil ikke høre bakstreversk ut, men jeg savner tid til å dvele ved faglige spørsmål. Vi har det for travelt, rett og slett. Jussen er et fag som krever refleksjon, men jeg finner ikke den gode tenketiden i retten eller i arbeidstiden.

– Jeg jobber ofte ti-tolv timer pr. dag. Når vi skal i Høyesterett, setter vi sammen team og tar oss bedre tid. Det liker jeg godt.

INGEN INNTJENINGSKRAV

I Advokatfelleskapet Mette Yvonne Larsen & CO har de fjorten eierne hver-

ken krav til inntjening eller hva de skal levere, men frihet til å jobbe så mye eller lite de ønsker.

– Inntjeningskrav fører innimellom til uenighet og konflikt. Slik har vi det ikke hos oss. Vi har god takhøyde for våre ulike behov, og ikke andre krav enn at alle betaler sin andel av kontorutgiftene.

De fjorten partnerne driver hvert sitt enkeltpersonforetak, og har i tillegg etablert et felles kontordrift-selskap.

– Vi har fordelt ledelsen mellom flere. Advokat Petter N. Sterud er daglig leder, Morten Engesbak er ansvarlig for IT, mens jeg er navnepartner. Advokatene Gunn-Mari Kjølborg og Geir Hovland er økonomiteamet. Alle partnerne har oppgaver hos oss.

Totalt omsatte advokatfellesskapet for 45,5 millioner kroner i 2022, noe som ville gitt det en 51.plass på rankingen av Norges største advokatfirmaer, dersom fellesskapet hadde vært organisert som et firma.

MANGE SIVILE SAKER

Advokatfellesskapet har veldig god sakstilgang, forteller hun.

– Vi har tre faste forsvarere, og én fast bistandsadvokat. Selv var jeg fast forsvarer i 16 år, og er litt glad for å være ferdig. Jeg har mange straffesaker, men får oppdragene fordi folk vil ha meg.

Om lag halvparten av porteføljen til advokatene er sivile saker, og fellesskapet har 28 kommuneklienter.

– Vi har veldig mange bein å stå på. Å drive en ren strafferettsportefølje ville være mindre faglig utviklende, og et farlig bein, for strafferettsklientene

Mette Yvonne Larsen (60)

Opprinnelig fra: Svolvær

Bosatt: Nesodden

Familie: Gift, tre barn og snart fire barnebarn.

– I stedet for å snakke om høye sakskostnader i saker som betyr veldig mye for den enkelte, burde man heller normere entripresaker eller saker om råtne bad, sier Mette Yvonne Larsen.

Advokatfellesskapet Mette Y Larsen & CO

ANTALL ANSATTE

7

NYANSATTE I ÅR

3

OMSETNING

2022: **45 530 760**

(11 282 557 *)

2021: **40 942 474**

(9 785 256 *)

*Mette Yvonne Larsens omsetning i parentes.

er troløse. Jeg mener at vi har en god miks, sier Larsen.

GLAD FOR NYE VERKTØY

En av de største utfordringene for fellesskapet er kostnadsnivået.

– Jeg liker ikke å snakke om salærer, det er så usexy. Men det er klart at retts hjelpssatsen og kostnadsutviklingen ikke har gått hånd i hånd. En annen utfordring er økte krav til dokumentasjon, som hvitvaskingsregler og GDPR. Kunstig intelligens har Larsen ikke tatt i bruk ennå.

– En av brødrene mine har tatt doktorgrad på det. Jeg har aversjoner om at noe sånt skal overta vår jobb. Men alle verktøy hilses velkommen!

Hun ser lyst på firmaets fremtid.

– Vi har vært litt redde for at gjengen vår blir eldre og at ingen kommer etter oss, men har nå rekruttert inn flere yngre partnere, så fremtiden ser positiv ut.

Menneskerettskrenkelser, både innenfor strafferetten og i barnevern, er saksområder som blir viktige fremover, tror Larsen.

– I barnevernssaker har staten fått seg en kraftig smekk, og det ser vi i praksis; at det må tenkes helt annerledes rundt barn og hvor de skal vokse opp. Det er en utfordring.

KAN FUSJONERE

Ferske advokatfullmektiger må være forberedt på lange dager.

– Det ville være feil å si noe an-

net. Som fullmektig er det så mye du skal lære, samtidig som du blir kastet ut i arbeidet. Sekstimers uke vil jeg tenke er ganske vanlig, men selvsagt ikke hele tiden, men når det kreves. Så kan de ta en uke fri på sup-brettet etterpå.

– Det jeg ser på som en glede fremover, er å ta vare på våre kolleger som blir eldre. Deres erfaring og kunnskap er høyt verdsatt hos oss, selv om vi også liker de unge racerne som har lært mye mer enn oss på jussen.

Hun utelukker ikke at de kan komme til å fusjonere med et annet firma.

– Vi er i en dialog nå om hvor store vi ønsker å være. Det vi er mest redde for om vi blir mye større, er vårt sosiale liv. Men vi er åpne. •

FAGBOK DU IKKE KUNNE KLART DEG UTEN

Kommentarutgaven til straffeprosessloven av Bjerke, Keiserud og Sæther.

PODKAST DU LÆRER MYE AV

Dommerpodden og true crime.

SAK SOM HAR BETYDD MYE I KARRIEREN

Øygard-saken; da stod jeg uten å vike ved siden av en som alle hatet. I 22.juli-saken tok jeg imot sorgen og smerten.

FAVORITT-POLITIKER

Marianne Borgen (SV) har klart kunststykket å bli «mor Oslo», og er fra et parti som står mitt hjerte nær.

BESTE TIPS TIL FERSK ADVOKATFULLMEKTIG

Vær nysgjerrig og sett av mye tid.

VINNER PÅ HØYT PRISNIVÅ I OSLO

– Rettshjelpssatsen viderefører generasjonstraumer

– De lave satsene opprettholder klaseskiller, sier Per Bjørge i Sarpsborgs eldste advokatfirma, et firma som tiltrekker seg unge advokater og næringslivsklienter fra Oslo.

TEKST OG FOTO: KARI HEGSTAD

SARPSBORG

Midt i Sarpsborg sentrum ligger hundreåringen Bjørge-Skaaraas. Siden 1923 har advokatfirmaet blitt drevet av tre generasjoner Bjørge – først Knut, deretter Knut junior, og i 1993 var det Per som overtok skuta sammen med Helge Skaaraas.

Sakte, men sikkert har de ekspandert fra å være to advokater til å kunne skilte med ni advokater og to administrasjonsansatte.

For de fleste av dem sitter eiendomssjussen i høysetet, men tredjegerasjon Bjørge er opptatt av at firmaets tjenester skal være tilgjengelige for alle og enhver.

– Vi er på mange måter et personrettet firma, med ønske om å ivareta rettsikkerheten til menneskene vi møter. For oss er det viktig å kunne tilby fornuftige priser i alle sakstyper vi jobber med, for det hjelper ikke å være til stede blant folket, hvis tilgjengeligheten ikke eksisterer i praksis.

– Det er heller ikke noe poeng i å være sterke hvis man ikke bruker styrken på de som trenger det aller mest. Når jeg ser tilbake på karrieren min, så håper jeg å kunne si at jeg har gjort en forskjell for folk, sier han.

INNFLYTTELSE FRA UNGE

Den sterke tilhørigheten til Sarpsborg er en viktig del av firmaets identitet, ifølge advokat Øystein Horntvedt, en av to advokater i firmaet med møterett. Han kom til Bjørge-Skaaraas i 2011, og ser både fordeler og ulemper med å drive advokatvirksomhet i en småby utenfor Oslo.

– Vi er synlige og har et godt etablert rykte blant innbyggerne i byen, så markedsføringsbudsjettet er ikke-eksisterende. Jeg tror også at prisnivået i Oslo er med på å gjøre oss konkurransedyktige, for vi erfarer stadig at større Oslo-bedrifter kommer til oss for å få de samme advokat tjenestene – men til lavere priser.

De opplever også å ha vært heldige med menneskene som har søkt jobb hos dem.

– God rekruttering er ikke uten videre en selvfølge for mindre firmaer utenfor storbyene. For mange kan det være utfordrende å skulle være attraktive nok til å lokke de unge ut av Oslo, og få dem til å forstå at det er mulig å ha en faglig interessant og spennende advokatkarriere også utenfor hovedstaden.

Selv har han tro på at tillit, innflytelse og fleksibilitet er viktige stikkord for å rekruttere unge talenter.

– Hvis de unge føler at de har en reell påvirkningskraft på veivalg og strategier i firmaet, så tror jeg man stiller bedre rustet både i dagens og i fremtidens advokatmarked, enn hvis innflytelsen kun øves fra toppen. Da de yngste hos oss foreslo at vi skulle flytte til nye lokaler i 2022, tenkte jeg umiddelbart at dette var unødvendig, ettersom de gamle lokalene fungerte så fint. Likevel fulgte jeg med på lasset, og synes det ble veldig bra, forteller Bjørge.

STORT GAP

Når blikket rettes fremover, er det én bekymring de to advokatene umiddelbart kan slå fast: Den sagnomsuste rettshjelpssatsen for saker med fri sakførsel.

– Satsen er fremdeles kraftig under-

Per Bjørge (60)

Opprinnelig fra: Født i Stavanger, oppvokst i Sarpsborg

Bosatt: Sarpsborg

Familie: Gift, to barn på 26 og 28 år

Øystein Horntvedt (47)

Opprinnelig fra: Rygge

Bosatt: Rygge

Familie: Gift, to barn på 8 og 11 år

” For oss er det viktig å kunne tilby fornuftige priser i alle sakstyper vi jobber med, for det hjelper ikke å være til stede blant folket, hvis tilgjengeligheten ikke eksisterer i praksis.

Bjørge-Skaaraas

ANTALL ANSATTE:

11

ANTALL NYANSATTE I ÅR:

2

OMSETNING

2022: 18 564 702

2021: 17 822 723

regulert, og har i praksis blitt stående på stedet hvil i lange tider. Vi ser allerede at flere og flere dyktige advokater velger bort sakene som betales etter of-fentlig sats, til fordel for andre rettsområder som gir en anstendig inntjening. Gapet mellom satsene og det generelle prisnivået er ikke bærekraftig, og vi risikerer at dette etter hvert vil skape et enda større rettssikkerhetsproblem enn vi ser tendenser til i dag, sier Horntvedt.

– For et firma som vårt, ville det ikke gått rundt hvis vi kun baserte inntjeningen på fri rettshjelpssaker, innvender Bjørge.

– KLASSEJUSS

Han understreker at det ikke er advoka-

tene som lider mest under fraværet av en bærekraftig salærsats.

– Det er blodig urettferdig at de som befinner seg nederst på økonomistigen i samfunnet, også skal havne nederst når det kommer til rettshjelp og retts-sikkerhet. Vi advokater klarer oss greit – vi er jo privilegerte, og vi har mulig-heten til å takke nei til en sak. Dette valget er det mange av klientene våre som ikke har. Dermed er det de aller mest sårbare i samfunnet som må tåle støyten for politikernes manglende vilje til å regulere satsene.

Bjørge er også skuffet over den manglende evnen til å se samfunnsnyten av at fri rettshjelpssaker får en tilstrekkelig behandling i første runde.

– I løpet av de tre siste årene har firmaet hatt fire saker for Høyesterett, hvor vi i alle fire har vært den ankende part. Man kan virkelig hevde seg som advokat også utenfor Oslo, sier Øystein Horntvedt og Per Bjørge.

FAGBOK DU IKKE KUNNE KLART DEG UTEN

Bjørge: Ingen.
Horntvedt: «Tingsrett» av Brækhus og Hærem.

PODKAST DU LÆRER MYE AV

Bjørge: NRKs «Burde vært pensum». Horntvedt: «Takk og lov» med Anine Kierulf.

SAK SOM HAR BETYDD MYE I KARRIEREN

Bjørge: Har en barnevernssak nå der domstolene tilrette-legger for samtaleprosess og utvidet sakkyndig-mandat, som har gitt god utvikling for barnet.
Horntvedt: Den siste prøvesaken min for Høyesterett i oktober 2022. Temaet var pasient-skadeerstatning.

FAVORITT-POLITIKER

Bjørge: Kåre Willoch.
Horntvedt: C. J. Hambro.

BESTE TIPS TIL FERSK ADVOKATFULLMEKTIG

Bjørge: Du blir best hvis du er deg selv og bruker personlighet-en din i advokatrollen.
Horntvedt: Vær nysgjerrig og ikke nøl med å spørre eldre kollegaer.

– Salærsatsen kan skape genera-sjonstraumer: En person som vokser opp i et giftig familiemiljø kan slite på skolen, havne utenfor sosialt, bli ung ufør og igjen få barn som vokser opp med de samme problemene. På sikt blir dette en enorm kostnad for samfunnet. Hvis flere og flere dyktige advokater av økonomiske årsaker unnlater å ta saker der slike mønster kan virke nærliggen-de, for eksempel i enkelte barnefor-delingsaker, kan den underregulerte satsen indirekte bidra til å videreføre problemene til nye generasjoner.

– Dersom satsene blir regulert til et bærekraftig nivå, tror jeg derimot at flere flinke advokater vil bli villige til å påta seg slike typer saker på offentlig sats. •

**Mona
Søyland (63)**

Bosted: Oslo
Opprinnelig fra: Oslo
Familie: Gift, tre barn
og et bonusbarn

– Jeg mener utvikling er utfordrende og spennende. Jeg er ikke bekymret for advokatbransjen, sier Mona Søyland.

**KONKURRANSEN ØKER PÅ TVERS
AV LANDEGRENSENE**

– Blir viktigere å finne de rette personlighetene

«The best way to predict the future is to invent it», mener managing partner i Simonsen Vogt Wiig, Mona Søyland.

TEKST OG FOTO: THEA N. DAHL

Det sitatet hørte jeg nylig i en podkast. I advokatbransjens kontekst vil det bety å ha de beste hodene samtidig som at virksomheten er tro mot eget konsept. At vi alltid skal levere de beste juridiske tjenestene innenfor de områdene vi satser på. Har man dette på plass, ser også fremtiden bra ut. Det er litt konseptuelt, men det tror jeg er den beste plattformen for å være godt forberedt for fremtiden, sier Mona Søyland.

I ti år har hun ledet Simonsen Vogt Wiig, landets sjette største fullservice advokatfirma. Hun tror teknologi vil endre, men også utfordre advokatbransjen i årene som kommer.

– Selv om kunstig intelligens foreløpig har begrensede bruksområder, virker det helt usannsynlig at den ikke kommer til å bli veldig mye bedre, og at den dermed kommer til påvirke måten vi jobber på, sier hun.

– Jeg mener utvikling er utfordrende og spennende. Jeg er ikke bekymret for advokatbransjen.

– MÅ VÆRE PÅKOBLET TRENDENE

– Er advokatbransjen god til å være innovativ på egne vegne?

– Hvordan vi skal forholde oss til

kunstig intelligens, og om vi evner å ta den i bruk på en rask og god måte, er den største utfordringen nå. Det vil bli en «game changer» for veldig mange. Selv om man spiller kundene sine, er det ikke alltid like lett å holde samme takt internt, sier Søyland.

Hos Simonsen Vogt Wiig blir alle ansatte oppfordret til å utforske ChatGPT, og de er i prosess med å utvikle egne verktøy til eget bruk. Selv er Søyland stolt av firmaets fremoverlente holdning til teknologi, samtidig som det er en kontinuerlig jobb å få den holdningen til å gjennomsyre hele virksomheten.

– Når det gjelder å få alle i firmaet til å trekke i samme retning, og til å være påkoblet trendene vi ser, har vi et svært godt potensial.

**– TECH-KOMPETANSE VIL BLI
HYLLEWARE**

Advokatbransjen er et tøft marked å konkurrere i, både mellom merkevarer og enkelthoder, men også i økende grad på tvers av landegrenser. Av nye fag og bransjer fremover mener Søyland at antallet saker knyttet til klima og bærekraft vil øke.

Hun er også opptatt av at de store prosjektene, eksempelvis innen-

**Simonsen
Vogt Wiig**

ANTALL ANSATTE
245

NYANSATTE I ÅR
25

OMSETNING
2022: **614 862 118**
2021: **638 620 343**

for M&A og prosedyre, er utpreget teamwork-fokusert, og mener det vil påvirke kriteriene for rekruttering av fremtidens talenter.

– Fag og kompetanse vil alltid ligge i bunn, men det blir viktigere og viktigere å finne de rette personlighetene til å passe inn i vår kultur og i de enkelte teamene. Mange snakker om at fremtidens advokater må være teknologi-orienterte, men jeg tror at teknologi vil bli en så fremtredende del av vår virksomhet at verktøyene fort blir hylleware, og at de fleste kommer til å fikse dette.

– Er det behov for strukturelle endringer for å gjøre bransjen mer inkluderende?

– Det er et viktig spørsmål, men jeg kan ikke helt se for meg hvilke struktu-

relle endringer vi med enkle grep kan ta. Det blir mer steg for steg i riktig retning for å fremme inkludering.

KRITISKE MINERALER

I det grønne skiftes navn, håper Mona Søyland at det snart kommer en tydelig satsing på kritiske mineraler i Norge.

– Det grønne skiftet trenger en rekke mineraler som Norge besitter. EU-kommisjonen har kommet med forslag til en Critical Raw Materials-Act, og regjeringen her hjemme har laget en ny mineralstrategi. Det er bra, men jeg mener vi må få på plass et «fast track» for håndtering av de tillatelsene som er nødvendige for å sette i gang med gruvedrift i Norge på kritiske mineraler. Vi

er et ansvarlig land som, i motsetning til mange andre, kan ha en ansvarlig gruvedrift. •

**”
Fag og kompetanse vil
alltid ligge i bunn, men
det blir viktigere og vik-
tigere å finne de rette
personlighetene til å
passe inn i vår kultur og
i de enkelte teamene.**

»

JUS Abonnement

Vi gir deg tilgang til markedets største portefølje av juridiske kurs.

Din etterutdanning og kompetanseutvikling er alltid tilgjengelig. Med «Min JUS» har du full oversikt og timekontroll.

Juristenes
Utdanningscenter

— JU§NYTT —

Nr. 5/2023

Fagsidene er skrevet av lagdommer i Borgarting lagmannsrett, **Per Racin Fosmark**. Han har over 25 års erfaring som advokat, og har møterett for Høyesterett. Fosmark er leder av Reklamasjonsnemnda for Eiendomsmeglingstjenester og redaktør av Lovdatas sivile flaggsaker. Han skriver også merknader i Lovdata.

E-post: per.racin.fosmark@domstol.no

Telefon: 21 55 85 56

Miljørett: Første avgjørelse fra Høyesterett om naturmangfoldloven § 50

Høyesterett avsa 28. juni 2023 enstemmig dom - **HR-2023-1239-A** (*Brattefjell-Vindeggen*) - som gjaldt spørsmålet om en eier av en landbruksseiendom som er vernet som landskapsvernområde, har krav på erstatning etter **naturmangfoldloven § 50**.

Dette er den første avgjørelsen fra Høyesterett om erstatningsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 50, og dommen avklarer særlig innholdet i § 50 første ledd første punktum om «igangværende bruk». I tillegg avklarer dommen innholdet av vilkåret om offentlig tillatelse i § 50 første ledd andre punktum (obiter-uttalelse).

Høyesterett opphevet overskjønnet da dette var basert på feil rettsanvendelse. Når det gjelder Høyesteretts begrunnelse knyttet til uttrykket «igangværende bruk», kan den oppsummeres i tre punkter:

(1) Vilkaaret i § 50 er knyttet til driftsformen som utøves på eiendommen. Igangværende er den bruk som foregår på eiendommen på det tidspunktet den vernes. (2) Innenfor rammen av igangværende bruk faller normal rasjonalisering av driften. (3) Om fremtidig aktivitet inngår i igangværende bruk eller er en ny bruk, beror på

en konkret vurdering. Hvis omleggingen av bruken medfører en vesentlig økning eller utvidelse av virksomheten, for eksempel vesentlige terrenginngrep, sprenges rammen for igangværende bruk.

Når det gjelder Høyesteretts syn på vilkåret om offentlig tillatelse i § 50 første ledd andre punktum, kan det også oppsummeres i tre punkter:

(1) Ordlyden trekker klart i retning av at kravet til tillatelse gjelder enhver løyvepliktig bruk som ikke har fått tillatelse før kunngjøringen av verneplanen etter § 42. (2) Ett av formålene med § 50 første ledd andre punktum er å gi en retts teknisk enkel regel, og det oppnås ved at andre punktum presiserer hva som er «igangværende bruk», jf. Innst. O. nr. 100 (2008-2009) side 26. (3) Skjærings-tidspunktet for tillatelsen er kunngjøringen av verneforslaget, se § 50 første ledd andre punktum, jf. § 42.

Dommere: Indreberg, Normann, Ringnes, Falch og kst. dommer Elsheim.

Nøkkelavsnitt: 49, 57 og 66.

Advokatrett: Prosedyrekravet i advokatforskriften § 8-1 første ledd, jf. domstolloven § 220 andre ledd siste punktum

Høyesteretts enstemmige dom 20. juni 2023 - **HR-2023-1148-A** - kjente et vedtak fra Advokatbevillingsnemnden ugyldig, da prosedyreerfaringen som var dokumentert i søknaden oppfylte prosedyrekravet i **advokatforskriften § 8-1 første ledd**.

Bakgrunnen for saken var at en advokatfullmektig som søkte om advokatbevilling, fikk avslag fra Tilsynsrådet for advokatvirksomhet da advokatfullmektigen ikke hadde vært autorisert som fullmektig for den advokaten hun hadde utført prosessoppdrag for. Autorisasjonen manglet som følge av en åpenbar glipp fra advo-

katfirmaets side. Prinsipalen var uteglemt fra listen over advokater i søknaden som var sendt Tilsynsrådet.

Høyesterett viste til at formålet med advokatforskriften § 8-1 første ledd er å sørge for at søkeren har reell prosedyreerfaring. Formålet med bestemmelsen tilsier at en søker har krav på advokatbevilling også der han eller hun godtgjør tilstrekkelig prosedyreerfaring, og prinsipalen fyller vilkårene for å ha vedkommende fullmektig autorisert for seg. Dette må gjelde selv om den formelle autorisasjonen manglet etter en åpenbar glipp. Vedtaket fra Advokatbevillingsnemnden var derfor ugyldig.

Dommen er et bidrag til forståelsen av advokatforskriften § 8-1 første ledd. Advokatbevillingsnemnden hadde ikke forstått prosedyrekravet korrekt. Selv om det følger av fast og langvarig praksis at prosedyreerfaring uten autorisasjon ikke er relevant for å oppfylle prosedyrekravet, kan ikke dette gjelde ubetinget når den formelle autorisasjonen mangler som følge av en åpenbar glipp hos advokatfirmaet.

Dommere: Indreberg, Bergsjø, Arntzen, Høgetveit Berg og kst. dommer Remen.

Nøkkelavsnitt: 73-74.

»

Endringslover

ENDRINGSLOVER 1. JULI 2023

Den 1. juli 2023 trådte 35 lover helt eller delvis i kraft, herunder to nye lover, låneformidlingsloven og boligsosial lov. Av de 35 lovene var fem koronarelaterte lover som nå er opphevet. I Ju\$nytt nr. 4 er de to nye lovene og noen av endringslovene omtalt. Her følger de fleste av de øvrige endringslovene. For en fullstendig oversikt se Dag T. Hoelseths artikkel i Lovdata, publisert 30. juni 2023.

Justis- og beredskapsdepartementet

Lov om endringer i utlendingsloven (fjernmøter i Utlendingsnemnda mv.), LOV-2023-06-02-20, innebærer at fra 1. juli 2023 kan UNE avholde nemndsmøter uten at alle deltagerne er fysisk til stede. Hovedregelen er imidlertid fortsatt fysiske nemndsmøter. En rekke §’er i loven er også endret.

Lov om endringer i utlendingsloven (utvisning av hensyn til grunnleggende nasjonale interesser og frister ved frihetsberøvelse av mindreårige), LOV-2023-06-16-58. Regelverket er blitt tydeligere vedrørende utvisning av flyktninger som utgjør en trussel mot grunnleggende nasjonale interesser.

Det er også gjort endringer i reglene om frihetsberøvelse av barn, som har til hensikt å motvirke at uttransporteringen av barnefamilier skal måtte gjennomføres i en hastverkspreget prosess som begrenser muligheten til å ivareta barnene (§ 106 c).

Lov om endringer i sikkerhetsloven (eierskapskontroll og lovens virkeområde), LOV-2023-06-20-77, *delt ikraftsetting*, 1. juli 2023 og resten når nødvendige forskriftsendringer er på plass. Endringene er gjort for å styrke den nasjonale motstandskraften mot dagens sammensatte trussel- og utfordringsbilde.

Departementet kan gjøre bestemmelsene om eierskapskontroll gjeldende for flere virksomheter enn før. Virksomheter skal også nå varsle sikkerhets- eller tilsynsmyndigheten dersom de ikke klarer å opprettholde et forsvarlig sikkerhetsnivå gjennom egne tiltak mot eiendommer som ut ifra sin beliggenhet kan legge til rette for sikkerhetstruende virksomhet mot et skjermingsverdig objekt eller infrastruktur.

Lov om endringer i straffegjennomføringsloven (forskriftshjemmel om straffegjennomføring ved utbrudd av allmennfarlig smittsom sykdom), LOV-2023-06-20-78. Endringene er i hovedsak en videreføring av de midlertidige bestemmelsene under korona-epidemien.

Kommunal- og distriktsdepartementet

Lov om endringer i kommuneloven m.m. (arbeidsutvalg og valg i folkevalgte organer), LOV-2023-06-02-21.

Lov om endringer i lov om interkommunale selskaper (møte-offentlighet, økonomiforvaltning m.m.), LOV-2023-06-02-22.

Landbruks- og matdepartementet

Lov om endringer jordskifteloven, domstolloven og skjønnsprossessloven mv., LOV-2023-06-09-32. Reglene om lagmannsrettens sammensetning ved behandling av anke over avgjørelser avgjort av jordskifteretten er samlet i jordskifteloven § 8-7. Domstoloven § 12 andre ledd er endret slik at jordskiftelagdommeren kan delta ved behandling av anke over avgjørelser fra tingretten hvis anken har sammenheng med fast eiendom eller rettigheter over fast eiendom, vassdrag og sjø.

Jordskiftelagdommeren kan være saksforberedende dommer, og lede retten. Skjønnsprossessloven § 34 har fått et nytt andre ledd slik at jordskiftelagdommerens rolle ved overskjønn reguleres

fullt ut av bestemmelsen. I tillegg er det rettet opp noen feil i flere lover.

Samferdselsdepartementet

Lov om endringer i vegtrafikkloven, LOV-2023-06-09-33, har i ny § 22 c gitt Tolletaten hjemmel til å kunne utføre testing av om fører av motorvogn er ruspåvirket, det vil si alkotest gjennom foreløpig blåseprøve, og foreløpig test av om motorvognføreren er påvirket av annet berusende eller bedøvende middel når motorvognen er stanset i kontroll etter vareførselsloven § 8-1 første ledd, jf. § 8-2 bokstav b.

Tolletaten skal ikke gjennomføre egne ruskontroller. I tillegg ble det vedtatt en endring i vegtrafikkloven § 17 som innebærer at avregistrerte kjøretøy med kjennemerke påmontert også faller inn under forbudet i bestemmelsen om hensetting av uregistrerte kjøretøy.

Lov om endringer i lov om infrastruktur for alternativt drivstoff (betalingsløsning for lading av elbil), LOV-2023-06-16-74. Det er etablert en forskriftshjemmel slik at departementet kan gi nærmere regler om betalingsløsninger for lading av elektrisk drevet kjøretøy.

Lov om endringer i postloven (pakkepostforordningen, brukerklagenemnd, offentlig postnummersystem og politiattest), LOV-2023-06-16-76, delt ikraftsetting, 16.6.2023, 1.7.2023 og 1.1.2024.

Barne- og familiedepartementet

Lov om endringer i gravplassloven m.m. (digitalisering av gravferdsmeldinga og behandling av personopplysninger), LOV-2023-06-16-40, delt ikraftsetting, Kong Christian Den Femtis Norske Lov 15. april 1687 2-1 (andre bok første kapittel) er opphevet, og Den norske kirke har fått frihet til selv å fastsette sitt læregrunnlag.

Av endringene i gravplassloven nevnes: Ny § 25 gir etterlatte adgang til å sende gravferdsmelding digitalt. Ny § 26 gir myndigheter og private rett til å dele og utveksle nødvendige personopplysninger uten hinder av taushetsplikt. I § 10 første ledd er det innført like lang frist for etterlatte til å holde gravferdsseremoni ved kremasjon som ved kistegravlegging.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Lov om endringer i folketrygdloven mv. (tilpasninger til reglene om nye etterlatteytelser), LOV-2023-06-16-36, delt ikraftsetting, 16.6.2023, 1.7.2023 og 1.1.2024. Endringene har sammenheng med at reglene om ytelser til gjenlevende ble betydelig endret ved lov 18. desember 2020 nr. 139, *i kraft 1. januar 2024*.

Kort sagt faller retten til pensjon, beregnet på grunnlag av avdødes opptjening, bort. Det erstattes av en *omstillingsstønad*. Den vil utgjøre 2,25 G og utbetales i inntil tre år etter ektefellens dødsfall. Stønadsperioden kan utvides med inntil to år.

Hvis gjenlevende er født i 1962 eller tidligere, kan stønaden utbetales til gjenlevende fyller 67 år. Reglene om barnepensjon blir også vesentlig endret 1. januar 2024. I folketrygdloven nytt kapittel 17 A er det gitt overgangsregler for den som tidligere har fått innvilget og mottar nærmere spesifiserte ytelser.

Finansdepartementet

Lov om endringer i foretakspensjonsloven, innskuddspensjonsloven og forsikringsvirksomhetsloven mv. (bufferfond for private garanterte pensjonsprodukter), LOV-2023-06-16-43, *delt ikraftsetting*, 1.7 (endringer i finanstillingsloven) og 1.1.2024. Tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond slås sammen til ett flek-

sibelt bufferfond for hver kontrakt for private pensjonsordninger, herunder fripoliser. Det tilsvarende ble for kommunale pensjonsordninger satt i kraft 1. januar 2022. Endringen vil gi like regler for fripoliser mv. og kommunale pensjonsordninger.

Lov om endringer i forskotteringsloven, LOV-2023-06-16-46.

Helse- og omsorgsdepartementet

Lov om endringer i pasientjournalloven m.m. (pasientens prøvesvar i nasjonal kjernejournal), LOV-2023-06-16-56. Forskriftshjemmelen knyttet til nasjonal kjernejournal i pasientjournalloven § 13 er endret. Endringen klargjør at flere opplysningstyper kan inkluderes i nasjonal kjernejournal, blant annet prøvesvar. Hensikten er i første omgang å gjøre laboratorie- og radiologisvar lettere tilgjengelig for helsepersonell og innbyggerne.

Klima- og miljødepartementet

Lov om endringer i forurensningsloven (endring av tillatelser og tilsyn med kommunens internkontroll), LOV-2023-06-16-61. I § 18 nytt fjerde ledd er det hjemmel til å endre tillatelser til virksomhet som kan volde forurensning når det er påkrevet etter direktiv 2010/75/EU om industriutslipp. Statsforvalteren har i § 48 a første ledd hjemmel til å føre tilsyn med kommunenes internkontroll etter kommuneloven § 25-1.

Nærings- og fiskeridepartementet

Lov om endringer i konkurranseloven, LOV-2023-06-20-80. Konkurransetilsynet er gitt kompetanse til å reise søksmål om vedtak fattet av Konkurranseskagenemnda i saker om håndheving av overtredelser av konkurranseloven §§ 10 og 11, § 12 tredje og femte ledd, forskrifter gitt i medhold av § 14, og overtredelser av EØS-avtalen artikkel 53 og 54.

Lov om endringer i register- og foretakslovgivningen mv. (digitale verktøy og prosesser, gebyrstruktur og tilknytningskrav), LOV-2023-06-16-67, *delt ikraftsetting*. En rekke endringer i foretaksregisterloven (del I), enhetsregisterloven (del II), aksjeloven (del III), allmennaksjeloven (del IV), regnskapsloven (del V), stiftelsesloven (del VI) og samvirkeloven (del VII) trådte i kraft 1. juli.

Olje- og energidepartementet

Ved **lov om endringer i energiloven** (endringar om funksjonelt skilje for nettføretak), LOV-2023-06-16-71, er kravet til funksjonelt skille i nettføretak endret, slik at dette nå bare gjelder for nettføretak som har 100.000 eller flere nettkunder, jf. energiloven § 4-7 tredje ledd. Tidligere var grensen 10.000 nettkunder. Energiloven §§ 4-6 og 4-7 oppstiller krav om selskapsmessig og funksjonelt skille mellom nettføretak og produksjon og omsetning av elektrisk energi.

Lov om endringer i energiloven og plan- og bygningsloven (vindkraft på land), LOV-2023-06-16-73. Endringene omhandler etablering av vindkraft på land og regulerer konsesjon og planprosesser for slik etablering.

I energiloven § 2-2 første ledd nytt tredje punktum kreves det arealavklaring etter plan- og bygningsloven før det kan gis konsesjon. I plan- og bygningsloven § 12-1 tredje ledd nytt fjerde punktum er det innført krav om områderegulering for vindkraftanlegg og må sees i sammenheng med energiloven § 2-2 om planavklaring. Plan- og bygningsloven ny § 12-18 begrenser adgangen til å endre områderegulering for vindkraftanlegg fra det tidspunkt det er gitt konsesjon etter energiloven og frem til byggefristen, som gjelder for konsesjonen, er utløpt.

Endringslover 1. august 2023

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Lov om endringer i integreringsloven mv., LOV-2023-06-09-24, (presiseringer).

Kunnskapsdepartementet

Lov om endringer i privatskoleloven (økt folkevalgt innflytelse mv.), LOV-2023-06.09-31. Ny bestemmelse i privatskoleloven § 2-1 om at det ved behandlingen av søknader om godkjenning av nye skoler og driftsendringer ved eksisterende skoler skal legges vesentlig vekt på uttalelsen til vertskommunen eller vertsfylket. Størrelsen på statstilskuddet og skolepengene til skoler godkjent etter privatskoleloven kapittel 6 A, skal fastsettes i forskrift.

Endringslov 11. august 2023

Nærings- og fiskeridepartementet

Lov om endringer i aksjelovgivningen mv. (langsiktig eierskap i noterte selskaper mv.), LOV-2019-12-06-77, hele loven nå i kraft.

Endringslov 25. august 2023

Justis- og beredskapsdepartementet

Lov om endringer i Svalbardloven m.m. (tilpasning til ny kommunelov), LOV-2019-05-24-17, delt ikraftsetting, Svalbardloven § 41 bokstav g.

Endringslover 1. september 2023

Barne- og familiedepartementet

Lov om endringer i barneloven mv. (krav om barneomsorgstest), LOV-2023-06-16-42.

Justis- og beredskapsdepartementet

Lov om endringer i politiloven og politiregisterloven (PSTs etterretningsoppdrag og bruk av åpent tilgjengelig informasjon), LOV-2023-04-28-11, delt ikraftsetting.

Trygderett: Frist for å fremsette søknad om dekning av utgifter til helsebehandling i utlandet, herunder andre EØS-land

Etter folketrygdloven § 22-13 andre ledd må krav fremsettes innen seks måneder. Men det har vært uenighet om når fristen begynner å løpe vedrørende søknad til dekning av utgifter til helsetjenester i andre EØS-land og utlandet for øvrig. Sivilombudet har nå i to uttalelser **SOM-2023-563** (folketrygdloven § 5-24 a) og **SOM-2023-709** (folketrygdloven § 5-24) kommet til fristen i begge tilfeller løper fra relevant behandling er *mottatt* og *betalt*. Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten la i sakene til grunn at fristen begynte å løpe fra behandlingstidspunktet, noe som var feil lovforståelse.

Tingsrett: Adgangen til å trekke en sak om tvangsoppløsning av sameie etter at tingretten har avsagt kjennelse om oppløsning

Høyesteretts enstemmige kjennelse i avdeling 26. juni 2023 - **HR-2023-1192-A** - har avklart sameiers adgang til å trekke en sak om tvangsoppløsning av sameiet etter **sameieloven § 15**. Høyesterett kom i motsetning til tingretten og lagmannsretten til at saksøkeren i alminnelighet kan trekke en begjæring om tvangsoppløsning av sameiet som er fremsatt etter sameieloven § 15 *tredje ledd* frem til tingretten har stadfestet et bud på eiendommen.

Omkostningen som har påløpt i en sak som heves fordi saksøkeren trekker kravet om oppløsning, må i utgangspunktet dekkes av saksøkeren. Men andre sameiere vil regulært kunne kreve å tre inn i et påbegynt tvangssalg, og med det hindre at tvangssalget stanses. Kjennelsen er viktig og viser at en sameier/sameierne som har begjært oppløsning etter § 15 tredje ledd, kan kreve at saken heves etter at tingretten har avsagt kjennelse om oppløsning, men bare frem til tingretten har stadfestet et bud på eiendommen.

Høyesterett uttalte (obiter dictum) også at krav om eierseksjonering etter eierseksjonsloven § 9 vil som et utgangspunkt måtte gis forrang foran et konkurrerende krav om tvangsoppløsning av sameiet.

Dommere: Kallerud, Østensen Berglund, Ringnes, Normann og Webster.

Nøkkelavsnitt: 52- 53.

Strafferett: Straffutmåling for ulovlig besittelse og salg av skytevåpen og ammunisjon

Høyesteretts enstemmige dom 21. juni 2023 - **HR-2023-1158-A** - gir veiledning om straffenivået for grove våpenlovbrudd, jf. **straffeloven § 191, jf. § 190**. En femti år gammel mann hadde oppbevart og solgt en stor mengde våpen og ammunisjon. Våpnene var oppbevart sammen med ammunisjonen, og det var ikke nedlåst i godkjent våpenskap. Mange av våpnene var hel- eller halvautomatiske våpen som er totalforbudt i Norge.

De våpnene tiltalte hadde solgt, var ikke deaktivert etter gjeldende regler. Det skulle utmåles straff for besittelse av 82 skytevåpen, salg av 17 skytevåpen og tre forsøk på salg. I tillegg gjaldt det oppbevaring av en stor mengde ammunisjon. I saken var det også et forsikringsbedrageri.

Høyesterett la vekt på at lovgiver i forarbeidene til straffeloven § 191 hadde gitt uttrykk for at det alminnelige straffenivået for grove våpenlovbrudd skal skjerpes. Et passende utgangspunkt for våpenlovbruddene var fengsel i to år og fire måneder. Det var da tatt hensyn til at tiltalte i 2016 var fratatt våpenkortet, og at han fullstendig hadde neglisjert både dette vedtaket og våpenlovgivningen.

Hensyntatt forsikringsbedrageriet ble straffen - før fradrag - satt til fengsel i to år og fem måneder. Etter fradrag ble straffen fengsel i to år. Det var da tatt hensyn til at det måtte gjøres et visst fradrag i straffen for tidsforløpet, og at tiltalte tidlig hadde erkjent straffeskuld.

Dommere: Indreberg, Matheson, Bull, Falch og kst. dommer Elshheim.

Nøkkelavsnitt: 24-25 og 35.

Strafferett: Seksuelt krenkende adferd fra instruktør på Politihøgskolen

Høyesteretts enstemmige dom 8. juni 2023 - **HR-2023-1063-A** - gir veiledning om hvor grensen går for straffbar seksuelt krenkende adferd i **straffeloven § 298**. Saken gjaldt utsagn fra en instruktør under en sanitetsøvelse på Politihøgskolen.

Instruktøren skulle vise en kvinnelig student hvordan man søkte etter blod på en skadet person, blant annet ved å føre hånden over huden på låret innenfor bukse. Mens instruktøren gjorde dette, sa han «her var det klamt». Etter at han var ferdig, spurte han studenten «følte du deg voldtatt nå?». Da hun svarte nei, sa han «da gjorde jeg ikke jobben min godt nok».

Instruktøren gjentok de siste utsagn-

ene da studentens makker gjorde øvelsen på låret hennes. Det var ikke noe å si på hvordan instruktøren gjennomførte undersøkelsen rent fysisk. Det var utsagnene som han kom med, som utgjorde det straffbare i situasjonen.

Høyesterett viste til at det skal foretas en samlet bedømmelse med utgangspunkt i den konkrete situasjonen og det aktuelle hendelsesforløpet. Det kreves ikke at utsagnet er seksuelt motivert, eller at den som utsagnet er rett mot, selv oppfatter det som seksuelt krenkende. Det er nok at utsagnet har en seksuell tilknytning.

Det skal imidlertid være et visst rom for

uheldig og klønede opptreden før forholdet rammes av straffeloven. Etter Høyesteretts syn utgjorde saken et grensetilfelle. Etter å ha lagt vekt på instruktørens stilling og hans overordnede rang i situasjonen, og utsagnene sett i sammenheng med handlingen som ble utført, brakte de siste utsagnene om voldtekt, og at han da ikke hadde gjort jobben godt nok, forholdet over terskelen for det straffbare. Straffutmålingen, en bot på 12.000 kroner, var ikke påanket og ble opprettholdt.

Dommere: Øie, Normann, Bull, Høyetveit Berg og Sæther.

Nøkkelavsnitt: 12, 26, 32-34 og 36.

Arverett: Ansvar for arvelaterens forpliktelser - § 92 nytt andre ledd i kraft 1. oktober 2023.

Ved lov 16. juni 2023 nr. 59 om endringer i arveloven mv. (ansvaret for arvelaterens forpliktelser), som trer i kraft 1. oktober 2023, er det vedtatt bestemmelser som blant annet skal bidra til å gi arvelaterens ektefelle eller samboer som har, har hatt eller venter barn med arvelateren, et best mulig beslutningsgrunnlag før man velger privat skifte eller uskifte.

Som kjent vil ektefellen eller samboeren ved å overta boet uskiftet bli ansvarlig for arvelaterens forpliktelser, og privat skifte forutsetter at minst én av arvingene påtar seg ansvaret for avdødes forpliktelser.

I **arveloven § 92 nytt andre ledd** er det bestemt at arvelaterens ektefelle eller en samboer som har, har hatt eller venter barn med arvelateren, har rett til innsyn i arvelaterens formues og gjeldsforhold. Innsynsretten har samme omfang som den innsynsretten en *formuesfullmakt* vil gi etter § 92 første ledd.

Det at retten til innsyn følger direkte av loven, innebærer at han eller hun ikke først trenger å henvende seg til retten for å få utstedt en formuesfullmakt. Opplysningsplikten som den nye bestemmelsen innebærer for foretak og institusjoner der det kreves innsyn, vil slå gjennom lovbestemt taushetsplikt.

I § 92 *nytt* femte ledd er det en forskriftshjemmel som åpner for at det kan presiseres nærmere hvilke foretak og institusjoner innsynsretten gjelder overfor, og hvilke opplysninger det kan kreves innsyn i. Forskriftshjemmelen omfatter også innsynsretten som følger av fullmakt etter § 92 første, tredje og fjerde ledd.

Pasientskaderett: Psykisk skade etter selvmord - ikke grunnlag for erstatning

Høyesteretts dom 14. juni 2023 (dissens 4-1) - **HR-2023-1108-A** - gjaldt en fars krav om erstatning for økonomisk tap på grunn av psykisk skade som følge av at hans datter begikk selvmord etter behandlingssvikt i helsevesenet. Det sentrale spørsmålet var om det rettslige kravet til adekvat årsakssammenheng var oppfylt. Farens krav var forankret i **pasientskadeloven § 2 første ledd bokstav a**.

Det er ikke tvilsomt at foreldrene til et barn som har vært utsatt for en pasientskade, er blant dem som vil kunne få erstatning etter denne bestemmelsen. Den sentrale dommen om erstatningsansvar ved foreldres tap av barn som følge av svikt i helsehjelpen, er **HR-2018-2080-A (Ullevål)**.

Høyesterett går i dommen grundig inn på Ullevål-dommen og hva som kan utledes av den (avsnitt 34-48). I den konkrete vurderingen var det dissens i Høyesterett.

Flertallet (Øie, Webster, Arntzen og Høyetveit Berg) kom til at det ikke var slik nærhet mellom fars psykiske skade og den ansvarsbetingende helsesvikten at det var rimelig å knytte erstatningsansvar til den.

Vurderingen bygget først og fremst på at dødsfallet - i motsetning for hva som var tilfellet i Ullevål-dommen - ikke stod i umiddelbar sammenheng med svikten i helsehjelpen (avsnitt 63). Selvmordet eller omstendighetene rundt det kunne rettslig sett ikke sies å utgjøre en særlig belastning ut over selve tapet av datteren. *Mindretallet* (kst. dommer Elshheim) mente derimot at omstendighetene rundt selvmordet og den langvarige behandlingssvikten i helsevesenet representerte en «særlig belastning» ut over selve tapet av datteren.

Vi har nå fått to viktige dommer om erstatningsansvar ved foreldres tap av barn som følge av svikt i helsehjelpen -

Sakskostnader: Tvisteloven § 20-5 første ledd og proporsjonalitetsvilkåret

Full erstatning for sakskostnader skal dekke alle partens «nødvendige kostnader» ved saken, jf. tvisteloven § 20-5 første ledd første punktum. Ved vurderingen av om kostnadene har vært nødvendige, skal det etter § 20-5 første ledd andre punktum legges vekt på om det «ut fra betydningen av saken har vært rimelig å pådra dem».

Dette innebærer at det skal foretas en proporsjonalitetsvurdering, jf. for eksempel HR-2020-611-A avsnitt 67. Man må også huske på at lovgiveren har gitt domstolene i oppgave å våke over at sakskostnadsnivået ikke blir for høyt, jf. Ot.prp. nr. 51 (2004-2005) side 447 og HR-2020-1515-U avsnitt 22.

Dette innebærer at retten alltid må foreta en selvstendig vurdering av om nødvendighetsvilkåret er oppfylt. Hvis retten først kommer til at kostnadene ikke står i rimelig forhold til ankegjensstandens verdi, vil ikke proporsjonalitetsvilkåret kunne anses oppfylt selv om begge parter skulle ha lagt seg på samme, unødig høye kostnadsnivået, se til illustrasjon **HR- 2023-1268-U avsnitt 21**.

”

Mindretallet mente derimot at omstendighetene rundt selvmordet og den langvarige behandlingssvikten i helsevesenet representerte en «særlig belastning» ut over selve tapet av datteren.

»

Selskapsrett: Løsningsrettsloven § 11 femte ledd – når aksjeeierskifte utløser forkjøpsrett til fast eiendom

Høyesteretts enstemmige dom 29. juni 2023 - **HR-2023-1250-A** - bidrar til å avklare terskelen for når aksjeeierskifte utløser forkjøpsrett til fast eiendom, jf. **løsningsrettsloven § 11 femte ledd** (selskapsrettighet).

Spørsmålet var om forkjøpsretten til eiendommen kunne gjøres gjeldende mot et aksjeselskap som hadde fått nye eiere. Hvilke begivenheter som utløser forkjøpsretten, er regulert i løsningsrettsloven § 11, som er fravikelig. Femte ledd har en særskilt regel for de tilfellene eiendommen tilhører et selskap. Da utløses forkjøpsretten også når aksjer i selskapet «skiftar eigar», men det forutsetter at aksjeeierskifte har et slikt omfang at «styringsretten i selskapet kjem på andre hender». Hovedspørsmålet var om aksjeeierskiftet i saken hadde et slikt omfang at «styringsretten» i selskapet var kommet på andre hender.

Bakgrunnen for saken var at da et eierselskap fikk økonomiske problemer, innløste den opprinnelige aksjeeieren i dette selskapet en del av sine aksjer, samtidig som tre nye aksjeeiere tegnet seg ved nytegnning av aksjer. Den opprinnelige aksjeeieren ble etter dette sittende med en tredjedel av aksjene i selskapet.

Høyesterett kom til at endringen ikke var tilstrekkelig til å utløse forkjøpsretten. Uttalt at sentralt står hvor stor andel av de stemmeberettigede aksjene som kommer på andre hender. Men det må i den forbindelse også ses hen til eventuelle vedtak i selskapet og aksjonæravtaler som påvirker hvem som har styringen, samt hvor spredt eller konsentrert det nye eierskapet er.

For at forkjøpsretten skal utløses, må endringene være så vesentlige at de i realiteten er å likestille med en overføring av den faste eiendommen. Som hovedregel kreves det at *nitti prosent* av aksjene har kommet i hendene på andre aksjeeiere, jf. Ot.prp. nr. 49 (1993-94) side 59. Hvis X som for eksempel har 89 prosent av aksjene, erverver ytterligere 1,1 prosent, kan forkjøpsrett følgelig gjøres gjeldende.

Dommere: Falkanger, Bergsjø, Falch, Steinsvik og Sæther.
Nøkkelavsnitt: 39-42.

Erstatningsrett: Utmåling av oppreisningserstatning til etterlatte ved grovt uaktsomt drap

Høyesterett avsa 5. juni 2023 enstemmig dom - **HR-2023-1035-A** - som gjaldt utmåling av oppreisningserstatning til etterlatte ved grovt uaktsomt drap. Den reiste særlig spørsmål om normalerstatningen burde oppreguleres og i tilfelle hvordan det skal skje. Høyesteretts konklusjon kan oppsummeres i tre punkter:

(1) Den normerte oppreisningserstatningen ved grovt uaktsomt drap skal fastsettes til et kronebeløp svarende til 1,5 ganger det som er folketrygdens grunnbeløp (G) på domstidspunktet. Fra før var beløpet 125.000 kroner (Rt-2014-892 avsnitt 21), som utgjorde 62,5 prosent av summen for forsettlig drap. Høyesterett fastsatte oppreisningen til 180 000 kroner avrundet basert på G pr. 1. mai 2023.

(2) Det er ikke adgang til å differensiere erstatningsutmålingen etter individuelle forhold på skadevoldersiden ved grovt uaktsomt drap. Det ville undergrave både ordningen med normerte oppreisningsbeløp og være særdeles utfordrende i praksis. Se dog punkt 3 under vedrørende mulighetene til å fravike normen.

(3) I tråd med Rt-2006-61 avsnitt 22 kan normen fravikes oppover eller nedover ved «særlige forhold». Det forelå imidlertid ikke i denne saken.

Dommere: Øie, Matheson, Falch, Høgetveit Berg og kst. dommer Elshheim.
Nøkkelavsnitt: 28, 31, 33 og 39.

JUS – Juristenes utdanningscenter

Høstens faglige møteplasser

Se det store utvalget av høstens kurs og webinarer på jus.no.

DET ÅRLIGE BOLIG- OG EIENDOMSRETTSKURSET

En faglig og sosial arena innen bolig- og eiendomsrett. Oppdatering innenfor rettsområdet og en dypere innsikt i utvalgte temaer som reklamasjon og foreldelse, boligmarkedet i turbulente tider og krav til boenheter etter plan- og bygningsloven.

Tid: 19. - 20. oktober **Sted:** Sandefjord **Pris:** 6200 kroner

DET ÅRLIGE PATENT-, VAREMERKE- OG DESIGNRETTSKURSET

Belyser aktuelle temaer og endringer. IP og skatt, innarbeidelsesvernet, passivitet, enhetspatentet og designvernet er noen av årets temaer.

Tid: 31. oktober - 1. november **Sted:** Larvik **Pris:** 6200 kroner

DET ÅRLIGE KONTRAKTSRETTSKURSET

Fokus på utviklingstrekk i kontraktsretten, ulike frister og nærmere om intensjonsavtaler; fordeler og fallgruver.

Tid: 8. november **Sted:** Oslo **Pris:** 4450 kroner

MASTERCLASS I NÆRINGSEIENDOM: TRANSAKSJONER

Hvilke forpliktelser medfører selgers opplysningsplikt og kjøpers undersøkelsesplikt? Hvordan gjennomføres due diligence-gjennomgangen best mulig? Når er garantier og foretrekke og når er skadesløsholdelser nødvendige?

Tid: 8. november **Sted:** Oslo **Pris:** 4450 kroner

De oppgitte prisene gjelder medlemmer av Advokatforeningen.

Utsetter saker om cannabis-kjøring

Oslo tingrett og Ringerike, Asker og Bærum tingrett vil avvente utfallet av en sak om THC-kjøring i Høyesterett, og har bedt Oslo politidistrikt om å utsette oversendelse av saker. Mottatte saker er returnert.

«Høyesterett har som kjent sluppet inn anke over lagmannsrettens domfellelse for kjøring under påvirkning av THC tilsvarende over 0,2 promille. Spørsmålet er om straffbarhetsgrensen som er satt i forskrift for THC i blodet, er lovstridig. Det er anført at grensen er satt så lavt at den rammer førere som er klinisk edru. Saken skal behandles i Høyesterett den 16. november», skriver Svendsen i et brev til Oslo politidistrikt.

THC er det viktigste virkestoffet i cannabisprodukter som hasj og marihuana.

Forfatter: Borgar Høgetveit Berg
Forlag: Cappelen Damm Akademisk
Antall sider: 560
Pris: 1539 kroner

Tinglysing, 2. utgave

Første utgave av boken kom ut i 2009, og både tinglysningsloven og forskriftene har endret seg kraftig siden den gang, skriver høyesterettsdommer og forfatter Berg i forordet. Denne ferske utgaven er gjennomgående revidert, og «noen (helt få) uholdbare standpunkt er endret», skriver han.

Boken er delt i fem: I første

del fortelles det om den historiske bakgrunn for tinglysing, om tinglysningsreformen i 1935, om elektronisk tinglysing, matrikkelen, rettskilder og så videre.

Bokens fyldestgjørende del er del II, der hver bestemmelse i loven kommenteres.

I del III kommenteres dokumentavgiftsloven kap. I og II, i fjerde del finner man vedleggene og i del fem ulike registre, både over lover, domssamlinger, litteratur, rettspraksis og forvaltningspraksis.

«Boka gjev ei samla framstilling av tinglysningslova og tinglysningsforskriftene. Reglane om dokumentavgift for fast eiendom blir også handsama. Målgruppa er alle som kjem i kontakt med tinglysing», skriver forlaget om boken.

Forfatter: Torhild Nordtveit
Forlag: Cappelen Damm Akademisk
Antall sider: 360
Pris: 1379 kroner

Debtorskifte

Temaet debtorskifte har fått lite oppmerksomhet i juridisk forskning og rettspraksis, og denne boken er det eneste større verket om emnet på over tretti år, ifølge forlaget.

«Det overordna spørsmålet i denne framstillinga er kva krav kreditoren kan rette mot kven når

avhendaren har inngått ein avtale med ein ervervar om overføring av ansvaret for skyldnaden», heter det i forordet.

Boken har ni kapitler; innledning, rettslig regulering av debtorskifte, tilnærming til emnet, resultatet av debtorskiftet, innholdet i kreditorens rett, om kreditoren er bundet overfor debitorene; gjennomføringstidspunkt for debtorskiftet, partsforhold og avsluttende refleksjoner.

Boken inneholder også en litteraturoversikt, et lovregister, henvisning til dommer og avgjørelser.

Boken er en samarbeidet versjon av forfatterens doktorgradsavhandling.

Forfattere: Jon Sverdrup Efestad, Mathias Røer Falch, Trine Christin Riiber
Forlag: Universitetsforlaget
Antall sider: 600
Pris: 749 kroner

Barnevernssaker i domstol og nemnd

Som advokater hos Kommuneadvokaten i Oslo jobbet de tre forfatterne med en av storkammersakene i barnevernsrett som gikk for Høyesterett i 2020, og har fulgt

rettsutviklingen tett. I forordet forteller de at de har savnet «en egen fremstilling av de mange og til dels kompliserte prosessuelle problemstillingene som kan oppstå i barnevernssaker». Ny praksis fra EMD og endringer i barnevernsloven er behandlet i boken.

Boken har to deler: I den første belyses materielle spørsmål som regler for hjelpetiltak, omsorgsovertakelse, samværsfastsettelse med mere. I del to fokuseres det på prosessuelle spørsmål som blant annet saksanlegg, barnets medvirkning, sakkyndighet, partsrettigheter og taushetsplikt.

ANNONSE

Advokatregnskapet fra A-Å:

Vi tilbyr

- Regnskapsførsel og lønn
- Utarbeidelse av:
 - Årsregnskap
 - Skatteskjema
 - Innsending til Tilsynsrådet
- Behandling av:
 - Klientmidler
 - Klientregnskap

Regnskap og Eiendom AS

Tlf. 900 04 044 - Grensen 9 - 0159 OSLO
Postboks 375 Sentrum - 0102 OSLO
www.regnskapeiendom.no

%

Ny forsinkelsesrentesats
11,75 prosent

Fra 1. juli 2023 er forsinkelsesrentesatsen 11,75 prosent p.a. Satsen skal være Norges Banks styringsrente tillagt minst åtte prosentpoeng.

— Kina er en stor trussel mot Norge

Mens Russland kan sammenliknes med en orkan etter invasjonen av Ukraina, kan Kinas rolle overfor Vesten heller sammenliknes med klimaendringene, der handlingene ikke er like plutselige, tydelige og synlige, sier Hedvig Moe.

TEKST OG FOTO: NINA SCHMIDT

Imai sluttet Hedvig Moe som nestleder i PST, og gikk over til en stilling som specialist counsel i Thommesen.

Under Arendalsuka deltok hun i en debatt arrangert av HR Norge og Næringslivets Sikkerhetsråd om sikkerhetstrusler mot norske virksomheter.

— Min bakgrunn er fra PST, Økokrim og politiet, og jeg forsøker å bruke mine kunnskaper i min rådgivning til Thommessens klienter. Det er interessant å jobbe med sikkerhets-spørsmål fra et nytt perspektiv, sier Moe til Advokatbladet.

Mange norske næringslivsaktører har bånd til Kina, enten ved kjøp og salg av produkter, akademisk samarbeid eller andre forbindelseslinjer, påpeker hun.

— Spørsmålet fremover blir hvordan man skal forholde seg til Kina, og hva som er lurt å gjøre i et omdømmeperspektiv. Kina er et autoritært samfunn, og kinesiske myndigheter kan pålegge enhver borger å spionere for seg. Dette gjør at Kina og kinesere er en stor trussel mot Norge og våre allierte, sier Moe.

— Samtidig er temaet komplekst, da Kina er infiltrert i handel med Norge og den vestlige verden. I dette bildet blir næringslivet nødt til å finne ut hvordan de skal navigere, sier Moe.

— Næringslivet bør være veldig bevisste på risikoen som ligger i samhandlingen med Kina, sier Hedvig Moe.

Kina jobber ved siden av Russland for å skaffe seg både informasjon og påvirkning i den vestlige verden, og bruker et veldig sammensatt virkemiddelbilde, som investeringer i kritisk infrastruktur og digitale angrep, forteller hun.

Å være til stede på Arendalsuka er viktig for advokatfirmaet, mener hun.

— Vi forsøker å gi best mulige råd ut fra samfunnsutviklingen og de politiske linjene. Da er det viktig å få med seg det som skjer rundt oss, og forstå hva våre klienter er opptatt av, sier Moe. •

Advokatbladet med egen debatt

Advokatbladet arrangerte debatt om de varierende straffnivåene i seksuallovbruddssaker. Fra v. redaktør Nina Schmidt, justispolitisk talsperson i Ap, Maria Aasen-Svensrud, advokat Henrik Bliksrud i Elden, lagdommer Rune Bård Hansen fra Agder lagmannsrett, og politisk nestleder i Oslo FrP, Maria Zähler. Foto: Thea N. Dahl

Iselin Nybø leder Schjølds arbeidsrettsavdeling, mens Johanne Førde leder firmaets EU- og konkurransegruppe i avdelingen for handel og industri. Foto: Nina Schmidt

Tett på næringslivet

— På Arendalsuka drøftes temaer som våre klienter er interesserte i, så det er fornuftig å være her for å få et bredere innblikk, sier Schjødt-partner Iselin Nybø og senioradvokat Johanne Førde.

TEKST: NINA SCHMIDT

Den tidligere næringsministeren ledet en debatt om hvilken rolle Norge spiller i den europeiske energimiksen.

I panelet satt stortingsrepresentant Ine Marie Søreide (H), olje- og energiminister Terje Aasland (A) og Jarand Rystad, administrerende direktør i Rystad Energy.

— Vi er EUs viktigste leverandør av gass. Nye muligheter åpner seg. Vi skal utvikle, ikke avvike aktiviteten på norsk sokkel. Olje og gass er fortsatt det primære, men fokuset på reduksjon av klimagassutslipp er sterkt. Hydrogen kommer til å bli viktig, og vi har et fantastisk potensial for flytende havvind, sa Aasland.

Rystad berømmet regjeringens beslutning om å elektrifisere Melkøya.

— Satsningen på havvind har tre dimensjoner; den vil gi oss mer energi, større muligheter til å kutte utslippene, og vi vil få en hjemmearena der vi kan utvikle vår kompetanse. Norske bedrifter og norske kompetansemiljøer vil være betydelige leverandører av energitjenester i et langsiktig perspektiv, sa Rystad.

FINNER LØSNINGER

Iselin Nybø, som nå leder arbeidsrettsavdelingen i Schjødt, synes det ble en interessant debatt.

— Arendalsuka har utviklet seg, nå er næringslivet mer til stede. Da er det ikke unaturlig at det også er flere advokater her, sier hun til Advokatbladet.

Hun er glad for muligheten hun har i Schjødt til å komme tett på næringslivet.

— Jeg er veldig fornøyd med å få være med å bidra til verdiskapning, og finne løsninger på utfordringer som bedrifter har. Det er jobben min, og det liker jeg, sier Nybø. •

Korrupsjon i det grønne skiftet

Hvordan skal fornybar-næringen håndtere risikoen for korrupsjon og menneskerettsbrudd? Dette var tema for en debatt i regi av Wikborg Rein og Fornybar Norge.

TEKST OG FOTO: THEA N. DAHL

Koboltutvinning i Kongo uten verneutstyr, alvorlige helsekonsekvenser og mindreårige arbeidere. Sentrale komponenter til solcellepanel produsert med tvangsarbeid i Kina.

Dette er bare noen av eksemplene som trekkes frem av senioradvokat i Wikborg Rein, Kristin Nordland Brattli, og advokatfullmektig Maren Folkestad, som var på Arendalsuka for å snakke om risikoene næringslivet møter på veien mot et grønnere verdenssamfunn.

— Det er i den internasjonale leverandørkjeden vi ser de største utfordringene. Skal man bygge solcelleanlegg eller kjøpe inn produkter som inneholder kobolt for eksempel, kommer aktørene til å ha disse utfordringene, sier Folkestad.

— Både leverandørkjeden og produksjonen av komponentene som fornybarbransjen i Norge trenger til sine produkter, er forbundet med menneskerettsbrudd, sier Brattli.

HØY KORRUPSJONSRISIKO

Hun arbeider med compliance og ESG, Folkestad er spesialisert innen fornybar energi og grønne investeringer.

— Spørsmålet er hvordan fornybarbransjen skal håndtere risikoene i sine leverandørkjeder, samtidig som kommersielle hensyn ivaretas. Vanskelige spørsmål kan oppstå der selskapene ikke har tilstrekkelig alternativ tilgang på nødvendige varer og komponenter, sier Brattli.

— Når det gjelder korrupsjon, har vi den «generelle» geografiske risikoen knyttet til korrupsjonsutsatte land som alle som driver næringsvirksomhet er eksponert for, men så er det i tillegg særlige faktorer i fornybarbransjen, slik som offentlige subsidier, kapitaltunge investeringer, utfordringer med råvaretilgang og raske omstillinger som samlet sett gir en høy grad av korrupsjonsrisiko.

— KJENN LEVERANDØREN

Man må vite hvem leverandørene er, følge leverandørkjeden og finne ut hvor produktene kommer fra, fortsetter Folkestad.

— For de fleste norske selskaper, ligger problemet kanskje flere ledd nedover i leverandørkjeden. For de store aktørene er det mange som har compliance-systemer for å håndtere dette allerede, mens særlig mange av de mindre aktørene har en del å lære.

— Spørsmålet er om virksomhetene, som eksempelvis de aktørene som blir tildelt havvindområdene i Sørige Nordsjø II og Utsira Nord, er forberedt på å si nei til den billigste leverandøren dersom de finner noe i leverandørkjeden som burde heise et rødt flagg. Er de da forberedt på å velge den dyreste leverandøren, som vil redusere marginene deres betraktelig, sier hun. •

»

- Ser tendenser til at FORSVARERROLLEN ikke respekteres

– Jeg begynte på jussen fordi det var mange fine jenter der. Jeg er ikke et brennende fyrtårn eller en rettssikkerhetens forkjemper, men jeg trives med å være et hår i suppa til myndighetene.

TEKST OG FOTO: NINA SCHMIDT

Det sa advokat Brynjar Meling da han sammen med den erfarne forsvareren Ellen Holager Andenæs deltok i en samtale om forsvarergjerningen på Arendalsuka.

Debatten, som ble arrangert av Advokatforeningen, ble ledet av Katrine Holter, førsteamanuensis ved Politi- og Høgskolen, og trakk fullt hus.

Der forsvarerne synder mest, er i den innledende fasen, mener Meling.

– Jeg hører ofte advokater si at de vil «spare» et argument til lagmannsretten. Selv prøver jeg heller å kjøre ut hele arsenalet med en gang. Vi ser ofte at der vi lykkes i forsvareroppgavet, er i saker der vi har vært aktive tidlig, bedt om etterforskningsskritt og ikke minst forhindrede uriktige tiltak, sa Meling.

Politiet har ofte tunnelsyn, og søker ikke etter beviser for å avkrefte tesene de jobber etter, påpekte han.

MÅ VÆRE TYKKHUDET

Den store, menneskelige utfordringen som forsvarer, spesielt i sedelighetssaker, er å skulle håndtere fornærmede på en respektfull måte, samtidig som du får frem tvilselementer, mente de to erfarne forsvarerne.

– Du må være tykkhudet som forsvarer for å stå imot presset og komme gjennom tårenes tyranni, sa Meling.

– Det er helt fantastisk at folk viser bunnløs tillit til at påtalemyndighetene alltid har rett, til at systemet fungerer og til at fornærmede aldri lyver, ironiserte Andenæs.

– Men dette stemmer jo ikke; for påtalemyndigheten tar rett som det er feil, og at fornærmede lyver, er det mange eksempler på. Men det er en tendens i rettsapparatet til å tenke at kvinner og barn alltid snakker sant, men ikke menn, naturligvis, fortsatte hun.

UPOPULÆR TYPE

Brynjar Meling er flere ganger blitt kåret til Norges mest upopulære advokat, fortalte Holter, og lurte på hvorfor. Han mente det først og fremst skyldes at han har forsvart Mulla Krekar.

– For å være helt dønn ærlig, så tror jeg det handler om rasisme. Hvis du spør folk hva Krekar har gjort, så vet de ikke. Han ble dømt for trusler mot Erna Solberg, fordi hun hadde stemplet ham som en fare for rikets sikkerhet, og truet et par koran-brennere og en blasfemiker. Men det han har sagt, er ikke verre enn det tusenvis av nordmenn lirer av seg på Facebook hver dag.

– Å være upopulær er befriende. Jeg synes synd på Geir Lippestad, som ble så populær, sa han.

– Man blir ikke populær hvis man er lojal mot klienten sin, noe jeg synes man bør være, sa Andenæs.

– Vi forsvarere er ikke mer glade i voldtekt og overgrep mot barn enn andre mennesker. Vi må aldri i forsvarerrollen glemme ofrene og de pårørende. Vi skal opptre med respekt. Jeg legger ikke ut et smilende bilde av meg selv i sosiale medier når jeg er på vei til en drapssak. Jeg har respekt for min rolle, sa Meling.

MØTER MOTVILJE

Mens man i aktorrollen seiler i medvind med samfunnets velvilje i ryggen, gjelder ikke dette for forsvarere, mener de to, selv om Andenæs fortsatt nyter godt av sin fortid i politiet.

– Jeg møter ikke den samme motviljen i retten som mange andre forsvarere, jeg har fortsatt dette politi-imaget som for eksempel Brynjar Meling ikke har. Men jeg ser en tendens til at andre aktører ikke respekterer forsvarerrollen.

Arvid Sjødin — som har forsvart både Birgitte Tengs fet-

”
Å være upopulær er befriende. Jeg synes synd på Geir Lippestad, som ble så populær.

– Jeg råder alltid klienten til ikke å jule, selv om det bare er en liten ting. Løgnen er utrolig farlig. Da er det bedre å holde munn, sa Ellen Holager Andenæs i samtale med Brynjar Meling. Til h. Katrine Holter.

ter og Viggo Kristiansen — ble lenge møtt med en slags «her kommer gærningen»-holdning, mener Meling.

– Nå står man nærmest med palmer og roper hosianna, etter at det viste seg at han hadde noen poenger. Men noen av oss blir sett på som aktivister fordi vi tør å tøy argumentasjonen litt lenger enn det som følger av skoleboka, sa han.

MÅ HA RIK PARTNER

Et annet tema for samtalen var forsvarernes rammevilkår. Det kan ikke være den minste tvil om at vilkårene er blitt vesentlig dårligere, mente Andenæs.

Både hun og Meling støttet fjorårets advokatstreik.

– Jeg foreslo å utvide den til å gjelde alle saker der det offentlige var fornærmet, slik at streiken virkelig skulle merkes. Salæret må opp, det er ikke regningssvarende i dag, sa Meling.

Andenæs vil bare anbefale advokater å satse på strafferett dersom de har en rik partner eller rike foreldre.

– Du må være veldig idealistisk. Du kan ha jobbet ræva av deg i en sak, men når du sender inn salærkravet, så risikerer du at du ikke får betalt, for dommeren kan når som helst avskjære salæret med en uke. Og om du anker til lagmannsretten, sier den bare at tingretten er nærmest til å vurdere nødvendigheten av arbeidet du har gjort. Så jeg kan ikke anbefale denne retningen, fordi du risikerer ikke å få betalt, sa Meling.

Men det er mange fine sider av forsvarergjerningen, mente begge.

– Det å være en viktig person for et menneske i krise, er meningsfylt. Og så er det en vidunderlig følelse å få frifinnelse, sa Andenæs.

– Å sitte med en person full av selvforakt og være den eneste som møter ham som et menneske, er veldig givende, istemte Meling. •

– Må unngå elitepreg

Justis- og beredskapsminister Emilie Mehl (Sp) vandret rundt i gatene og snakket med folk. – Det er fint å være her, og bra at Arendalsuka finnes. Mange ildsjeler har gjort en viktig jobb. Når Arendalsuka skal utvikles videre, er det viktig å unngå at det blir en elitesamling. Det er mange her med mye makt og innflytelse, så det bør man være bevisst på, sa Mehl til Advokatbladet. Foto: Nina Schmidt

På egen kjø

Advokatfirmaet Berngaard hadde leid en seilbåt der de holdt sju arrangementer om miljøspørsmål, kunstig intelligens, anskaffelsesregelverket og satsning på kvinner som tør. Her er managing partner Inger Roll-Matthiesen. Foto: Nina Schmidt

Rollespill om deling av private bilder

Tingrettsdommer Daniel Løstegaard Olsen, advokat John Christian Elden, politiadvokat Ulrik Skaar Klokkehaug og advokat Ingrid Alida Dovland spilte dommer, forsvarer, aktor og bistandsadvokat i Advokatforeningens fiktive rettssak. Temaet var deling av bilder med seksuelt innhold på nett. Aktor la ned påstand om erstatning og nitti dager ubetinget fengsel, mens et flertall i publikum mente bot og erstatning var riktig straff – et resultat som de fleste av ungdomspolitikere fra de ulike partiene var enige i. Foto: Kari Hegstad

DONALD TRUMP
Tidligere president
13 tiltalepunkter, deriblant sammensvergelse og falsk forklaring.

HARRISON FLOYD
Tidligere leder av Black Voters for Trump.
3 tiltalepunkter, blant annet falske skrivelser.

JEFFREY CLARK
Tidligere assisterende statsadvokat i det amerikanske justisdepartementet.
2 tiltalepunkter, deriblant forsøk på falsk forklaring.

JENNA ELLIS
Tidligere advokat for Trump
To tiltalepunkter, blant annet for å oppfordre offentlig tjenestepersoner til å bryte ed.

JOHN EASTMAN
Tidligere advokat for Trump
9 tiltalepunkter, deriblant sammensvergelse og dokumentforfalskning.

KENNETH CHESEBROUGH
Tidligere advokat for Trump
7 tiltalepunkter, som svindelforsøk og dokumentforfalskning.

MARK MEADOWS
Tidligere chief of staff i Det hvite hus.
2 tiltalepunkter, blant annet sammensvergelse.

MICHAEL ROMAN
Senior Trump-kampanjemedarbeider.
7 tiltalepunkter, blant annet sammensvergelse for å begå forfalskning.

MISTY HAMPTON
Tidligere valgmedarbeider
7 tiltalepunkter, deriblant valgfusk.

RAY SMITH
Advokat for Trumps 2020-kampanje.
12 tiltalepunkter, blant annet falsk forklaring og sammensvergelse.

ROBERT CHEELELEY
Prosedyreadvokat
10 tiltalepunkter, deriblant sammensvergelse for å avgi falske forklaringer.

RUDY GIULIANI
Tidligere advokat for Trump
13 tiltalepunkter, blant annet sammensvergelse og falsk forklaring.

SCOTT HALL
Trump-tilhenger fra Atlanta
7 tiltalepunkter, deriblant sammensvergelse for å begå valgfusk.

SHAWN STILL
Senator i Georgia
7 tiltalepunkter, deriblant sammensvergelse og forfalskning.

SIDNEY POWELL
Tidligere advokat for Trump
7 tiltalepunkter, blant annet valgfusk, og forsøk på å svindle staten.

STEPHEN LEE
Prest og Trump-tilhenger fra Illinois
5 tiltalepunkter, inkludert vitnepåvirkning og falsk forklaring.

TREVIAN KUTTI
Trump-tilhenger og agent for blant annet Kanye West
3 tiltalepunkter, deriblant oppfordring til falsk forklaring.

CATHY LATHAM
Tidligere leder av Coffee County Republicans
7 tiltalepunkter, deriblant sammensvergelse og forfalskning.

DAVID SHAFER
Tidligere leder av det republikanske partiet i Georgia
8 tiltalepunkter, deriblant sammensvergelse.

Donald Trump og 18 andre tiltalt etter mafia-lov

Statsadvokat Fani T. Willis i den amerikanske delstaten Georgia har tiltalt tidligere president Donald Trump og 18 andre for totalt 41 lovbrudd etter den såkalte rico-loven. For å bli dømt etter tiltalen, holder det å bli funnet skyldig på to av tiltalepunktene.

TEKST: NINA SCHMIDT

«**T**iltalte Donald Trump tapte presidentvalget i USA som ble holdt 3. november 2020. En av statene han tapte var Georgia. Trump og de andre i denne tiltalen nektet å akseptere at Trump tapte, og de ble med viten og vilje med i en konspirasjon for på ulovlig vis å endre utfallet av valget til fordel for Trump. Denne konspirasjonen inneholdt en felles plan og hensikt om å begå to eller

flere handlinger knyttet til organisert bedrageri i Fulton County, Georgia, andre steder i staten Georgia og i andre stater.»

Slik lyder oppsummeringen i den 98 sider lange historiske tiltalen mot Donald Trump og 18 andre. Trump står tiltalt for tretten av lovbruddene.

I 1970 ble den føderale rico-loven vedtatt som et verktøy for å bekjempe organisert kriminalitet. Rico er en forkortelse for «racketeer influenced and corrupt organization».

Georgias rico-lov, vedtatt i 1980, er bredere enn den føderale. For å bli dømt i Georgia, kreves det at virksomheten — som kan bestå av et individ eller flere — bare har begått to forbundne forbrytelser mot et felles mål.

Blant tiltalepunktene er konspirasjon for å avgi falsk forklaring, valgfusk og datamaskintyveri, kriminelle forsøk på å påvirke vitner, dokumentforfalskning og oppfordring av offentlige tjenestepersoner til å bryte avlagt ed.

Strafferammen er opp til 20 års fengsel. Trump er også tiltalt i tre andre saker. Det er i skrivende stund ikke satt noen dato for når saken skal gå for retten. •

Kilder: Fulton Superior Court, Podkasten Det store bildet, PBS, Vox.com, Wikipedia.

Alle foto: Fulton County Sheriff's Office

Med Tripletex blir det mindre vanskelig for bedriften å vokse.

Det blir ikke mindre dokø eller mer plass på det møterommet som allerede føles litt for trangt, men det blir enklere å utvide regnskapsprogrammet etter behov og å utvide med f.eks. timeføring og prosjektstyring.

Et veldig fleksibelt regnskapsprogram

Kan verdiskapning, helse, trygghet, likhet og tillit formuleres med ett ord? Ja, og ordet er rettsstat.

Forskning viser en tydelig sammenheng mellom kvaliteten på et lands rettsstat, og nivåene på nesten alle forhold man ønsker seg i et samfunn. En sterk rettsstat bidrar til god folkehelse, høy gjennomsnittlig levealder, lav barnedødelighet, høyt utdanningsnivå, høy økonomisk vekst, lave sosiale forskjeller - og ikke minst - den skaper tillit i befolkningen.

De nordiske land har verdens høyeste tillit - mellom borgere, mellom myndighetsorganer, mellom borgere og politikere, og mellom borgere og myndigheter. Når det forskes i årsakene til den høye tilliten i Norden, slik det for eksempel ble gjort i rapporten «Social Trust — the Nordic Gold» som ble utarbeidet for Nordisk Råd i 2017, finner forskerne at den viktigste årsaken er de sterke rettsstatene våre.

«In several studies, the strongest correlations with social trust are trust in the rule of law institutions», uttaler de.

Med et slikt bakteppe skulle man tro at rettsstaten fikk høy oppmerksomhet og romslige bevilgninger fra politikerne. Kanskje også at den offentlige rettshjelpsordningen var at satsingsområde de likte å trekke frem i talene sine — slik at alle sosiale lag kunne føle «trust in the rule of law institutions».

Slik er det dessverre ikke. Kanskje årsaken er at rettsstatens verdi blir vanskeligere å få øye på, jo bedre den fungerer. For verdien handler i stor grad om ting den sørger for ikke skjer. Boliger, skoler og kontorer som er trygge å oppholde seg i, fordi forskrifter respekteres og blir fulgt. Offentlige og private lovbrudd som ikke finner sted, fordi sjansen er stor for å bli oppdaget og bragt for domstolen. Farlige produkter og tjenester som ikke blir utviklet og solgt, fordi offentlige tilsyn og andre etater gjør jobben sin — og ingen tar imot bestikkelser.

Jeg kan bare spekulere i hvorfor ikke rettsstatens virkemåte og institusjoner står høyere på den politiske agendaen, det hjelper uansett ikke. Vi må forsøke å bidra selv, og sette den på agendaen.

Advokatforeningens årstale er en arena for å gjøre nettopp dette, samt for å beskrive utfordringer som advokatene ser i sitt arbeid for klientene,

enten de er fra næringslivet, privatmarkedet eller fra særlig sårbare grupper. Årstalens ambisjon er å sette viktige rettspolitiske spørsmål på dagsorden, og løfte temaene ut i samfunnsdebatten. Samtidig som vi formidler rettsstatens oppbygning og verdi til politikere, etatsledere, journalister og andre tilhørere i salen.

Vi har de siste to årene jobbet med å etablere nok en arena for å løfte rettsstatens verdi og utfordringer. Denne nye arenaen har vi kalt Sivilsamfunnets

rettsstatsmelding. Her har vi tatt initiativet til å utarbeide en egen rettsstatsmelding sammen med en lang rekke sivile organisasjoner, i håp om å bidra til å skape et sammenhengende bilde av dens status og utfordringer.

Det burde være regjeringen som med jevne mellomrom utarbeider en rettsstatsmelding, og leverte den til Stortinget. Det er lov å

håpe at de blir inspirert av vårt dugnadsarbeid, og en dag tar dette viktige ansvaret selv.

Inntil det skjer, vil jeg anbefale alle å gå inn på våre nettsider og lese Sivilsamfunnets rettsstatsmelding. Der finner du også noen fine forklaringer på rettsstatens verdi. Forklaringer du kanskje kan la deg inspirere av når du selv omtaler rettsstaten i møte med politikere og myndighetspersoner. Sammen med din egen helt avgjørende rolle i den, som advokat.

”
Årstalens ambisjon er å sette viktige rettspolitiske spørsmål på dagsorden, og løfte temaene ut i samfunnsdebatten.

MERETE SMITH,
generalsekretær

Merete Smith

Flommen av lovendringer vekker bekymring

I vår advokat-sommer-serie har vi spurt en rekke advokater om hva som er den største bekymringen på deres fagområde.

TEKST: TINIUS SVENDSEN, THEA N. DAHL, JONAS FOSAAS OG NINA SCHMIDT

- Konkurransen påvirkes

Liv Minde (37)
Advokat i Norges rederiforbund og leder av Yngre Advokater
Fagområde: Arbeidsrett

– Vi har fått ekstremt mange loven-dringer som påvirker arbeidsgivere og konkurransekraften direkte. Er vi tjent med å være et land hvor det lønner seg å investere, skape verdier og har et næringsliv som er bærekraftig og konkurransedyktig? Hvis ikke arbeidsgiverne får gode nok rammebetingelser, så har man i ytterste konsekvens heller ingen arbeidsplass å gå til. I og med at det har blitt lagt så strenge forpliktelser og skjerpet inn så mye på arbeidsgiversiden, blir det vanskelig å drive virksomhet i Norge.

Podkast-tips: «Arbeids(retts)lunsj» og «Null Bull\$hit»

JA / NEI

Åpne kontorlandskap: ✓
Seks studiesteder for juss: ✓
Jeans på kontoret: ✓
Kjønnskvotering: ✓
Aldersgrenser i partnerskapet: ✓

- Uforutsigbart

Heidi Jordkjend (37)
Partner i Thommessen, leder av Mangfoldsutvalget i Advokatforeningen
Fagområde: Konkurranserett

– Konkurranserett er i veldig sterk utvikling. Det er gøy, samtidig som at reglene tidvis er litt uklare. Det kan være krevende å gi gode råd når man ikke vet helt hva reglene omfatter og ikke. Jeg tror at man her kan bremse litt. Konkurransetilsynet ønsker seg hele tiden nye verktøy og det er stadig nye regler ute på høring. Jeg tror det hadde vært nyttig å gå noen ekstra runder før man pøser på med hjemler som ingen helt vet hvordan vil bli brukt. Slik det er nå, er det ganske uforutsigbart.

Podkast-tips: Aftenpodden

JA / NEI

Åpne kontorlandskap: ✓
Seks studiesteder for juss: ✓
Jeans på kontoret: ✓
Kjønnskvotering: ✗
Aldersgrenser i partnerskapet: ✓

- Må finne kontrollmekanismer

Marianne Reinertsen (37)
Skaper og programleder av «Juss-podden», jusstudent

– En stor utfordring er hvordan jussen skal håndtere teknologiutviklingen, som også drives frem av store, internasjonale selskaper. Det kan være vanskelig å forstå konsekvenser og finne tilfredsstillende kontrollmekanismer. Det er også mange spennende muligheter, for eksempel kan man integrere personvern, universell utforming og krav til likebehandling inn i selve programvaren. På dette området må juristene få mer kunnskap, og politikerne må være på ballen på en helt annen måte enn i dag.

Podkast-tips: More Perfect, om Høyesterett i USA, Jusspodden.

JA / NEI

Åpne kontorlandskap: ✓
Seks studiesteder for juss: ✓
Jeans på kontoret: ✓
Kjønnskvotering: ✓
Aldersgrenser i partnerskapet: ✗

- Olje- og gassinntekter viktige

Camilla Grytten (42)
Partner i CMS Kluge i Stavanger
Fagområde: Energi

– Fagområdet mitt er i rask endring, og å holde tritt med det grønne skiftet og den tekniske utviklingen er definitivt en utfordring. Det gjøres svært mye arbeid i EU som også vi i Norge må forholde oss til. Det regulatoriske begynner å falle på plass, men finansieringen av det grønne skiftet er en utfordring. Det er viktig å forstå at inntektene fra olje og gass vil spille en viktig rolle. Aktørene innen olje og gass vil generelt være sentrale for den videre utviklingen. De har kapital, gode prosjektfolk og sterke teknologimiljøer. De sitter med nøkkelen.

Podkast-tips: «Aftenpodden», «Hele historien» er gjengangere, og Hjorts utmerkede energipodcast «Energisk»

JA / NEI

Åpne kontorlandskap: ✗
Seks studiesteder for juss: ✓
Jeans på kontoret: ✓
Kjønnskvotering: ✓
Aldersgrenser i partnerskapet: ✗

- Må stå på hver dag

Wensing Li (40)
Partner i Deloitte, medlem av Mangfoldsutvalget i Advokatforeningen
Fagområde: Internasjonal skatt

– På godt og vondt at det skjer veldig mange endringer hele tiden, både i Norge og internasjonalt. Man må virkelig stå på hver dag for å holde tritt med utviklingen. Men uforutsigbarheten er en stor utfordring.

Podkast-tips: Lederpodden, Foreldrerådet, Aftenpodden og selvfølgelig Inkludert.

JA / NEI

Åpne kontorlandskap: ✓
Seks studiesteder for juss: ✓
Jeans på kontoret: ✓
Kjønnskvotering: ✓
Aldersgrenser i partnerskapet: ✓

- Uvitenhet om det samiske

Ole Morten Olli Sara (55)
Eier av Advokat OMOS, første praktiserende advokat i Kautokeino
Fagområde: Allmennpraktiserende

– Den største utfordringen må nok være uvitenhet knyttet til samisk kulturforståelse og hvordan dette påvirker rettsanvendelsen, for eksempel i barneretten. Dette gjelder særlig innenfor «norske» forvaltningsorganer der ansatte ikke er kjent med samisk kultur.

Podkast-tips: Har egentlig aldri hørt en podcast

JA / NEI

Åpne kontorlandskap: ✗
Seks studiesteder for juss: ✓
Jeans på kontoret: ✓
Kjønnskvotering: ✗
Aldersgrenser i partnerskapet: ✗

- Ikke en trussel

Adele Matheson Mestad (43)
Direktør i Norges institusjon for menneskerettigheter
Fagområde: Menneskerettigheter

– En av de største utfordringene er å få beslutningstakere til å forstå at menneskerettigheter er et viktig verktøy for å styrke demokratiske vurderinger, og ikke en trussel mot det demokratiske handlingsrommet.

Podkast-tips: The Witch Trials of J.K. Rowling

JA / NEI

Åpne kontorlandskap: ✗
Seks studiesteder for juss: ✓
Jeans på kontoret: ✓
Kjønnskvotering: ✓
Aldersgrenser i partnerskapet: ✗

- Antall justismord vil øke

John Christian Elden (56)
Partner, Advokatfirmaet Elden
Fagområde: Prosedyre, strafferett

– Rettssikkerheten er i ferd med å tape plass for effektivitet og hensynet til å få flest mulig fellende dommer. Det siste gjør at antallet justismord nødvendigvis også vil øke. Bevisterskelen er, og må være, hellig. Kun da virker rettssystemet. Strafferett er ikke en vurdering av troverdighet, men av om det er fremskaffet bevis. Det må vi alltid huske på.

Podkast-tips: Avhørt

JA / NEI

Åpne kontorlandskap: ✗
Seks studiesteder for juss: ✓
Jeans på kontoret: ✓
Kjønnskvotering: ✗
Aldersgrenser i partnerskapet: ✗

- Må få dommerne til å forstå

Are Stenvik (57)
Dommer i Høyesterett, tidligere partner i BAHR
Fagområde: Immaterialrett

– Den største utfordringen er antakelig å forklare kompliserte, tekniske fenomener på en enkel og forståelig måte for juridiske dommere. Det kan være alt fra komplisert organisk kjemi og kjemiske reaksjoner til teknisk utstyr på havbunnen. Først må man jobbe mye for å forstå det selv, før man gyver løs på oppgaven med å formidle det på en forståelig måte for en dommer som møter på disse tekniske detaljene for første gang i sitt liv. Det er en krevende øvelse.

Podkast-tips: Urix

JA / NEI

Åpne kontorlandskap: ✗

Seks studiesteder for juss: ✓

Jeans på kontoret: ✗

Kjønnskvalitering: ✓ ✗

Aldersgrenser i partnerskapet: ✓ ✗

- Vanskelig grensesetting

Matias A. Baltazar Birkeland (25)
Advokatfullmektig og styremedlem i Wikborg Rein, Bergen
Fagområde: Tvist og prosedyre

– Som ny i tvistegamet er det vanskelig å sette en grense på når man er godt nok forberedt, og når det ofte skli over i å være overforberedt. Da

100 millioner på flukt

Torstein Bae (44)
Advokat i Flyktninghjelpen, sjakk-kommentator på NRK
Fagområde: Jeg er mer en organisator, administrator og kommunikator enn en spesialist på et fagfelt innen juss

– Det er de hundre millioner mennesker som er på flukt. Den største utfordringen er å få gjennomslag for det grunnleggende perspektivet om at alle mennesker er like mye verdt, og at alle fortjener vår støtte. Jeg synes vi skal være entusiastiske over den muligheten vi har til å hjelpe, og gripe sjansen til å være der for folk i krise.

Podkast-tips: Sjakksnakk

JA / NEI

Åpne kontorlandskap: ✓

Seks studiesteder for juss: ✓

Jeans på kontoret: ✓

Kjønnskvalitering: ✓

Aldersgrenser i partnerskapet: ✓

er det fort gjort å ha både belte og buksesele på.

Podkast-tips: Lex Fridman

JA / NEI

Åpne kontorlandskap: ✗

Seks studiesteder for juss: ✓

Jeans på kontoret: ✗

Kjønnskvalitering: ✓

Aldersgrenser i partnerskapet: ✗

- Alt er høyst politisk

Marte Røv (43)
Advokat og vice president legal i Equinor
Fagområde: Energi-generalist

– Innen bærekraft og energiomstilling er den største utfordringen å innføre reguleringer som treffer riktig og er effektiv. I og med alt som dreier seg om energi er høyst politisk både på nasjonalt og internasjonalt nivå, er det krevende på alle måter å på plass regulering som er slagkraftig nok og som ikke er for gjennomhullet av store kompromisser.

Podkast-tips: Energi og Klima, Mimir & Marsdal og internasjonale podkaster om energiomstilling

JA / NEI

Åpne kontorlandskap: ✗

Seks studiesteder for juss: ✗

Jeans på kontoret: ✓

Kjønnskvalitering: ✓

Aldersgrenser i partnerskapet: ✓

- Absurd salærsats

Ellen Holager Andenæs (75)
Partner i Andenæs, Aaløkken, Veum Advokatfirma
Fagområde: Straff og staffeprosess

– Strafferetten er et stort felt, og fortjener gode advokater som ikke har det som venstrehåndsarbeid. Dessverre er betalingen så dårlig at de færreste advokater finner det mulig å drive med bare strafferett. Det vil bli mer og mer nedprioritert. Selv om salærsatsen har gått litt opp, så er den helt absurd langt bak. Strafferetten fortjener folk som er gode i faget.

Podkast-tips: «Må på behandling».

JA / NEI

Åpne kontorlandskap: ✗

Seks studiesteder for juss: ✗

Jeans på kontoret: ✓

Kjønnskvalitering: ✗

Aldersgrenser i partnerskapet: ✗

- Til tider for mye personvern

Henrik Bonge (37)
Advokat i Handelsbanken
Fagområde: Personvern, markedsføring og finansregulatorisk

– Jeg synes at GDPR og personvernregelverket, inkludert uttalelser fra tilsyn og domstoler, bærer preg av å ha de beste intensjoner, men at de iblant kan ende med å bli «litt mer katolske enn paven». Det er veldig viktig med et godt personvern, men noen ganger går man kanskje litt langt i å mene at personvern skal trumfe alle andre hensyn.

Podkast-tips: «Dritte Halbzeit», «Fotballklubben» og «Metallista»

JA / NEI

Åpne kontorlandskap: ✓

Seks studiesteder for juss: ✗

Jeans på kontoret: ✓

Kjønnskvalitering: ✗

Aldersgrenser i partnerskapet: ✓

- Mer politiserte fagområder

Magnus Lütken (39)
Managing partner, Schjødt
Fagområde: Mye forskjellig, mest arbeidsrett

– Jeg har gjort meg en generell observasjon om at det på flere områder har blitt mer politisert. Når det skjer omgjøringer av ferske lovendringer hver gang en ny regjering kommer inn, setter jeg spørsmålstegn ved om det ikke lenger er ønskelig å se de lange linjer og å være enige om visse underliggende prinsipper.

Podkast-tips: «Hardcore history» er god. «When we were kings» er stor fortellerkunst

JA / NEI

Åpne kontorlandskap: ✗

Seks studiesteder for juss: ✓

Jeans på kontoret: ✗

Kjønnskvalitering: ✗

Aldersgrenser i partnerskapet: ✓

- Kostnadsnivået

Jens Edvin A. Skoghøy (68)
Advokat i Kvale, tidligere dommer i Høyesterett.
Fagområde: Skrev doktorgrad på en avhandling om factoringpant, har skrevet fagbøker blant annet om panteloven, tvisteløsning, retts- og rettsanvendelse og grunnleggende sivilprosess.

– Jeg har jo nå lenge vært generalist, hensyntatt min rolle som høyesterettsdommer. Men generelt er det jo sivilprosessen og formueretten som ligger meg nærmest. I sivilprosessen er kostnadsnivået et problem. Ellers står vi ikke overfor noen særskilte problemer.

Podkast-tips: Jeg hører verken på podkast eller radio.

JA / NEI

Åpne kontorlandskap: ✗

Seks studiesteder for juss: ✓

Jeans på kontoret: ✓

Kjønnskvalitering: ✗

Aldersgrenser i partnerskapet: ✓

- Manglende rettssikkerhet

Joachim M. Bjerke (52)
Partner, BAHR
Fagområde: Skatterett

– Svart arbeid tapper samfunnet for enorme beløp hvert eneste år, samtidig som det gir grunnlag for annen alvorlig kriminalitet. På skatterettens område er jeg bekymret over manglende rettssikkerhet i skattesaker. Den nye Skatteklagenemnda har vært et skritt i riktig retning. Men det står mye igjen, ikke minst hva gjelder domstolskontrollen.

Podkast-tips: «Kjente bøker på 4 minutter» (men den er dessverre slutt), så nå er det «Jeg kan ingenting om vin»

JA / NEI

Åpne kontorlandskap: ✗

Seks studiesteder for juss: ✓

Jeans på kontoret: ✓

Kjønnskvalitering: ✗

Aldersgrenser i partnerskapet: ✓

TILLATELSE TIL Å VÆRE ADVOKAT VED HØYESTERETT		
	Emanuel Feinberg Advokatfirmaet Glittertind AS OSLO	
NYINNMELDTE		
Advokatfullmektiger		
Aandstad Henrik Olav Advokatfirmaet Wiersholm AS OSLO		
Aarhus Jarand Hanto Advokatfirmaet Magnus Legal AS BERGEN		
Aarsund Henriette Eriksen Advokatfirmaet Judicia DA ÅLESUND		
Aas Evina Gylstrøm Advokat Hans Henrik Pettersen AS HALDEN		
Aaserud Sondre Arora Advokatfirmaet Grette AS OSLO		
Abrahamsen Eivind Adalat advokatfirma AS OSLO		
Albertsen Albert Advokatfirma DLA Piper Norway DA OSLO		
Albrethson Andrea Strømsnes Advokatfirmaet Meling AS STAVANGER		
Amundsen Amalie Svensson Nøkleby Advokatfirma ANS DRAMMEN		
Andersen Emil Løland Deloitte Advokatfirma AS OSLO		
Andersen Juliane Bye Kvale Advokatfirma DA OSLO		
Andersen Lukas Advokatfirmaet Varder AS avd. Oslo OSLO		
Andersen Simon Moritz Wikborg Rein Advokatfirma AS BERGEN		
Anglevik Helene Arntzen de Besche Advokatfirma AS OSLO		
Arnesen Nini Emilie Fearnley Advokatfirmaet Thommessen AS OSLO		
Arulanantham Susan Shankavi Gunasegaram Adalat advokatfirma AS OSLO		
Bahramfarsi Maria Advokatfirmaet Thommessen AS OSLO		
Bakke Joachim Advokatfirmaet Selmer AS OSLO		
Bauck Linn Marita Advokatene Christian Wiig & Co AS TRONDHEIM		
Berge Synne Marie Advokatfirmaet Haavind AS OSLO		
Berglund Benedicte Mæhle Arntzen de Besche Advokatfirma AS TRONDHEIM		
Bernhardsen Hanne Advokatfirma Kirkesæther & Co AS HAMMERFEST		
Berset David Advokatfirma DLA Piper Norway DA OSLO		
Bilet Helene Erøy Advokatfirmaet Grette AS OSLO		
Birkeland Marie Helene Ryger Advokatfirma AS Stavanger STAVANGER		
Bjørke Axel Advokatfirmaet Magnus Legal AS OSLO		
Bjørklund Ingrid Advokatfirmaet Thommessen AS OSLO		
Bleikelia Vilde Maria Källsmyr Advokatfirmaet Berngaard AS OSLO		
Bondevik Jenny Deloitte Advokatfirma AS OSLO		
Bondestad Maria Kongsli Advokatfirma DLA Piper Norway DA OSLO		
Borlaug Therese Wathne Advokatfirmaet Tollefsen AS SOGNDAL		
Botillen Jonas SANDS Advokatfirma DA OSLO		
Botilsrud Kristoffer Myhre Advokatfirma AS DRAMMEN		
Brubakk Bertine Marie Haas Advokatfirma DLA Piper Norway DA OSLO		
Brun Martine Waagbø Advokatfirmaet Wiersholm AS TRONDHEIM		
Brække Andrea Wikborg Rein Advokatfirma AS OSLO		
Chaudhry Shan Ilahi Myhre Advokatfirma AS DRAMMEN		
Dahl Kristine Fløystad Advokatfirmaet Thommessen AS OSLO		
Edøy Sigbjørn Advokatfirmaet Magnus Legal AS OSLO		

Eggen Emma Myklebust Advokatfirma Wigemyr & Co DA KRISTIANSAND S
Eide Ingrid Sveinsborg KPMG Law Advokatfirma AS OSLO
Eliassen Åshild Wikborg Rein Advokatfirma AS OSLO
Elveheim Maria Helene Blankvoll SANDS Advokatfirma DA OSLO
Emblemsvåg Marit Emilie Hagen Advokatfirmaet Hjort AS OSLO
Engevik Kristine Lilleås Wikborg Rein Advokatfirma AS BERGEN
Eriksen Maren Aas Deloitte Advokatfirma AS STAVANGER
Finne Johanne Wikborg Rein Advokatfirma AS OSLO
Flåskjer Johannes Advokatfirmaet Wiersholm AS OSLO
Folkenborg Kristina I. E. Trident Advokat AS SPYDEBERG
Geiran Tonje Cecilie Hagen Wikborg Rein Advokatfirma AS OSLO
Giljanovic Kristin Advokatfirmaet Sterri, Rehman & Henriksen AS OSLO
Glesaaen Synøve April Rylund Kvale Advokatfirma DA OSLO
Gravdal Einar Østby Aarskog Advokatfirma AS HAMAR
Grønbakken Sofie Deloitte Advokatfirma AS OSLO
Hall Tilde Ae Stokke Deloitte Advokatfirma AS TØNSBERG
Hammersland Solfrid Advokatconsult BERGEN
Hansen Kamilla Arntzen de Besche Advokatfirma AS OSLO
Haugane Maria Koch Advokatfirmaet Wiersholm AS OSLO
Hauge Maria Arntzen de Besche Advokatfirma AS OSLO
Heggløv Marie Advokatkontoret Myhr & Co AS MELHUS
Hellesylt Marie Borge Wikborg Rein Advokatfirma AS OSLO
Hetland Bettina Christoffersen Advokatfirmaet Vialto Partners AS KRISTIANSAND S
Hjelmaas Helene Kousgaard Advokatfirmaet Høines AS ÅKREHAMN
Hjulstad Tobias Brækhus Advokatfirma DA OSLO
Hole Marianne Larhammer Aarseth Advokatfirma AS MOLDE
Hopen Sander Nicolay Advokatfirmaet Haavind AS OSLO
Hovland Lars Eirik Arnecke Advokatfirmaet Haavind AS OSLO
Hvidsand Lars Henrik Arvid Wikborg Rein Advokatfirma AS OSLO
Jakobsen Oskar Advokatfirmaet Thommessen AS OSLO
Jenssen Eirin Kristine Ernst & Young Advokatfirma AS TØNSBERG
Jevnesveen Thomas Østby Aarskog Advokatfirma AS HAMAR
Johannesen Magnus Advokatfirmaet Hjort AS OSLO
Johannesen Rune Toalango Hjelseth Advokatfirma AS OSLO
Jozdani Martin Kvale Advokatfirma DA OSLO
Jystad Hannah Katrin Lyngvær Pretor Advokat AS TRONDHEIM
Jystad Yngvild Tessem Advokatfirmaet Wiersholm AS OSLO
Jørgensen Emilie Håland Vierdal Advokatfirma AS STAVANGER
Karlsen Theodor Advokatfirmaet Haavind AS OSLO
Kesic Selma Advokatfirmaet Nordhus og Aarø OSLO
Kittilsland Tor Jørgen Ro Sommernes Advokatfirma DA OSLO
Konar Fariman Advokatfirmaet Kildebo AS DRAMMEN
Kopland Christine Svensson Nøkleby Advokatfirma ANS DRAMMEN
Kristiansen Olav Nilsen Advokatfirmaet Thommessen AS OSLO
Krog Eline Advokatfirmaet Torgersen AS BILLINGSTAD
Krogset Selma Advokatfirmaet Grette AS OSLO
Kveinå Vilde Arntzen de Besche Advokatfirma AS OSLO
Labarias Sophie Alice Noëlle Advokatene Rekve, Pleym & Co TROMSØ
Lagaard Anna Berthelsen SANDS Advokatfirma DA OSLO
Lajqi Arbenita Myhre Advokatfirma AS DRAMMEN
Lauritsen Runa RSM Advokatfirma AS OSLO
Lien Benedikte Andrine Torvik Angell Advokatfirma AS BODØ
Lilleng Margrethe Antonsen Advokatfirmaet Wiersholm AS OSLO

Lindberg Johanne Sophie Advokatfirmaet Varder AS MOSS
Lintvedt Jostein Engedalen Advokatfirmaet Fusche Jenssen AS KONGSBERG
Lundhaug Torild Marie Advokatfirmaet Solver AS LYSAKER
Løkken Sigrid Eskild Dalan Advokatfirma DA OSLO
Løvteit Lise Wikborg Rein Advokatfirma AS OSLO
Martby-Skogsholm Heidi Ryger Advokatfirma AS Stavanger STAVANGER
Mathiesen Juni KPMG Law Advokatfirma AS OSLO
Mathisen Cecilie HELP Forsikring AS OSLO
Melhus Signe Fridén Bjerkan Stav Advokatfirma AS TRONDHEIM
Moldestad Torbjørn Engebretsen Advokatfirmaet Drevland & Grape DA OSLO
Monn Mathilde Sophie Deloitte Advokatfirma AS OSLO
Munz-Kløve Leah Advokatfirmaet Simonsen Vogt Wiig AS BERGEN
Nilsen Sara Øien Arntzen de Besche Advokatfirma AS TRONDHEIM
Nome Runa Audunson Arntzen de Besche Advokatfirma AS TRONDHEIM
Nordheim Kaja Emilie Johansen Advokat Henjum AS OSLO
Næss Otilie Advokatfirmaet Hegg & Co AS VADSØ
Nøvik Frida Steinardatter Advokatfirmaet Haavind AS OSLO
Olaussen Karoline JUSTITIA AS TROMSØ
Olsen Maja Kristine Advokatfirmaet Simonsen Vogt Wiig AS TROMSØ
Opdahl-Jenssen Siw-Kristin Advokatfirmaet PricewaterhouseCoopers AS OSLO
Oshnavie Elmira Advokatfirmaet Glittertind AS OSLO
Osmundnes Ida Marie Bull & Co Advokatfirma AS OSLO
Persen Lizett Nathalie Advokatfirmaet Solver AS LYSAKER
Rasool Bisma Advokatfirmaet Haavind AS OSLO
Rehman Sarah Østby Aarskog Advokatfirma AS HAMAR
Rekve Ragnhild Advokatfirmaet Thommessen AS OSLO
Revhaug Ingeborg Thea Kaspersen Advokatfirmaet Grette AS OSLO
Robertsen Maria Øyvindsdatter Advokatfirmaet Lund & Co DA OSLO
Rognan Aleksander Bø Advokatfirmaet Haavind AS OSLO
Rolfsen Silje Jeanette Vierdal Advokatfirma AS HAUGESUND
Rossfjord Mathias Advokatfirmaet Grette AS OSLO
Rossvang Vilde Preto Askevold Advokatfirma DA BERGEN
Rullestad Vebjørn Advokatfirmaet Eurojuris Haugesund AS HAUGESUND
Rønsen Adrian Trident Advokat AS SPYDEBERG
Sandberg Ane Kanutte Hagen Advokatfirmaet Wiersholm AS OSLO
Saxegaard Juni Synnøve Advokatfirmaet Wiersholm AS OSLO
Schøyen Ann-Helen CMS Kluge Advokatfirma AS OSLO
Selbekk Kari SANDS Advokatfirma DA BERGEN
Selvaratnam Nilakshan Advokatfirmaet Simonsen Vogt Wiig AS OSLO
Sendi Evin Advokatfirma Kontrakt AS OSLO
Simonnæs Marie Hoffmann Thinn Advokatfirma AS BERGEN
Simonstø Anne Regine Arntzen de Besche Advokatfirma AS - Stavanger STAVANGER
Skanke Ingvild Advokatfirmaet Egeland OSLO
Skei Brage Tannvik SANDS Advokatfirma DA TRONDHEIM
Skeie Berner Olav Wikborg Rein Advokatfirma AS BERGEN
Steffensen Ina CMS Kluge Advokatfirma AS BERGEN
Strand Hanna Kittilsen Barneadvokatene DA OSLO
Stub Ane Deloitte Advokatfirma AS OSLO

Sultany Nida Myhre Advokatfirma AS DRAMMEN
Sveinsson Victoria Stensvoll Advokatfirmaet Sveinsson BLOMMENHOLM
Sørenssen Iris SANDS Advokatfirma DA TRONDHEIM
Søvik Helene Hanan Fertouss Wikborg Rein Advokatfirma AS OSLO
Teige Monica SANDS Advokatfirma DA OSLO
Teveldal Ellen Margrethe Deloitte Advokatfirma AS TRONDHEIM
Thomassen Leykun Advokatfirmaet Wiersholm AS OSLO
Thorsen Alexander Advokatfirmaet Høines AS ÅKREHAMN
Thuve Sigurd Ecit Law Advokater AS HØNEFOSS
Torkellsen Elisabeth Advokatfirmaet Eurojuris Haugesund AS HAUGESUND
Torseth Jørgen Arntzen de Besche Advokatfirma AS TRONDHEIM
Træland Marie ADI Advokater AS BERGEN
Tveit Melissa Jakobsen Advokatfirmaet Haavind AS OSLO
Utheim Amalie Gjerde Advokatfirmaet Magnus Legal AS BERGEN
Vangen Amalie Anda Advokatfirmaet Solver AS LYSAKER
Varhaugvik Sigrid Advokatfirmaet Øverbø Gjørtz AS MOLDE
Vegusdal Irmelin Ernst & Young Advokatfirma AS OSLO
Vindenes Per Harald Advokatfirmaet Haavind AS OSLO
Wangsfjord Ida Wikborg Rein Advokatfirma AS OSLO
Wessel Ragni Bakke Advokatfirmaet PricewaterhouseCoopers AS OSLO
Wulff Sophia Advokatfirmaet Simonsen Vogt Wiig AS OSLO
Østby Asbjørn Advokatfirmaet Simonsen Vogt Wiig AS OSLO
Østli June Susan Advokatfirmaet Halvorsen & Co AS LILLESTRØM
Øverli Øyvind Bakkeby Bull & Co Advokatfirma AS OSLO
Fullmektig hos internadvokat
Andresen Jonas Wolff HELP Forsikring AS OSLO
Bjordal Brit Røstad HELP Forsikring AS OSLO
Brandal Jonas ECIT AS FORNEBU
Christiansen Jasmine HELP Forsikring AS OSLO
Eikeland Bjørg Den Norske Krigsforsikring for Skib Gjensidig forening OSLO
Greni Marcus HELP Forsikring AS OSLO
Hagen Anna van der HELP Forsikring AS OSLO
Holmseth Jørgen Fredrik HELP Forsikring AS OSLO
Indrestrand Amanda Victoria Olsen Pareto Securities AS OSLO
Karlsson Pernille Protector Forsikring ASA OSLO
Krüger Vilde ECIT AS FORNEBU
Langfeldt Linn AON Norway AS OSLO
Lindtner Lovise Crawford & Company (Norway) AS LYSAKER
Rønningen Henriette Protector Forsikring ASA OSLO
Stake Jøran Helene HELP Forsikring AS OSLO
Størvold Nina Nye Veier AS KRISTIANSAND S
Fullmektig hos offentlig advokat
Landro Ina Cecilie Viken fylkeskommune SARPSBORG
Rynning Jon-Christian Regjeringsadvokaten OSLO
Throndsen Anne Karin Ullensaker kommune JESSHEIM
Fullmektig hos organisasjonsadvokat
Aakre Preben Boligbyggelaget Nord TROMSØ
Aasvang Kristin Finansklagenemnda OSLO
Arnkværn Nora Garder Yrkestrafikkforbundet OSLO
Bjønness Maria Finansklagenemnda OSLO
Fuglerud Anniken Larsen Tekna - Teknisk-naturvitenskapelig forening OSLO
Rasmussen Kristin Hotvedt Finansklagenemnda OSLO
Severinsen Rut Iren Utdanningsforbundet OSLO
Stangervåg Gunnhild Østensen Arkitektenes Fagforbund OSLO

»

Organisasjonsadvokat
Stenumgård Camilla Byggmesterforbundet OSLO
Privatpraktiserende advokater
Brække Iver Jordheim CMS Kluge Advokatfirma AS OSLO
Dahlen Ane SANDS Advokatfirma DA OSLO
Golabek Iga Ewa Golabek Advokatfirma AS OSLO
Sandvig Jenny Advokatfirmaet Simonsen Vogt Wiig AS OSLO
Soligard Lennart Spektor Advokat AS BREKSTAD
Topkaya Hatice Advokatfirmaet Jurilex AS DRAMMEN
Utenlandsk advokat i Norge
Astrup-Heber Anjalie Nordisk Skibsrederforening OSLO
Bouderbala Florent DNV AS HØVIK
Decker Michael Advokatfirmaet Schjødt AS OSLO
Mahida Ranjitsinh Kahoot! ASA OSLO

GJENINNMELDTE
Advokatfullmektiger
Degvold-Jonstad Stig Advokatfirmaet Tollefsen AS FØRDE
Eeg-Storli Anne-Grethe Deloitte Advokatfirma AS BERGEN
Kaasen Håvard LIGL advokater AS OSLO
Krogvig Agnete Barneadvokatene DA OSLO
Lindgård Elise Nikoline Advokatene Leiros & Olsen AS TROMSØ
Mendis Amanda Joett Andersen CMS Kluge Advokatfirma AS OSLO
Tronstad Marte Wellerop Brækhus Advokatfirma DA OSLO
Fullmektig hos organisasjonsadvokat
Iversen May-Lene Hovedorganisasjonen Virke OSLO
Viksmoen Pål Nordengen Næringslivets Hovedorganisasjon NHO OSLO
Internadvokat
Aamodt Dag Sverre Ferder Taxi AS HORTEN
Haddal Roy Henning SpareBank 1 SMN TRONDHEIM
Hauge Tor Henrik Aker Solutions AS LYSAKER
Haugen Hanne Brun DNB Bank ASA, Konsernjuridisk OSLO
Lund Sivert Tietoevry Fintech Norway AS avd. Trondheim TRONDHEIM

Steen Thorvald Tobias Vik DNB Bank ASA, Konsernjuridisk OSLO
Offentlig ansatt advokat
Endresen Ernst Morgan Karmøy kommune - Kommuneadvokaten KOPERVIK
Førland Ole Henrik Brevik Asker kommune RØYKEN
Grødal Øyvind Asker kommune RØYKEN
Meland Camilla Asker kommune RØYKEN
Neergaard Tarje Sandefjord kommune SANDEFJORD
Organisasjonsadvokat
Løvdal Mari Jarlsdatter Lederne OSLO
Merli Maren Hestenes Parat OSLO
Munkeby Randi Samfunnsøkonomene OSLO
Privatpraktiserende advokater
Berg Øyvind Gaute Borgen Advokatar AS STORD
Dahlen Nils Georg Aass CMS Kluge Advokatfirma AS STAVANGER
Dingsør-Dehlin Åsne Advokat Åsne Dingsør-Dehlin SKIEN
Grunnvåg Ina Annett M2 Norge AS OSLO
Gule Fredrik Svensson Nøkleby Advokatfirma ANS DRAMMEN
Heggedal Therese Agnete Theodorsen Langseth Advokatfirma DA OSLO
Herrem Tori Austin Lyngmyr & Co Advokatfirma AS OSLO
Hines Maj Maj Hines OSLO
Iversen Bjørn Flemming Advokatfirmaet Simonsen Vogt Wiig Trondheim AS TRONDHEIM

Jensen Siv-Tove Andøy-Advokaten AS RISØYHAMN
Jøsendal Geir RM Advokater AS TRONDHEIM
Moen Elin Advokatfirmaet BAHR AS OSLO
Nøtland Monica Advokathuset Helgeland DA MOSJØEN
Olsen Camilla Heggø CMS Kluge Advokatfirma AS BERGEN
Pentzen Hanne Advokatfirmaet Ringsbye AS, Avd. Oslo OSLO
Roscoe John Lode Advokatfirmaet Kyrre ANS BERGEN
Sandvold Gro Advokatfirmaet Advisio AS OSLO
Stuhr André Advokatfirmaet Skarpholt AS OSLO
Thorstad Eivind Advokatfirmaet Athene AS OSLO
Tunheim Harry BDO Advokater AS OSLO

MEDLEMMER SOM HAR ENDRET STATUS
Fra aktiv til pensjonist
Eeg-Henriksen Hanne Elise OSLO
Engeseth Kjell-Ove DRØBAK
Follestad Helge BERGEN

Tor Kjærvik.
Foto: Terje Bringedal / NTB

Skal utilregnelige fradømmes arveretten?

For to år siden ble advokat Tor Kjærvik skutt og drept av sin egen sønn, som ble dømt til tvungent psykisk helsevern. Lagmannsretten konkluderte med at han også kunne fradømmes arveretten i tråd med ny arvelov. Nå skal spørsmålet behandles i Høyesterett.

TEKST: THEA N. DAHL

Før 2021 var det kun gjerningspersoner som ble straffedømt for handlinger som førte til arvelaters død som kunne fradømmes arveretten. Med ny arvelov ble bestemmelsen endret, og omfatter nå også gjerningspersoner som blir kjent utilregnelige.

I dommen fra Eidsivating skriver lagmannsretten at den ikke kjenner til rettspraksis hvor bestemmelsen har blitt brukt. Etter lagmannsrettens syn er det «(...) særlig aktuelt å fradømme utilregnelige lovbyggere arveretten hvor det har vært tvil om gjerningspersonens tilregnelighet eller det har vært særlig gruppevekkende forbrytelser.»

For lagmannsretten anførte John Christian Elden, som er sønnens prosessfullmektig, at det ikke er urimelig at sønnen beholder arveretten siden han ikke kan klandres for drapet.

Til dette skriver lagmannsretten at det er «(...) understreket i forarbeidene til någjeldende arvelov § 72 (Prop.107 L (2017–2018) side 174 at fradømmelse av arverett ikke er å anse som «straff», jf. Den europeiske menneskerettskonvensjon artikkel 6: Formålet med arveloven § 72 er «først og fremst knyttet opp mot det man må anse at ville ha vært arvelaterens vilje, og at det av hensyn til arvelateren ville være støtende om gjerningspersonen skulle arve ham eller henne. Det å straffe gjerningspersonen er ikke et formål i seg selv.»

Høyesteretts ankeutvalg tillot anken fremmet den 30. august.

ADVOKATANSVAR

I denne spalten omtaler vi rettssaker rettet mot advokater, og advokaters ansvar. Spalten lages av advokat **Toralf Wågheim** ved Advokatfirmaet Riisa & Co. i Bergen. Wågheim er forfatter av boken Advokaters erstatningsansvar.

Henvendelser til redaksjonen@advokatbladet.no

LB-2022-176662

Mislighold av oppdrag om trefelling

En grunneier mente det var hugget ned et stort antall trær på hennes eiendom og engasjerte advokat. Under hovedforhandlingen viste det seg at de fleste trærne ikke stod på hennes eiendom. Advokatens utførelse av oppdraget var mangelfull, og grunneieren fikk et betydelig prisavslag på advokatregningen.

Dette kommer frem i dom fra Borgarting lagmannsrett avsagt 11. august 2023 (LB-2022-176662).

Bakgrunnen for saken var at grunneier A mente det var hugget ned et stort antall trær på hennes eiendom. Hun engasjerte advokatfirmaet B ved advokat C for bistand.

Advokaten fremmet krav om erstatning til selskapet / nabo som hadde stått for hogsten. Motparten avviste kravet, og anførte blant annet at nabogrensen ikke var krysset. Selskapet tilbød også befaringsfor å oppklare grenseforholdene.

Advokat C tok ut forliksklage og senere stevning med krav om gjenplantning, eventuelt erstatning. Det ble i stevningen ikke tilbudt bevis for grenseforholdene, eller sakkyndige vurderinger for kravet.

Kort tid før hovedforhandlingen innhentet advokat C en uttalelse fra megler om tapets størrelse. Megleren mente at trefellingen ikke hadde ført til noe tap. Erstatningskravet ble i sluttinnlegget angitt til 1,5 millioner kroner.

Under hovedforhandlingen ble det under befaringsfor avklart at det kun var tre trær som var hugget ned på A eiendom. A ble tilkjent erstatning på 37.500 kroner, og partene måtte dekke egne kostnader.

Etter saken fremmet advokatfirma B et salærkrav mot grunneier A på totalt 415.972 kroner. A bestred kravet utover 152.853 kroner, som allerede var betalt av henne og rettshjelpsforsikringen. Advokatfirmaet B tok rettslige skritt med

krav om betaling av ytterligere 263.119 kroner. A ble frifunnet i tingretten. Advokatfirmaet B anket til lagmannsretten.

MISLIGHOLD OG PRISAVSLAG

Lagmannsretten viste innledningsvis til at oppdragsbekreftelsen gjorde unntak fra RGA punkt 3.3.1 om rimelig forhold mellom salæret og det utførte arbeid. I stedet var det vist til avtalerettslige og obligasjonsrettslige prinsipper. Under henvisning til rettspraksis viste lagmannsretten til at et advokatoppdrag

”Lagmannsretten mente at advokatfirmaet B hadde utført oppdraget mangelfullt.

også etter bakgrunnsretten skal utføres på en forsvarlig, rasjonell og faglig tilfredsstillende måte.

Advokaten skal likevel innrømmes et visst slingringsmonn, slik at ikke ethvert avvik utgjør en mangel. Advokaten har videre plikt til å gi forsvarlige råd til klienten om mulighetene for å vinne fram. Hvis advokaten har misligholdt sine plikter ved utførelsen av oppdraget, vil klienten etter alminnelige obligasjonsrettslige prinsipper ha krav på prisavslag.

MANGLER VED OPPDRAGET

Lagmannsretten mente at advokatfir-

maet B hadde utført oppdraget mangelfullt. Det forelå «klare mangler ved arbeidet med å klarlegge og skaffe bevis for hvor grensen mot naboeiendommen gikk».

Etter lagmannsrettens vurdering var det også «klare mangler ved arbeidet med å avklare hvilket tap hogsten hadde påført [A]». Retten viste videre til at det ikke var innhentet sakkyndig vurdering av tapet før saksanlegget. Det ble derfor først dagen før hovedforhandlingen klart at den sakkyndige som var engasjert mente at det ikke forelå noe tap.

Arbeidet til advokat C var heller ikke lagt opp på en tilstrekkelig rasjonell og kostnadseffektiv måte, og det var fakturert i strid med oppdragsbekreftelsen. Det var eksempelvis fakturert for to timers arbeid for å ha sendt og mottatt åtte korte e-poster innenfor et tidsintervall på cirka åtte minutter samme dag. Lagmannsretten uttalte at det ikke kan kreves betaling for ett kvarter for hver e-post, når arbeidet er utført i sammenheng.

A fikk medhold i kravet om prisavslag. Lagmannsretten konkluderte at advokatfirmaet ikke hadde krav på ytterligere betaling enn det som allerede var betalt. Anken ble forkastet, og A ble tilkjent sakskostnader for lagmannsretten på 166.440 kroner, og for tingretten med 162.031 kroner, totalt 328.471 kroner.

Dommen var ikke rettskraftig da Advokatbladet gikk i trykken. •

Informasjon om jobb-bytter hentes fra Advokatforeningens medlemsregister. Du kan også sende informasjon direkte til redaksjonen@advokatbladet.no

Frist for innsendelse til neste utgave er 20. oktober. Spalten er kun for medlemmer av Advokatforeningen.

ADVOKAT HANNE WESSEL-AAS har sluttet i Advokatfirmaet Ræder i Oslo og begynt i DNV AS i Bærum.

ADVOKAT MARTHE SACCO KARLSEN har sluttet i Advokatfirmaet Økland & Co DA og tiltrådt som partner i Advokatfirmaet SGB AS i Oslo.

ADVOKAT SVEN BJØRK har tiltrådt som partner i Arntzen de Besche Advokatfirma i Oslo.

ADVOKAT JORUNN HEGLE HOVDA har sluttet i Advokat Jorunn Hegle Hovda og tiltrådt som partner i Aurlien Vordahl & Co Advokatfirma i Oslo.

ADVOKAT EA HERSTAD ØVERÅS har tiltrådt som partner i Deloitte Advokatfirma i Oslo.

ADVOKAT HEDDA STYRVOLD CARLBERG har sluttet i GK Norge og begynt i Deloitte Advokatfirma i Oslo.

ADVOKAT KJETIL VANGSNES har sluttet i Advokatfelleskapet Bratsberg Kreditor i Oslo og tiltrådt som partner i Advokatfirmaet Viten AS i Oslo.

ADVOKAT MATHIAS F. SEIERSTAD HAUGAN har sluttet i Advokatfelleskapet Bratsberg Kreditor i Oslo og begynt i Advokatfirmaet Viten AS i Oslo.

ADVOKAT LIV FLUDAL har sluttet i Krogh & Co Advokatfirma DA i Ski og tiltrådt som partner i Ness & Fludal Advokatfirma AS i Ski.

ADVOKAT INGILD NORDTVEIT har sluttet i SANDS Advokatfirma DA i Oslo og begynt i Höegh Autoliners Management AS i Oslo.

ADVOKAT IDA GJERSEETH har startet opp Advokat Ida Gjerseeth i Stavanger.

ADVOKAT ANE RODE har sluttet i Advokatfirmaet Føyen AS i Oslo og begynt i Advokatfirmaet Schjødt AS i Oslo.

ADVOKAT MARIANNE KJELSBERG har sluttet i Advokat Eva Frivold i Askim og startet opp Advokat Marianne Kjelsberg i Askim.

ADVOKAT INGUNN STEINSVIK FLADMARK har sluttet i SANDS Advokatfirma DA Avd. Ålesund og begynt i Advokatfirmaet PricewaterhouseCoopers AS i Ålesund.

ADVOKAT SVEIN SULLAND har sluttet i Advokatfirmaet Selmer AS i Oslo og startet opp Advokat Svein Sulland i Oslo.

ADVOKAT MOJDEH ALLAHPOUR har sluttet i Elden Advokatfirma AS i Oslo og begynt i Advokatfirmaet Wiersholm AS i Oslo.

ADVOKAT BØRGE NYGÅRDSHAUG har sluttet i BSN Advokatfirma Nygårdshaug i Oslo og tiltrådt som partner i SANDS Advokatfirma DA i Oslo.

ADVOKAT ANE LERHEIM MOSSIGE har sluttet i Kahoot! ASA i Oslo og begynt i Advokatfirmaet Thommessen AS i Oslo.

ADVOKAT ELISABETH SEJERSTED BRODTKORB har sluttet i Advokatkollegiet Kindem & Co i Oslo og startet opp Advokat Elisabeth Sejersted Brodtkorb i Oslo.

ADVOKAT OLE ANDRÉ OFTEBRO har sluttet i CMS Kluge Advokatfirma AS i Oslo og tiltrådt som partner i Advokatfirmaet Føyen AS i Oslo.

ADVOKAT ARMIN MEHAJ har sluttet i SANDS Advokatfirma DA i Oslo og begynt i Advokatfirmaet Haavind AS i Oslo.

ADVOKAT INGVIILL HELLENES har sluttet i Ernst & Young Advokatfirma AS i Tønsberg og begynt i SANDS Advokatfirma DA i Tønsberg.

ADVOKAT SAMIRS ALEXANDER ASKEROVS har startet som fast advokat i Advokatfirmaet Tveter og Kløvfjell AS i Oslo.

ADVOKAT PÅL HAMRE NESS har sluttet i Krogh & Co Advokatfirma DA i Ski og tiltrådt som partner i Ness & Fludal Advokatfirma AS i Ski.

ADVOKAT HARALD STRØMSTAD har sluttet i Advokatfirma DLA Piper Norway DA i Oslo og tiltrådt som partner i Bull & Co Advokatfirma AS i Oslo.

ADVOKAT ANDERS NADHEIM har sluttet i Kvale Advokatfirma DA i Oslo og begynt i DNB Bank ASA i Oslo.

ADVOKAT HILDE A. LENZ har sluttet i Advokat Eva Frivold i Askim og startet opp Advokat Hilde A. Lenz i Askim.

ADVOKAT STÅLE HOVDA har sluttet i Advokatfirmaet Riisa & Co ANS i Oslo og tiltrådt som partner i Advokatfirmaet Glittertind AS i Oslo.

ADVOKAT CHARLOTTE HØGNES har sluttet i NutraQ AS i Oslo og begynt i Novartis Norge AS i Oslo.

ADVOKAT SILJE REMØY har sluttet i Pelagia AS i Bergen og begynt i Advokatfirmaet BAHN AS i Oslo.

ADVOKAT MILDRIID MARIE DRAGVIK BACKER har sluttet i Brækhus Advokatfirma DA i Oslo og begynt i NCC Norge AS i Oslo.

ADVOKAT VEGARD MICHELE LUND har sluttet i Codex Advokat Oslo AS og tiltrådt som partner i Langseth Advokatfirma DA i Oslo.

ADVOKAT RONNY VAN DER MEIJ har sluttet i Advokatfirmaet Stray Vyrje & Co DA i Oslo og begynt i Svensson Nøkleby Advokatfirma ANS i Drammen.

ADVOKAT ESPEN LARSEN har sluttet i Advokatfirmaet Nicolaisen og begynt i Advokatfirmaet Halvorsen & Co AS avd Lillestrøm.

ADVOKAT JEANETTE SANDBERG har sluttet i Zenit Advokater AS i Tønsberg og tiltrådt som partner i HBL Advokatfirma Haraldsen Bydal Lie DA i Tønsberg.

ADVOKAT VIRI LAE har sluttet i Neonomics AS i Oslo og begynt i Vipps MobilePay AS i Oslo.

ADVOKAT ØYVIND RØRAAS har sluttet i If Skadeforsikring NUF på Lysaker og begynt i Advokatfirmaet Solver AS på Lysaker.

ADVOKAT TORBJØRN NERVI har sluttet i Advokat Erik Lea v/ Advokatene Lea, Haavik, Helland og Falkeid i Haugesund og begynt i Haver Advokatfirma AS i Haugesund.

ADVOKAT MALIN RAPP FÆRDER har sluttet i Bing Hodneland Advokatselskap DA i Oslo og begynt i BDO Advokater AS i Oslo.

ADVOKAT DANIEL ARVIDSSON har sluttet i Aabø-Evensen & Co Advokatfirma AS i Oslo og begynt i Advokatfirmaet Wiersholm AS i Oslo.

ADVOKAT KRISTINA DIRDAL har sluttet i Advokatfirmaet Andersen & Bache-Wiig AS i Oslo og begynt i Rede Advokater AS i Oslo.

ADVOKAT JOACHIM KJELDAAS JOHANNESSEN har tiltrådt som assosiert partner i Aurlien Vordahl & Co Advokatfirma i Oslo.

ADVOKAT LINA KLIUKAITE SMORR har sluttet i Advokatfirmaet Andersen & Bache-Wiig AS i Oslo og startet opp Rede Advokater AS i Oslo.

ADVOKAT MICAELA ØRNUNG HETLAND har sluttet i Advokatfirmaet Tveter og Kløvfjell AS i Oslo og begynt i HELP Forsikring AS i Oslo.

ADVOKAT ØYVIND HOVLAND har sluttet i Ernst & Young Advokatfirma AS i Oslo og startet opp Gittan Advokat AS i Oslo.

ANNINSE

Kapital Jus

JUS tilbyr et unikt annonsemiljø som treffer både næringslivet og advokatene. Magasinet har en redaksjonell profil med artikler innen jus, finans, skatt og annet interessant, skrevet for næringslivsfolk og advokater. Magasinet gir en unik mulighet for annonsering og profilering av juridiske tjenester. Magasinet har lengre levetid enn dagsavisen, og hver tredje leser tar vare på magasinet.

Utgivelser 2023:

6. oktober

29. desember

Kontakt Åsa Iversen

+47 481 97 496 // aasa.iversen@hegnar.no

Kapital

BLIR LOSJI-VERT PÅ HELTID

Han holder på til han blir åtti, men da er det slutt. Advokat Lars Thomas Rodvelt i Grimstad har hatt sin siste rettssak.

TEKST OG FOTO: GEORG MATHISEN

Mens Grimstad får et par tusen nye arbeidsplasser i grei pendleravstand, er Lars Thomas Rodvelt i ferd med å trappe ned. Neste år runder han åtti, og da skal advokatpraksisen være avviklet. Pensjonerer seg gjør han likevel ikke. Advokaten og kona Marit driver nemlig Holsthuset Losji, og det har de tenkt å fortsette med.

Losjiet, som består av seks tradisjonsrike rom og en leilighet, holder til i et restaurert handelshus i Grimstad sentrum fra 1801.

Rodvelt holder til i en by med tradisjoner for gjestfrihet. Her er det stor turisttilstrømning om sommeren, og gjestgiveriet som han driver er en del av et historisk sentrum med smale gater og mange fredede bygninger.

Til daglig er likevel Grimstad preget av langt mer moderne næringsliv. Den klassiske verksted-, trevare- og næringsmiddelbyen nyter godt av utviklingen blant annet rundt universitetet. Universitetet i Agder satses blant annet på kunstig intelligens og mekatronikk i Grimstad, et fag som kombinerer datateknikk, mekanikk og elektronikk.

— Grimstad er en kommune som folk flytter til. Det hjelper vel litt med Morrow-fabrikken som kommer i Arendal med to tusen arbeidsplasser. Bygningen der de prosjekterer, er bygd her i Grimstad i samarbeid med universitetet, sier Lars Thomas Rodvelt.

— Hva er den største utfordringen ved å jobbe som advokat i Grimstad?

— Du må være generalist, og du må ta alt. Da jeg begynte i 1975, fikk jeg erfare det med min første odelssak. Jeg kunne ikke noe om det, så da gjaldt det å sette seg ned og lære. Sånn har det vært med fag etter fag. Jeg har holdt meg unna skatt, avgifter og opphavsrett, men ellers hatt det meste.

— Det er også en utfordring at det er nært og tett her, og da må du være forsiktig med å ta på deg saker som er for tette. Da må du henvise utenfor byen.

— Og det morsomste?

— Jeg trives godt i retten, men jeg er ikke så glad i forberedelsene. Jeg hadde siste rettssak i fjor. Forhandlinger synes jeg at har vært givende.

— Kan du trekke frem en utviklingstrend som preger kontoret ditt nå?

— Avslutning. Hovedtyngden av tiden her har jeg vært

sammen med advokat Halvard Duesund, men siden 2010 har jeg drevet på egen hånd. Det tror jeg ikke at jeg hadde turt hvis jeg ikke hadde hatt den erfaringen som jeg har. Det er en utfordring med tilsyn og de nye påleggene som er kommet om hvitvasking og alle de prosedyrene der, men de er ikke så vanskelige for meg.

— Jeg steller ikke med ting som utløser så mye hvitvaskingsproblematikk. Jeg har åtte-ti oppgjørsoppdrag for salg av fast eiendom, men oppgjøret går gjennom banken. Det jeg driver mest med, er bygging, ekspropriasjon, reguleringsplaner, fast eiendom, arv, skifte og eiendomsrett.

— Den største saken du har jobbet med det siste året, hva handlet den om?

— Det har ikke vært noen store greier nå. Den største jeg har hatt, var i 1986-87, da en entreprenør bygde idrettshall i en nabokommune. Dagen etter at vi satt oppe i idrettshallen og forhandlet sluttoppgjøret, så raste den sammen. Den ramlet sammen på grunn av snøtyngde. Da måtte jeg lære meg mye om kreftene i snøtyngde og hva den gjør med konstruksjonen. Det var lærerikt.

— Hvilken sak har du lært mest av i karrieren din?

— Den samme saken, og min prøvesak nummer to for Høyesterett om forkjøpsrett. Da måtte jeg lære alt som har med forkjøpsrettigheter å gjøre, og hva som kan gjøres gjeldende i den forbindelse.

— Hvilken lov bør endres fortest mulig, og hvorfor?

— Jeg er ikke så opptatt av den rettspolitiske utviklingen, men jeg følger med på politikk. Skulle jeg si noe, så er jeg imot den formuesbeskatningen som næringsdrivende lider av.

— Frykter du konsekvensene når rettsrådsmonopolet blir opphevet?

— Ikke jeg personlig. Men jeg er jo litt skeptisk til alle dem som skal komme inn og gi juridisk råd og veiledning. Juss er ikke lett. Det må man kunne litt om før man gir råd og tar betalt for det.

— Er det utviklingstrekk i advokatyrket som du er kritisk til?

— Nei, i grunnen ikke. Jeg tror dette reguleres av utviklingen og tiden. Det kommer nye behov, og gamle ordninger står

for fall. Så blir dette skapt i en dialog mellom forskjellige interesser.

— Og trekk du synes er positive?

— Det at du hjelper folk. Den takknemligheten du får ved å hjelpe, betyr noe. Det er mye sjelesørging i advokatyrket når du driver sånn som vi driver. Det handler om å være menneskekjenner, i hvert fall i det som ikke er «big business».

— Hvem er ditt faglige forbilde?

— Alf Nordhus og Olav Hestenes var store. Da jeg hadde vært advokat i fire dager, kom det inn en kar en torsdag og spurte etter rettshjelp. Det viste seg at han hadde hyrt inn Nordhus i en sak, men Nordhus var indisponert. Jeg sa ja, og så kom det et lass med journalister som skulle intervju Nordhus. Han var en fantastisk advokat. Faglig flink, en ekspert. Jeg har selv vært forsvarer i drapssaker med full jury, og det er ikke bare-bare. Men det kunne Nordhus.

— En bok som har vært med på å forme deg?

— Nei. Jeg har lest utrolig mye både faghistorie og romaner. I sum har det kanskje gjort at enkelte verdensbilder har blitt påvirket, men ikke av en konkret bok.

— Hvilken advokat ville du helst invitere på middag, og hva ville du servert?

— Advokat Pål Christensen i Arendal. Faglig prosederer vi mot hverandre, men jeg har veldig respekt for ham. Han er flink og driver ikke mer fiksfakserier. Det ville blitt salt kjøtt og erter, øl og dram, og tilslørte bondepiker til dessert. •

Lars Thomas Rodvelt er vert på Holsthuset, som tilbyr gjestene å tilbringe tid i hagen og drivhuset om ønskelig.

NAVN: Lars Thomas Rodvelt.

ALDER: 78 år.

STILLING: Innehaver av Advokat Lars Ths. Rodvelt.

SPECIALITET: Bygnings- og ekspropriasjonsrett.

FAMILIE: Gift siden 1970, to barn og fem barnebarn, eldstedatteren er også advokat.

BOSTED: Grimstad.

OPPRINNELIG FRA: Egersund.

Storebrors største fan

En våtdrakt, et stille vann, en tidlig morgen, uforstyrret dyreliv. En halvtung sekk på vei mot en fjelltopp, vind som røsker i seilene, eller fingrene som løper over tangentene i en velkjent melodi.

Jacob Young. Alt dette får Jenny Sandvig til å slappe av.

TEKST: THEA N. DAHL

– Det handler om å slippe litt ut, få prosessert følelser og stress. Er jeg på tur, kobler jeg fullstendig ut. Samme effekt får pianoet om jeg spiller noe klassisk som sitter i fingrene. Det handler om å ta et skritt tilbake, samtidig som man føler seg i ett med noe, forteller hun.

Nylig reiste Jenny Sandvig tjue minutter hjemmefra for å overnatte på en DNT-hytte ved Røyrivann i Østmarka i Oslo. Det regnet masse, men soppen bugnet og hun beskriver turen som «fantastisk».

– Hele familien padlet i kano, og fra hytta hadde vi god utsikt over sjøen. Hele nettverket av Turistforeningens hytter i Oslo-marka eller på fjellet anbefales. Det er helt fenomenalt. Eller å telte da, om man er litt mer dreven.

Det er én av dagens to kulturelle anbefalinger. Den andre er jazzmusikeren Jacob Young, hennes storebror.

– Jeg er jo litt partisk, men alle bør høre på ham. Han har nettopp sluppet et nytt album, «Eventually». I 2014 ga han ut «Forever young». Når barna spør hvem som er best til å spille gitar i hele verden, svarer jeg han.

NOTER OG ORD

Det er nettopp musikk, men også bøker, som gjør sterkest inntrykk på den tidligere fagdirektøren i NIM.

– Musikk trykker på alle knappene, og åpner dører inn til både minner og følelser. Det blir som en tidsreise, og kan være veldig sterkt. I tillegg til storebror, hører jeg mye på Susanne Sundfør, eller Christine and the Queens for eksempel, selv om Spotifyen vår er kuppet av barna, forklarer hun.

I bokhylla står favoritter som «Changer l'eau des fleurs» av Valérie Perrin, som på norsk har tittelen *Å vanne blomster om kvelden*.

– Hun skriver selsomt og vakkert om å komme fra et sted uten å kjenne sitt opphav. En annen som har gjort sterkt inntrykk, er «The underground railroad» av Colson Whitehead, som handler om nettverket av hemmelige hus som gjorde

– Er jeg på tur, kobler jeg fullstendig ut.

Boktips!

HVEM: Jenny Sandvig

TITTEL: Partner

ARBEIDSTED: Simonsen Vogt Wiig

ALDER: 37

SIVIL STATUS: Samboer, to barn

SPECIALISERING: Prosedyre og miljørett

Kulturtips: jazzmusikeren Jacob Young, hennes storebror. – Jeg er jo litt partisk, men alle bør høre på ham.

det mulig for noen å rømme fra slaveriet i USA. Beskrivelsene er forferdelige, og man får en annen forståelse for amerikansk historie, sier Sandvig, som også gjerne vil nevne «Braiding Sweetgrass» av Robin Wall Kimmerer.

– Bøker tillater deg på et vis å gå på innsiden av andre, og man kan prøve å forstå hvordan det er å ha noen andres sko på. Man blir oppslukt av en annens verden og glemmer litt seg selv.

RETTSSAKER I OPPTAK

Helt overraskende er det kanskje ikke at miljørettsspesialisten også er ivrig lytter til klimapodkaster. Favoritten er «Outrage + Optimism» med Christiana Figueres, blant annet kjent som arkitekten bak Paris-avtalen.

– Den er fin for å bli oppdatert av kloke mennesker om det som skjer internasjonalt. «Energi og klima» er gode på nasjonale forhold. Ellers blir det mye «Dagsnytt 18» og «The Daily», forteller Sandvig.

– Jeg liker også å høre på rettsaker i opptak, særlig fra amerikansk høyesterett. De kjappe replikkvekslingene er spennende.

TV eier hun ikke. Derimot blir det gjerne en fotballkamp, eller en serie, på projektoren, slik som «The Marvelous Mrs. Maisel».

– Den er utrolig morsom.

– **Hvem vil du utfordre?**

– Politadvokat Runa Hæreid, tidligere dommer i Oslo tingrett og programleder i Dommerpodden. Hun er den tøffeste jeg vet om. •

Skulle vi tatt en prat om resten av livet?

Økonomien din blir med deg hele livet. Valg du tar nå, kan få følger langt frem i tid – både på godt og vondt. Kanskje det kan være greit å ha noen å snakke med iblant?

Som medlem i Advokatforeningen får du gode fordeler og en personlig rådgiver i en bank med svært fornøyde kunder. Les om medlemsfordelene dine på handelsbanken.no/advokatforeningen

Handelsbanken

50 år siden

TIMEBEREGNING INSPIRERER TIL JUKE

Av høyesterettsadvokat Erik Gjems-Onstad

«Den Norske Advokatforening har gjennom årene gjort en glimrende innsats for å bringe advokatenes honorarer opp på et tilfredsstillende nivå. Men har ikke foreningen gått for langt på et punkt, nemlig timeberegningen?

Vi har gjennom mange år vennet oss til at straffesaker og benefiserte saker godtgjøres etter timesatser. Men av og til har det hevet seg spede røster mot systemet, fordi dette ikke på noen måte premierer effektivitet og dyktighet, men tvert imot premierer den som arbeider langsomt. Systemet inspirerer utvilsomt den effektive til å jukse med timeopp-gavene. Bør ikke effektivitet, interessens art og størrelse og ikke minst resultatet komme noe mer i forgrunnen?»

Norsk Advokatblad, nr. 6 / 1973

Jobbkrav til bl.a. advoka- ter		Eltet	Sier	Pågangs- mot Arvestoff	Arve- brevene Fakten	
→						
Mindre- årige						
Stoppes						
→						
Vind- retning				§	Fatte	
Havn					Styrer	
Kjemme				Belte		
				Kropp		
Tar vare på		Edru- skaps- hjelpere	Leie Lå på egg			
→						Ro
Sammen- slutning					Nærings- livs- avis	
Donere						
→		Art				
		Teit (slang)				
Kjærtegn						
Kren- kende					Man	
→						

Løsningsordet finner du ved å sette sammen bokstavene i de gule rutene til et ord eller et navn.

Send løsningen til redaksjonen@advokatbladet.no innen **20. oktober 2023**.

Vinner i nr. 4/2023 var Ole Tom Røed, Holmestrand.

VI GRATULERER!

Løsningsordet var **AKTØRMØTE**.

Annonseinformasjon

29000 lesere
(TNS Gallup 2023)

Annonsestørrelser	Priser
1/1 side 210x280	25.000 kr
1/2 side 193x123	18.500 kr
1/4 side 193x58/92x125	12.500 kr
1/6 side 58x125/116x83	9.200 kr

Se vår MEDIEFOLDER på
advokatbladet.no/annonser

Kontakt vår annonseselger
Salgsfabrikken AS
Jernbanevegen 13, 2260 Kirkenær

Pia Himberg
Mobil 919 03 697
pia@salgsfabrikken.no

advokatjobb.no

en tjeneste fra Advokatforeningen

Justisen gjenoppstår

Etter 40 års virksomhet i Møllergata i Oslo sentrum, måtte utestedet Justisen i fjor stenge dørene i forbindelse med utbyggingen av det nye regjerings-kvartalet. I midten av september kunne Finansavisen melde at utestedet gjenoppstår i nye lokaler på Tullinløkka. – Vi har lett etter egnede lokaler som kan gjenskepe den helt spesielle Justisen-atmosfæren. Nå har vi endelig landet dem, sier Jama Amaleh, partner i byOslo Group, til avisen.

ANNONSE

ALLEGRO språktjenester

Juridisk oversetterekspertise

Våre erfarne statsautoriserte translatører gir deg rask og profesjonell service.

Kontakt oss gjerne på tlf. 55 30 17 30,
post@allegro-as.no eller www.allegro-as.no.

Sosiale medier

Thommessen arrangerte «permisjonslunsj» for alle nybakte mammaer og pappaer i foreldrepermisjon. Det kan se ut til at pappaene forsov seg.

advokatfirmaet thommessen Denne uken har vi hatt storfint besøk av mange søte små, som sammen med sine foreldre tok turen innom permisjonslunsj hos oss i Oslo 🥰

I tillegg til at nybakte foreldre titt og ofte legger trilleturene innom kaffebaren i våre lokaler, ønsker vi gjennom permisjonslunsjen å skape en arena hvor foreldre kan dele erfaringer med hverandre, også etter at de er tilbake på jobb 🌟 Lunsj-initiativet ble i sin tid dratt i gang av medarbeidere i foreldrepermisjon, og det var også en medarbeider i perm som tok initiativ til denne samlingen. Både mammaer og pappaer inviteres til å bli med. Akkurat nå er det mange nybakte foreldre i Thommessen, og flere tok turen innom lunsjen denne uken 🌟

Hegers hjørne:
Observasjoner sett fra dommerbordet etter høstens kom-munevalg.

Kim Heger
@kiheger

Han fra FpU sier i dagens #polkvart at «unge menn er lei av å få sydd puter under armene». Neppe riktig, hverken for unge eller gamle menn. Tro meg

8:21 a.m. · 13. sep. 2023 · 5 627 visninger

Flere BAHRister deltok på advokalmesterskapet i golf i går. 🏌️ Særlig gratulerer til vår BAHRist Edvard, som stakk av med pokalen i stableford (justert for HCP) under årets utgave av advokalmesterskapet. 🏆 Gratulerer også til Wiersholm som vant firmapokalen, vi ser frem til et nytt mesterskap neste år 🌟

BAHR gjorde det også sterkt på golfbanen. Edvard Sandvik vant pokal i stableford.

Advokatene Berg Ditlev-Simonsen AS

308 kilo!

I helgen har Randulf tatt seg fri fra 🇳🇴, og dratt til Vestlandet for å fange 🐟.

Med tunfisk på 308 kilo blir humøret sånn 🥳.

Mandag morgen er det på med 🇳🇴, og klar for ny uke.

Du når Randulf på 99 10 40 99 eller på e-post randulf@bds.no hvis du trenger jushjelp (eller fisketips).

Advokat Randulf Schumann Hansen i Advokatene Berg Ditlev-Simonsen har dratt en tunfisk på over 300 kilo, og tilbyr nå både jushjelp og fisketips. Lukter det nye muligheter for egenreklame her?

John Christian Elden er her: Advokatfirmaet Elden DA - Stavanger med Kari Nessa Nordtun.

16 t · Stavanger, Rogaland · 🇳🇴

Vi sikter høyere enn justisministeren og noen ordførere :-). Nå tar vi over Norge ! Bra kandidat.

advokatwatch.no
Mener Elden-advokat Kari Nessa Nordtun er Arbeiderpartiets neste statsministerkandidat

John Christian Elden ser ut til å planlegge et aldri så lite statskupp i kulissene.

Wiersholms Jeppe

Arctander Moe og Peder

Karijord vant firmapokalen

i advokalmesterskapet i

golf! Jeppe, som også er

fotballspiller for Aalesund,

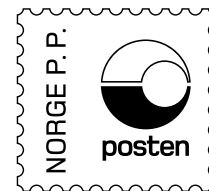
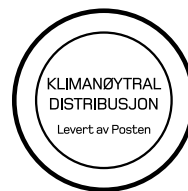
kom også på 2.plass i

både individuell brutto

og netto-slagturnering. Vi

gratulerer!

Avsender:
Den norske Advokatforening
Universitetsgt. 9
PB 362 Sentrum,
0102 Oslo

HAR DU ET SEKUND?

Enkel løsning for elektronisk signatur

SKANN MEG
FOR MER INFO

signant

Alle avtaler én signatur!

Kundetiltak, fullmakter, attestasjoner. Ikke noe problem!

Arkiv med LTV - vedlikehold. BankID, Buypass, NemID, iDIN.

Vær så god!